

Cilt - Volume 1

ULUSLARARASI YÜKSEKÖĞRETİMDE | INTERNATIONAL CONGRESS ON
YENİ EĞİLİMLER KONGRESİ: | NEW TRENDS IN HIGHER EDUCATION:
DEĞİŞİME AYAK UYDURMAK | KEEPING UP WITH THE CHANGE

KONGRE CONGRESS

BİLGİYE ERİŞİM • BİLGİYİ ÜRETME • BİLGİYİ KULLANMA • BİLGİYİ YAYMA
ACCESSING KNOWLEDGE • PRODUCTION OF KNOWLEDGE • UTILIZATION OF KNOWLEDGE • DISSEMINATION OF KNOWLEDGE

12-13 **NİSAN** / **APRIL** 2016

www.aydin.edu.tr | nthe.aydin.edu.tr

Kongre Başkanı
Dr. Mustafa AYDIN

Editör
Prof. Dr. Ahmet Metin GER

Düzenleme ve Yürütme Kurulu
Prof. Dr. Ahmet Metin GER
Prof. Dr. Hamide ERTEPINAR
Yrd. Doç. Dr. Ayşin KAPLAN SAYI
Öğr. Gör. Hande TANBERKAN SUNA
Arş. Gör. Zeynep Gonca AKDEMİR

Kitap Tasarım
İstanbul Aydın Üniversitesi
Görsel Tasarım Birimi / Akademik Çalışmalar Koordinasyon Ofisi

Kapak Tasarım
Nabi SARIBAŞ

Teknik Editör
Hakan TERZİ

İdari Koordinatör
Nazan ÖZGÜR

Baskı ve Cilt

ISBN

Copyring © İstanbul Aydın Üniversitesi

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan İstanbul Aydın Üniversitesi'nin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Bu kitabın tüm hakları, İstanbul Aydın Üniversitesi'ne aittir.

Editörden

Güzel işler emek ister ve bizlerin 12-13 Nisan'da düzenlemiş olduğu 'Uluslararası Yükseköğretimde Yeni Eğilimler; Değişime Ayak Uydurma Kongresi' de çok büyük bir emeğin eseridir. Elinizdeki bildiriler ise bu kongreye en az bizim kadar emek vermiş katılımcılarımızın çalışmalarını içermektedir. Kongremizin seçilmiş bildiri kitabını sizlerle buluşturmaktan mutluluk duyuyoruz. İstanbul Aydın Üniversitesi Yükseköğretim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Eğitim Fakültesi olarak çeşitli projeler ve akademik işlerle topluma ve bilim dünyasına katkı sağlamak en önemli amacımızdır. Bunu yaparken de uluslararası bir vizyonla yola çıkmakta; çok farklı ülkelerden bilim insanlarının görüşleriyle ele alınan konuyu detaylı bir şekilde kamuoyu ile paylaşmayı hedeflemekteyiz. Bu bağlamda kongremizin dört akademik çıktısından söz etmemiz söz konusudur; kongrenin ilk günü konuşmacılar ve panelde elde edilen verilerle oluşturulan ilk gün raporu; bildiri özetlerinin yer aldığı basılı bildiri özet kitabı, elinizdeki seçilmiş bildiriler kitabı ve tüm bildirilerin elektronik ortamda yayınlanacağı elektronik bildiri kitabı.

İstanbul Aydın Üniversitesi Yükseköğretim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi çalışmalarına önümüzdeki yıl da devam edecek olup; sizlerle yükseköğretim alanında yapılan deneysel, nicel, nitel araştırma sonuçlarını kendi yürüttüğü projelerle veya da düzenlediği ulusal ve uluslararası toplantıların çıktıları aracılığıyla paylaşacaktır. Bu noktada sizlerin bize verdiği destek ayrı bir anlam kazanmaktadır. Bu çalışmada emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunar; çalışmalarımıza güç veren siz değerli bilim insanlarını saygı ile selamlarım.

Prof. Dr. Ahmet Metin GER
Editör

İçindekiler

<i>Ana Akım Medyada Yer Alan Eğitim Haberlerinin Söylem Seçkinleri Açısından Değerlendirilmesi</i>	1
Yasemin YILMAZ, Muhammed Sani ADIGÜZEL	
<i>Yükseköğretimde Online Eğitim Standartları</i>	2
Erhan DELEN	
<i>Soldan Yönet Sağdan Liderlik Et</i>	4
Oğuzhan GÖZEK	
<i>Kalite Fonksiyon Göçerimi (Kfg) Yönteminin Yükseköğretimde Araştırma Yönetimi Sürecinde Uygulanması</i>	5
Mustafa Serkan ABDÜSSELAM	
<i>Yükseköğretimde Öğrenme Ortamlarının Web Teknolojileriyle Zenginleştirilmesi</i>	6
Mustafa Serkan ABDÜSSELAM	
<i>Yükseköğretime Ayrılan Finansmanın Tüketici İnisyatifinde Kullanımı</i>	8
H. Hüseyin TAŞAR	
<i>Yükseköğretimde Optimizasyon Uygulamaları ve Örnek Kriter Çözümlenmeleri İçin Bir MODEL ÖNERİSİ</i>	9
Özden GÖRÜCÜ	
<i>21. Yüzyılda Bilgiye Erişim ve Bilgi Paylaşım Yolu Olarak Dijital Okuryazarlık ve Dijital Kitaplar: Kuramsal Bir Değerlendirme</i>	11
Musa Tanık TEKİN	
<i>In-Service Education and Training Needs: Cases in The European Union and Turkey</i>	13
Türkey BULUT, Uğur DİLER	
<i>Bir Kamu Üniversitesinin Sunduğu Hizmetlerin Müşteri Memnuniyeti Açısından Değerlendirilmesi</i>	14
Murat AYAN, Hüseyin TAŞAR	
<i>Türkiye’de Yükseköğretim Nereye?</i>	16
Servet ÖZDEMİR	
<i>Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Öğrencilerinin Aile Katılımına Yönelik Tutumlarının Yaş, Sınıf ve Aile Katılımıyla İlgili Eğitim Alıp Almama Durumuna Göre İncelenmesi</i>	18
Fatma Yaşar EKİCİ	
<i>A Praxis Model for The Role Of Universities in Lifelong Learning</i>	20
H. Eylem KAYA	
<i>Yönetim Süreçleri Açısından Yöneticilerin Duygu Yönetimi Davranışları</i>	21
Adil ÇORUK, R. Cengiz AKÇAY	
<i>Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları</i>	23
Fatma Yaşar EKİCİ, Büşra CAN, Emine YAMAN, Memduha YAVAŞ, Şeyda RAMADAN, Tuba CAN	
<i>Kaynaştırma Eğitiminde Algılanan Okul Desteği Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması</i>	24
Yıldıray KILIÇ	
<i>Is Higher Education Internationalizing İn Turkey?</i>	25
Leyla Yılmaz FINDIK	
<i>Görsel İletişim Eğitiminde Sanat Tarihinin Rolü: Sanat Eserleri Üzerinden Bilgi Üretimi ve Kullanımı</i>	26
Nesli Tuğban YABAN	
<i>Deprem Hasarlarının Azaltılmasında Mimarlık Eğitiminin Rolü</i>	28
Deniz GÜNEY, Fatma ÖZDOĞAN	
<i>Öğretim Kalitesi Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması</i>	29
Serhat ARSLAN, Tuğba YURTKULU	
<i>Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Deprem Konusundaki Kavram Yanılgıları Üzerine Bir Araştırma</i>	31
Dilara BİNGÜL, Bülent ÇAVAŞ	
<i>Yükseköğretimde Artırılmış Gerçeklik Ortamlarının Kullanımı</i>	32
Sercan ŞENEL, Bülent ÇAVAŞ	

<i>Yükseköğretimde Artırılmış Gerçeklik Ortamlarının Kullanımı</i> Sercan ŞENEL, Bülent ÇAVAŞ	33
<i>Neo-Liberalizmle Gelen Değişimin Yükseköğretim Sistemine Yansımaları</i> Veysel EREN, Abdullah AYDIN	35
<i>Nursing Students' Academic Satisfaction</i> Insaf ALTUN, Nursan CİNAR, Dilek KOSE	36
<i>An Investigation Into Teachers' Awareness of Alternative Assessment in Foreign Language Teaching: The Case of a State University in Turkey</i> Emrah EKMEKÇİ	37
<i>Doktora Öğrencisi Görüşleri Doğrultusunda Doktora Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi</i> Nazife KARADAĞ, Servet ÖZDEMİR	38
<i>Motivasyon ve İlişki Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması</i> Serhat ARSLAN, Yunus Emre DEMİR	40
<i>Bilişim Devrimi ve 21. Yüzyılda Üniversiteler</i> Erdoğan KARTAL	42
<i>Glocalization in English As a Foreign Language (EFL) Coursebooks</i> İsmail YAMAN	43
<i>21st Century Skills For English As a Foreign Language (EFL) Learners and Teachers</i> İsmail YAMAN	44
<i>The Value of Ecological Viability in Science Teachers' Training: A Distance Peer Learning Activity with Literature Study</i> Maria KALATHAKI	45
<i>Orta Öğretim Coğrafya Öğretmenlerinin Coğrafya Öğretim Yaklaşımları: Isparta Örneği</i> Hüseyin KAYA, Nurettin BİLGİN	47
<i>Promoting Specific Keys of Responsible Research and Innovation in Several Educational Environments</i> Gabriel GORGHİU, Ana Maria Aurelia PETRESCU, Laura Monica GORGHİU	48
<i>Innovative Teaching Strategies Used in The Intital Training of Pre-Service Teachers</i> Ana Maria Aurelia PETRESCU, Laura Monica GORGHİU, Gabriel GORGHİU	49
<i>Virtual Resources Developed in Ntse Project for Raising the Romanian Students' And Teachers' Interest for Nanoscience And Nanotechnology</i> Laura Monica GORGHİU, Gabriel GORGHİU, Ana Maria Aurelia PETRESCU	51
<i>Mesleki ve Teknik Liselerde Görev Yapan Yöneticilerin Okul Kültürü Algı Düzeylerinin İncelenmesi</i> Hüseyin ATAY, Devrim AKGÜNDÜZ	52
<i>Yükseköğretimde Bilgi Temelli Değişim Stratejileri Ve Yeni Uygulama Politikaları</i> İsmail BİRCAN	54
<i>Robotik Uygulamalarla Yapılan Fen Eğitimi Hakkında Öğretmen Görüşleri</i> Arif ÇÖMEK, Berkan AVCI	56
<i>Yükseköğretimde Sürdürülebilirlik: Kalkınma ve Çevre Korumada Yeşil Kampüs</i> M. Kemal ÖKTEM	57
<i>Bir Model Önerisi: Harran Üniversitesi Veteriner Fakültesi Örneği</i> Gürbüz AKSOY	59
<i>Uzaktan Öğretim Programlarının Öğrenci Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi</i> Betül TONBULOĞLU	60
<i>A Case-Based Approach to Continuing Education of Clinical Biochemistry for Pharmacists; Initiative by Marmara University and Kocaeli Chamber of Pharmacists</i> Fikriye URAS	62
<i>Geleceğin Eczacılarını Yetiştirmek İçin Lisans Eğitiminde Inovasyon: Türkiyede Doktor-Eczacı (Pharm D) Eğitimini Başlatabilir Miyiz?</i> Fikriye URAS	64

<i>Türkiyede Eczacılar İçin Mezuniyet Sonrası Sürekli Eğitim Programına İhtiyaç Var</i> Fikriye URAS	66
<i>Fomofobi Olgusu ve Sosyal Medya Kullanımının Fomofobik Davranışlar Üzerine Etkisi: Bolvadin Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma</i> Mehmet Akif ÇAKIRER	68
<i>Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Bulut Bilişim Kullanımlarının Belirlenmesine Yönelik Bir Çalışma</i> İslam GÜNEBAKAN	69
<i>Profiles Project's Implementations in Faculty of Education</i> Bulent CAVAS, Simge AKPULLUKCU, Cagla BULUT, Selin Nur SAYAR, Dilara BINGUL, Sercan SENEL Duygu SEYMAN	70
<i>Türkiye'deki Vakıf Üniversitelerinin Marka Değeri: Güçlü ve Zayıf Yönleri</i> Pervin SOMER	71
<i>Relative Efficiency of Turkish Universities: Institutional Measurement Through Higher Education with Data Envelopment Analysis</i> Alican KAPTI, Kadir KIRDA, Al BAVON	73
<i>Yükseköğretim Yönetici Görüşlerine Göre Yükseköğretimde Yeniden Yapılanma İhtiyacı</i> Servet ÖZDEMİR, Adem YAMAN	76
<i>Towards a Quality Assurance and Quality Management System in Atılım University</i> Hasan U. AKAY, Ahmet TUNÇAY	78
<i>Amaçları ve İşlerliği ile Yükseköğretim Farabi Değişim Programı: Bir Eğitim Fakültesi Örneği</i> Orhan KUMRAL, Abdurrahman ŞAHİN	80
<i>Pedagojik Formasyon Alan Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi</i> Mustafa UZOĞLU	82
<i>Tablet Bilgisayarların Derslerde Kullanılmasıyla İlgili Fen ve Teknoloji İle Matematik Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi</i> Mustafa UZOĞLU	84
<i>Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Bazı Coğrafya Kavramlarına İlişkin Metaforları</i> Nazlı GÖKÇE, Hasan Ali DOLAŞ	85
<i>Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Öğretmen Adaylarının Bilgisayar ve İnternet Kullanımına Yönelik Tutumları</i> Nurbanu Sayracı, Devrim Akgündüz	86
<i>Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı ve Öğretmen Adaylarının Kişilik Gelişimi Üzerine Bir Değerlendirme</i> Deniz TONGA	87
<i>Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Kullanımlarının İncelenmesi</i> Fezvi KAYSİ	88
<i>Sosyobilimsel Durum Temelli Öğretim Yaklaşımının, Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Eğilimlerine Etkisi</i> Ayşegül Evren YAPICIOĞLU	89
<i>İngilizce Hazırlık Okulu Öğrencilerinin Dil Laboratuvarı Dersine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi</i> Kıymet SOYATA, Devrim AKGÜNDÜZ	91
<i>Eğitim Fakültelerinde Bir Beceri Alanı Olarak Medya Okuryazarlığı</i> Banu ÖZDEMİR, Esra Karakuş TAYŞİ	92
<i>Mesleklerle İlgili Hikayelerin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Merak/Araştırma Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi</i> Aysun ÖZGÜR, Eyüp ÇELİK	94
<i>Yetenek Gelişimi, Çalışma Alışkanlıkları, İş Değerleri Ve Kariyer Keşfi İle Akademik Beklenti Stresi Arasındaki İlişkide Kariyer Kararı Verme Öz-Yeterliğinin Aracılık Rolü</i> Eyüp ÇELİK, Mehmet Emin TURAN, Erol UĞUR	95

<i>Seçenek Sayısına ve Farklı Örneklem Büyüklüklerine Göre Düzeltme Formülünün Uygulanmasının Öğrenci Gruplamalarına ve Sıralamalarına Etkisinin İncelenmesi</i>	96
Sibel ADA, Fuat ELKONCA, Görkem CEYHAN, Hande Tanberkan SUNA	
<i>Kalite Fonksiyon Yayılımı İle Uzaktan Eğitim Sisteminin Değerlendirilmesi ve İyileştirilmesine Yönelik Bir Uygulama</i>	98
Yusuf Sait TÜRKAN, Hacer Yumurtacı AYDOĞMUŞ	
<i>İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun Eğitimle İlgili Bazı Görüşlerinin Yapılandırmacı Yaklaşım Açısından Değerlendirilmesi</i>	100
Elçin GÖREN, Eyüp CÜCÜK, Fadıl ŞİRAZ	
<i>Formasyon Öğrencilerinin Eğitim Teknolojisine İlişkin Tutumlarına Yönelik Bir Değerlendirme</i>	102
Esra Karakuş TAYŞI, Banu ÖZDEMİR	
<i>Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Bilgiye Erişim Sürecinde Basvurdukları Kaynakların Değerlendirilmesi</i>	103
Ali SABANCI, Gülnar ÖZYILDIRIM, Arzu ENGÜR	
<i>Türk Milli Eğitiminin Yeni Sorunu: Mülteci Çocukların Eğitimi</i>	104
Haydar ATEŞ, M. Ebru USTUNEL	
<i>Üniversitelerin Stratejik Planlarının Girişimci Üniversite Bağlamında İncelenmesi</i>	106
Kahraman ÇATI, Yusuf BİLGİN, Büşra KESİCİ, Önder KETHÜDA	
<i>Günümüz Türkiye'sinde Tarih Öğretmeni Yetiştirmek: Sorunlar ve Öneriler</i>	107
Ahmet ŞİMŞEK	
<i>Açık ve Uzaktan Yükseköğretimde Akreditasyon</i>	108
Ertuğ CAN	
<i>The Changing Roles of EFL Teachers İn The New Era</i>	110
Dilek ÇAKICI	
<i>Critical Thinking As an Innovative Strategy in Education</i>	112
Dilek ÇAKICI	
<i>Kararlılığın Bireysel Gelişim İnisyatifi İle Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkide Aracılık ve Moderatör Rolü</i>	113
Eyüp ÇELİK	
<i>Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öz Yönetimli Öğrenmeye Hazırbulunuşluklarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi</i>	114
Ahmet ÖZCAN	
<i>English Language Teacher Trainees' İct Literacy Levels: Reflections from a State University in Turkey</i>	115
Emrah EKMEKÇİ	
<i>An Exploraton Of Causal Attributions of a Teacher Educator: A Single Case Study</i>	116
Yılmaz SOYSAL, Hatice TANIK, Sevinç TUNALI	
<i>Matematik Pedagojik Formasyon Sertifika Programına Katılan Öğrencilerinin Matematik Öğretme Bilgileri</i>	118
Aysun Nüket ELÇİ	
<i>Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematik Yönelik Tutumlarının Akademik Başarıya Etkisi</i>	120
Aysun Nüket ELÇİ, Gülenaz SELÇUK, Altan ÇAKMAK, Hatice Büşra ŞAHİN	
<i>Türkiye' de Müzik Eğitiminde Bilgi Üretme</i>	121
A. Meral TÖREYİN, H. Seval KÖSE	
<i>Matematik Pedagojik Formasyon Sertifika Programına Katılan Öğrencilerinin Matematik Öğretimi Kavramlarına İlişkin Metafor Algıları</i>	123
Aysun Nüket ELÇİ	
<i>Öğretmen Adaylarının Yükseköğretimden Beklentileri</i>	124
Murat KEÇE	
<i>Views of Preschool Teachers on Teaching Geographical Concepts</i>	125
Sultan BAYSAN, Selcen AYDOĞAN	
<i>Sınıf Yönetimi Dersinin Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimine Yönelik Tutum Ve İnançlarına Etkisinin İncelenmesi</i>	126
Ahmet ATAÇ, Gülenaz SELÇUK, Cihan ÇAKMAK, Etem KÖSE	

<i>Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi</i>	127
Gülenaz SELÇUK, Aysun Nüket ELÇİ, Hatice Büşra ŞAHİN, Altan ÇAKMAK	
<i>The Newest Trends in Branding Higher Education Overview: A Suggestion for Higher Education Institutions in Albania</i>	128
Ilda SHYTAJ	
<i>Uluslararasılaşma – Ne Kadar, Kime ve Sonuç?</i>	130
Fusun ÖZERDEM	
<i>Course Books and Technology Use in Language Teaching: Teachers' Beliefs and Practices</i>	131
Diler GÜLTEKİN, Selma KARABINAR	
<i>Türkiye'de Uzaktan Öğretimde Kavram ve Kapsam Karmaşası ve Bu Bağlamda Yaşanan Problemlerin Analizi</i>	132
Hacer Yumurtacı AYDOĞMUŞ, Yusuf Sait TÜRKAN	
<i>Farklı Bölümlerdeki Öğrencilerin Teknoloji Kullanımları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi</i>	133
Mete Okan ERDOĞAN	
<i>Eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojileri Entegrasyonu Çalışmalarına Yönelik Bir Karşılaştırma: Türkiye, Finlandiya ve Singapur Örneği</i>	134
Ali GERİŞ, Taibe KULAKSIZ, Özge KELLEÇİ	
<i>The Role of Language And Culture Centers Of Countries of The Baku Slavic University Countries in The Development of International Relations In Education</i>	135
Sevda AKHUNDOVA	
<i>Öğretmen Adaylarının Küresel Sorunların Çözümüne Yönelik Görüş ve Önerileri</i>	136
Murat KEÇE	
<i>Eğitim Fakültelerinde Evrensel Bilgiye Ulaşım: Çeviri Kitaplar ve Kullanımları</i>	137
Nesrin Işıkoğlu ERDOĞAN	
<i>Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Fen Öğretmeye Yönelik Tutumları ve Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi</i>	138
Arif ÇÖMEK, Ecem KARASAÇ	
<i>Okul Bahçeciliği ve Pazar Projesi</i>	139
Emine AKTAŞ, Neslihan BACAĞ, Nehir DÜZ, Fatma ŞAHİN	
<i>Türkiye'de Yeni Nesil Üniversiteler</i>	140
Gülseli Aygül ALAN	
<i>Eğitsel Kart Oyunu Örneği: Mitoz ve Mayoz Bölünme</i>	141
Melek KARACA, Fulya Öner ARMAĞAN, Oktay BEKTAŞ	
<i>A New Approach In Education System: Responsible Research and Innovation</i>	142
Bulent CAVAS, Çağla BULUT	
<i>E34: Öğretmen Adaylarının Bilim Ve Teknolojiye Yönelik Algılarının Metaforlar Yardımıyla Ortaya Konulması</i>	143
Pınar CAVAŞ, Gürkan ÇETİN, Ersin Palabıyık, Bülent CAVAŞ	
<i>E35: Tanzimat (1839)'tan Cumhuriyet (1923)'e Osmanlı Devleti'nde Öğretmen Yetiştiren Kurumlar Hakkında Çıkarılan Resmî Metinlere (Kanun, Tüzük Ve Yönetmeliklere) Dair Bir Kaynak İncelemesi</i>	145
Eyüp CÜCÜK	
<i>Akademisyenlerin Okul, Eğitim ve Toplum Hakkındaki Görüşleri</i>	146
Burçak Ceren AKPINAR, Devrim AKGÜNDÜZ	
<i>Kız Meslek Liselerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri</i>	147
Nurşen Demirkaya AYGÜN, Devrim AKGÜNDÜZ	
<i>Öğretmenlerin Eğitimde Sosyal Ağları Kullanma Durumları</i>	148
Ahmet ÇETİNTAŞ, Devrim AKGÜNDÜZ	
<i>Ark of Inquiry Project</i>	149
Bulent CAVAS, Seden KIRTE	

Ana Akım Medyada Yer Alan Eğitim Haberlerinin Söylem Seçkinleri Açısından Değerlendirilmesi

Yasemin YILMAZ*, Muhammed Sani ADIGÜZEL**

Özet

Toplumun tamamını ilgilendiren eğitim konusunda, gazete, televizyon ve internet medyasında birçok haber yer almaktadır. Gazeteler, eğitim ile ilgili özel sayfalar ayırmakta, bünyelerinde sadece eğitim konusunda yazan köşe yazarları bulundurmakta ve eğitim ile ilgili ek yayınlar çıkarmaktadırlar. Aynı şekilde televizyon yayıncılığı da biçim değiştirerek, gerek program açısından, gerek habercilik açısından sınırlarını oldukça genişletmiştir. Bu geniş çerçevenin temelinde söylem seçkinleri de yer almaktadır. Bu çalışma eğitim haberlerinde yer alan söylem seçkinlerinin analizi şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada, ana akım medya kapsamında 3 ulusal gazetenin dijital baskılarının ve çevrimiçi sitelerinin eğitim haberleri 2 ay süreyle takip edilmiştir. İçinde söylem seçkini bulunan haberler incelenerek toplum ve birey üzerindeki etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi uygulanmıştır.

Araştırmada eğitim haberlerinde kullanılan söylem seçkinlerinin analizinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular üzerinden yapılan yorumlarda ise söylem seçkinlerinin söylemlerinin toplum ve birey üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir. Sadece söylem seçkinlerinin belli dönemlerde sınav, okul tercihleri, öğrenci gibi öne çıkan konularda bilgi vermek amacıyla haber içinde kullanıldıkları görülmüştür. Araştırmanın sonuç bölümünde söylem seçkinlerinin kullandığı söylemler üzerine öneriler getirilmiştir. Araştırma kapsamında, söylem seçkinlerinin gerçekten toplumu ve bireyleri aydınlatacak, eğitimlerine katkı sağlayacak daha somut ifadeler kullanması tavsiye edilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Söylem Seçkinleri, Söylem, Ana Akım Medya, Eğitim*

* İstanbul Aydın Üniversitesi, yasemin3734@hotmail.com

** İstanbul Aydın Üniversitesi, msaniadiguzel@aydin.edu.tr

Yükseköğretimde Online Eğitim Standartları

*Erhan DELEN**

Özet

Yükseköğretim kurumları yaşanan teknolojik gelişmeleri takip ederek güncel teknolojileri öğrencilerine ve çalışanlarına sunmaya çalışmaktadır. Böylece eğitim kalitesi ve işleyişi olumlu yönden etkilenmektedir. Son yıllarda Yükseköğretim kurumları birbirleri ile yarışırcaasına uzaktan eğitim alanındaki programlara yönelmektedir. Her ne kadar bu programlar uzaktan eğitim adı altında yürütülüyor olsa da dersler genelde çevrimiçi (online) ortamlarda sunulmaktadır. Yani iletişim teknolojileri sayesinde etkileşimli dersler öğrencilere mekandan ve zamandan bağımsız olarak kolayca ulaştırılmaktadır.

Özellikle ulaşılabilir teknolojilerin hızla yaygınlaşması sebebiyle online eğitim programlarına ilgi ve talep artarak devam etmektedir. Bu durum da Yükseköğretim kurumlarının tam da hazır olmadan yoğun bir şekilde ilgili programları yürütmelerine sebep olmaktadır. Online eğitimi yürüten kurumların sahip oldukları teknik altyapı uluslararası standartlara çok yakın olup bu yönden pek eksiklik bulunmamaktadır. Ancak online eğitimlerin yürütülmesinde öğretim elemanlarının ve içerik geliştiricilerin pedagojik yönden birçok eksiklikleri bulunabilir. Bunun en önemli sebebi online dersleri yürüten kişilerin online eğitim ortamlarına ilişkin tecrübelerinin olmaması ve yürütülen programlara ilişkin herhangi bir standartın takip edilmemesidir.

Örneğin Amerika Birleşik Devletleri ve diğer bazı ülkelerde yaygın olarak takip edilen Quality Matters (QM) adlı online eğitim standartları takipçilerine online eğitimlerini gerekli standartlarda vermelerini sağlamaktadır. Gerekli olan bu standartlara ait 43 maddelik bir ölçek ile ilgili kurumların online eğitim ortamları 8 alt başlık altında değerlendirilerek Yükseköğretim kurumlarının online eğitimleri belli bir kalitede tutulmaktadır.

Bu çalışmada yukarıda bahsedilen QM standartlarının Uzaktan Eğitim Merkezlerinde görev yapan öğretim elemanları, içerik geliştiricileri, teknik destek personeli ve yöneticiler tarafından ne derece önemsendiği incelenmektedir. Bu amaçla QM standartlarının yasal sahiplerinden gerekli izin alınarak bu standartlar Türkçeye çevrilmiş ve online bir anket şekline dönüştürülmüştür. Türkiye'deki Yükseköğretim kurumlarında bulunan ve aktif olan tüm uzaktan eğitim merkezlerindeki ilgili paydaşlarla hazırlanan bu anket paylaşılmaktadır. Henüz veri toplama işlemi tam olarak tamamlanmamış olup, toplanan veriler ışığında ilgili kişilerin düşüncelerinin tam anlamıyla QM standartları ile uyummadığı söylenebilir.

*Giresun University, delenerhan@gmail.com

Bir diğer ifade ile, QM tarafından önemsenen bazı online eğitim uygulamaları (örnek: Ders izlencesinin öğrencilere sunulması) aslında Türkiye’de uzaktan eğitim programlarında pek önemsenmemektedir. Bu da online eğitimin Yükseköğretim kurumlarında gerekli kalitede verilemeyebileceğini göstermektedir. Bu çalışmada elde edilecek tüm veriler analiz edilerek dinleyicilere daha ayrıntılı bilgiler sunulacak ve tespit edilen eksikliklerle ilgili de tavsiyelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Online Eğitim, Standartlar, Quality Matters*

Soldan Yönet Sağdan Liderlik Et

Oğuzhan GÖZEK*

Özet

Hayat her geçen gün daha karmaşık hale geliyor. Bilim geliyor. Hayatta ayrıntı daha da önemli hale geliyor. Bu ayrıntıları yakalamak, hizmet alanını genişletmek için acilen tedbirlerin oluşması gerekmektedir. Bunun içinde insanlık neslinin daha donanımlı hale getirilmesi gerekiyor. Daha donanımlı hale getirmenin yolu ise özgür ve özgün düşünme kanallarının açık olmasında yatmaktadır. Durum bu olunca bireylerin hayal kurmalarına, kurdukları hayallerde özgür olmalarına, soyut ve somut süreçlerinde prangalardan uzak kendilerini gerçekleştirmeye temel teşkil eder. Oyunlara daha da önem verilmesi gerekiyor.

Derin Beyin egzersizleri görsel algı, bilişsel beceriler ve egzersizlerle beyin kapasitesinin artmasını sağlamaktadır. Egzersizlerde en önemli unsurlar, eğlence boyutunun çok etkin olması, bilimsel temellere dayalı olması, her kesimden ve her yaşta bireyler için uygun olmasıdır. Amacımız, günümüz koşullarında bireylerin refahını ve yaşam kalitesinin arttırarak, yenilikçi bir sistem ile sportif sosyal ve kültürel değişiklikleri göze alıp, özel egzersizler yolu ile beyin gelişimini destekleyip kişisel gelişim ve başarıyı arttırmaktır.

Anahtar Kelimeler: *Zeka, Oyun, Beyin, Eğitim Öğretim*

*Gelişim Üniversitesi, derinbeyin@gmail.com

Kalite Fonksiyon Göçerimi (KFG) Yönteminin Yükseköğretimde Araştırma Yönetimi Sürecinde Uygulanması

Mustafa Serkan ABDÜSSELAM*

Özet

Eğitimdeki kalite girdi, işlem ve çıktı üçgeni üzerine oluşturulmuştur. Bu süreçte en çok belirgin olan ve değerlendirme sürecinde önde tutulan bölüm çıktı bölümüdür. Çıktı bölümlerine yükseköğretim lisans düzeyindeki bitirme tezi ya da lisansüstü tezleri örnek olarak verilebilir. Dolayısıyla bu süreçler kaliteli bir eğitimin çıktısı olarak önem arz etmektedir. Fakat öğrencinin araştırma yönetim sürecini doğru ve istendik şekilde tamamlaması zordur. Oluşan zorlukları en aza indirmek ve bu süreci daha kolay bir süreç olarak geçirilebilmek adına öğrenci ve danışmanlar için kalite fonksiyon göçerimi (KFG) yöntemi uyarlanarak kullanımlarına sunulmuştur. KFG yöntemi yoğun rekabet ortamında istendik üretimi gerçekleştirebilmek için doğrudan müşteri görüşlerinden yararlanıldığı ve önem derecelendirilmesinin dikkat edildiği bir yöntemdir. Yükseköğretimde öğrenci/araştırmacı ve danışman/uzman aralarında yapılan çalışmaların daha etkili olması için sürekli bir fikir alışverişi vardır. Söz konusu bu süreçte görüşler ve fikirler doğrultusunda yürütülen çalışmanın içeriği güncellenmektedir. Bu çalışma KFG yönteminin öğrenci/araştırmacı ve danışman/uzman için tez çalışmalarının etkili ve kaliteli şekilde yürütülmesine katkı sağlaması amacıyla yapılmıştır. Geliştirilen yapı araştırma kalite fonksiyon göçerimi (AKFG) modeli olarak uyarlanmış ve önerilmiştir. AKFG modeli yükseköğretimde tez sürecinin araştırma yöntemi, veri toplama, analiz, sonuç ve öneriler basamakları dikkate alınarak planlanmıştır. Kullanıcılara esnek bir çalışma ortamı sunmak adına ise bu model elektronik ortama aktarılarak elektronik-AKFG (e-AKFG) ortamı tasarlanmıştır. Böylelikle kullanıcıların farklı donanım ve yazılımlarla iletişimlerinin süreklilik arz etmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Öğrenciler bu şekilde gerçekleştirdikleri araştırmalarında tezlerine odaklanmalarına ve zamanı sağlıklı yönetmelerine katkısı olabilmektedir. Ayrıca öğrenci/araştırmacı ve danışman/uzman aralarında daha verimli bir iletişim sağlanabilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Yükseköğretim, KFG, Araştırma Yönetim Süreci, Tez*

*Giresun Üniversitesi, mustafa.serkan@giresun.edu.tr

Yükseköğretimde Öğrenme Ortamlarının Web Teknolojileriyle Zenginleştirilmesi

Mustafa Serkan ABDÜSSELAM*

Özet

Web Teknolojilerinin sürekli gelişmesi ve hızlı yayılması yükseköğretimdeki öğrenme ortamlarını etkilemiştir. Özellikle yükseköğretimde öğrenim gören genç bireylerin bu teknolojilere kolay uyum ve ilgi göstermeleriyle dersi yürüten öğretim üye ve elemanları da öğretimi bu teknolojilerle destekleme gereği duymuşlardır.

Bunun getirisi olarak güncel teknolojilerin yükseköğretimde öğrenme ortamlarına entegrasyonu kaçınılmaz olmuştur. Ayrıca geleceği inşa edecek olan günümüzdeki yükseköğretim öğrencilerinin; sorgulayan, araştıran, keşfedebilen, yansıtıcı ve eleştirel düşünebilme yeteneğine sahip üst düzey becerileri kazanmalarında bu teknolojiler destekleyici rol alabilmektedir. Bundan dolayı teknolojik gelişmelerin öğretim üye ve elemanları tarafından verimli bir şekilde öğrenme ortamlarında kullanılmaları beklenmektedir. Bu araştırmanın amacı yükseköğretimde öğrenme ortamlarında kullanılacak web teknolojilerini belirleyerek bu ortamları zenginleştirmeye yönelik öneriler sunmaktır. Bu bağlamda internette sunulan web 1.0, web 2.0 ve web 3.0 gibi web teknolojileri ve kullanım alanları içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Web 1.0 teknolojisinde içerik öğretim üyesi ya da elemanı tarafından oluşturulmakta, bu teknoloji öğrencileri ders ve etkinliklerle ilgili bilgilendirme amaçlı kullanılmaktadır. Buradaki amaç sadece bilgilendirmektir. Öğrencilerden kendilerine sunulan bilgi ve içerikleri en iyi şekilde kullanmaları beklenir.

Web 2.0 teknolojisinde yayınlanan içeriğin kullanıcılar tarafından oluşturulması ve kullanıcılar arasında iletişimin bulunması ön planda tutulmaktadır. Buradaki amaç bilginin paylaşılmasıdır. Kullanıcılar tarafından paylaşılan bilgiler okunabilir ve yeniden yazılabildiğinden oluşturulmuş olan içerik zenginleşmekte ve bilgiler güncelliğini yitirmemektedir. Web 3.0 teknolojisi ise içeriğin anlamlandırılması üzerine geliştirilmiştir. Bu teknoloji ile öğrencilerin karar alma durumlarında yardımcı bir rol üstlenilmektedir.

Web 1.0 teknolojilerinin bilgiyi sunma ve içeriği aktarma amaçlı kullanılabildiği tespit edilmiştir. Web 2.0 teknolojilerinin paylaşım, sınıf tartışma, grup çalışma, ölçme ve değerlendirme amaçlı kullanılabildiği tespit edilmiştir. Web 3.0 teknolojilerinin ise çoğunlukla bireysel çalışma noktasında destekleyici bir rol üstlendiği tespit edilmiştir.

*Giresun Üniversitesi, mustafa.serkan@giresun.edu.tr

Fakat web 3.0'ün, web 1.0 ve web 2.0 teknolojileri kadar gelişmediği tespit edilmiştir. Web 1.0 teknolojilerine web siteleri, Web 2.0 teknolojilerine paylaşma ortamlarından olan Google Drive, sınıf tartışma ortamlarından titanpad, grup çalışma ortamlarından padlet, ölçme ve değerlendirme ortamlarından kahoot gibi web teknolojilerinin kullanılabilceği belirlenmiştir. Web 3.0 için ise ortamların geliştirilmesi üzerinde öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Yükseköğretim, Web Teknolojileri, Öğrenme Ortamı*

Yükseköğretime Ayrılan Finansmanın Tüketici İnisiyatifinde Kullanımı

H. Hüseyin TAŞAR*

Özet

Giriş: her alanda olduğu gibi eğitim sistemlerinin kendini yenileyerek, çağın değerlerine uygun hale gelmesi önemli bir konudur. Türkiye’de temel alınan eğitim finansmanı sisteminin uzun süredir yenilenmemesi, eğitimde yaşanan sorunlarının artmasında önemli bir faktör olmuştur. Ülkemizde eğitim için ayrılan finansmanın dağıtımında; eşitlik (equality) ve hakkaniyet (equity), harcanmasında ise verimlilik (efficiency) ve hesap verebilirlik (accountability) ölçütlerinin temel alınması gerekliliği yıllardır tartışılan bir konu olmuştur. Türkiye’de eğitim için ayrılan parasal kaynakların kamu ve özel okullara dağılımında çağdaş yaklaşımların temel alınması, okullar arası rekabet açısından oldukça önemlidir. Eğitim finansmanının okul seçme özgürlüğü temelinde tüketici inisiyatifinde kullanılması dünyada giderek yükselen bir değer haline gelmiştir. Tüketici inisiyatifinde finansman yaklaşımı, öğrencilerin/ velilerin okul seçme özgürlüğü, eğitimde fırsat eşitliliği ve okullar arası rekabet paradigmaları üzerine kurulmuştur. Araştırmada, tüketici kanalından finansman yaklaşımının, dünyadaki uygulama örnekleri ve bu yaklaşımın Türk yükseköğretim sisteminde uygulanabilirlik durumu çalışılmıştır.

Yöntem: Araştırma literatür taraması temelinde desenlenmiş olup, veriler, konuyla ilişkili olarak yurt içi ve yurt dışında yapılan bilimsel makaleler taranarak toplanmıştır. Verilerin analizinde Excel ve Word programları kullanılmıştır. Toplanan veriler tablolara aktarılarak, karşılaştırmalar ve yorumlar yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmada tüketici kanalından finansman yaklaşımının gelişmiş ülkelerin büyük çoğunluğunda geniş bir uygulama alanı bulunduğu, bu yaklaşımı temel alınmalarındaki amacın, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğini sağlamak, okullar arası rekabeti başlatmak ve sürdürmek olduğu bulgulanmıştır.

Sonuç: Araştırmada tüketici kanalından finansman yaklaşımının özellikle; ABD, İngiltere ve Avustralya olmak üzere birçok gelişmiş ülkede geniş bir uygulama alanı bulunduğu ve bu yaklaşımın Türk yükseköğretim sisteminde uygulanabilirliğine işaret etmektedir.

Anahtar Sözcükler: *Finansman, Tüketici Kanalından Finansman, Yükseköğretim*

*Adıyaman Üniversitesi, htasar@adiyaman.edu.tr

Yükseköğretimde Optimizasyon Uygulamaları ve Örnek Kriter Çözümlemeleri İçin Bir Model Önerisi

Özden GÖRÜCÜ*

Özet

Bu çalışma, özellikle endüstriyel sektörlerde kullanılan yöneylem araştırması metotlarının yükseköğretim sistemi ve eğitim yönetiminde de kullanılabilirliğini göstermek ve bu suretle yükseköğretimde optimizasyon uygulamalarına boyut kazandırabilmek amacıyla yürütülerek bildiri haline dönüştürülmüştür. Bu amaçla, yöneylem araştırmaları içinde yer alan kantitatif analiz yöntemlerine bağlı olarak ortaya çıkan Doğrusal Kombinasyon Tekniği(DKT) kullanılarak akademik bölüm bazında çok kriterli uygunluk değerlendirmeleri hipotetik olarak yürütülmüştür. Yükseköğretimin işlevselliği ve taktiksel planlamasını oluşturan dört temel uygunluk kriteri (Fiziki Alan Yeterliliği, Öğretim Üyesi Yeterliliği, Olası İstihdam Kabiliyeti ve Sosyal Fayda Düzeyi) belirlenerek ve bu kriterlerin ağırlıkları ile her bir uygunluk kriterine ait alt kriterlere atanan puanlar örnek model çözümlemesi olarak tablolar halinde ortaya konulmaya çalışılmıştır. Uygunluk çözümlemelerine yönelik kullanılan DKT ile kriter ağırlıkları ve alt kriter puanlarının ve toplam uygunluk puanlarının Analitik Hiyerarşi Süreci Tekniği (AHST) yardımıyla oransal büyüklükleri belirlenmiş ve örnek optimizasyon çözümlemeleri ortaya konulmuştur. Hipotetik olarak belirlenen dört uygunluk kriterinin AHST'ne göre yapılan kriter ağırlığı, kriter alt, üst ve ortalama puanı, ağırlıklı kriter puanı, kriterler toplam uygunluk puanı ve genel toplam uygunluk puanı hesaplarına ilişkin sonuçlar tablolar halinde verilmiştir.

Sonuçlara göre, uygunluk kriterlerinin yükseköğretim yatırımları içerisindeki paylarını ortaya koyduğu gibi, özellikle gayrisafi milli hasıla hesaplarına yükseköğretim yatırımları kapsamında yansımaya ve %0 ile %41 + arasında gerçekleşen yükseköğretim sosyal fayda düzeyinin ağırlıklı kriter puanları da hesaplanmıştır. Yükseköğretim sosyal fayda düzeyinin fiziki alan yeterliliği(öğrenci kontenjanları), öğretim üyesi yeterliliği(akademik kantite), olası istihdam kabiliyeti ile güçlü korelasyonlarının optimizasyon bazında çok kriterli çözümlenmesinin yükseköğretimde karşılaşılan çoğu problemin çözümüne ışık tutabileceği düşünülmekte ve böylece yükseköğretimde karar vericiler açısından analitik, yararlı ve isabetli sonuçlar yaratabileceği öngörülmektedir. Bu nedenle, özellikle sosyal fayda düzeyinin muhasebeleştirilmesi ve etkisinin ortaya konulabilmesinin yanı sıra öğretim üyesi ve istihdam kabiliyetine göre fiziki alan yeterliliklerinin realize edilmesi dolayısıyla, optimum öğrenci sayılarının rasyonel belirlenebilmesi de bu model uygulamalar yardımıyla mümkün olabileceği düşünülmektedir.

*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ogorucu@ksu.edu.tr

Zira ikili karşılaştırmalar yoluyla hesaplanabilen veya bilinebilen iki veya üç uygunluk kriterinden hareketle, bilinmeyen veya kestirilmesi istenilen kriterlerin düzeyinin de belirlenebildiği bu uygulama ile mümkün görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Doğrusal Kombinasyon, Analitik Hiyerarşi Süreci, Optimizasyon, Sosyal Fayda.*

21. Yüzyılda Bilgiye Erişim ve Bilgi Paylaşım Yolu Olarak Dijital Okuryazarlık ve Dijital Kitaplar: Kuramsal Bir Değerlendirme

Musa Tarık TEKİN*

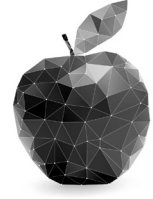
Özet

İnsanlar, dünyanın kuruluşundan beri sürekli bilgi edinme, öğrenme, bilgiyi paylaşma, yeni bilgiler keşfetme arayışı içinde olmuşlardır. Uygarlık tarihi incelendiğinde bütün toplumların bilgiye erişimde, bilgiyi uygulamada, bilgiyi paylaşmada farklı yollardan yararlandıklarını görürüz. Bilgi, tarih öncesinden günümüze kadar gelirken değişmiş, yenilenmiş, üzerine eklemeler, çıkarmalar yapılarak günümüz toplumlarına ulaşmıştır. Bu süreçte bilginin taşınmasında hiç şüphesiz resim, kabartma, yazı, heykel, vesika, kitabe ve kitap vb. bilgi kaynakları büyük rol üstlenmiştir. 21. yüzyılda gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri, söz konusu bilgi kaynaklarının yanı sıra dijital kültürü de beraberinde getirmiş ve toplumların bilgilenmesinde, bilgiye erişiminde dijital okuryazarlık ve dijital kitapları vazgeçilmez bir unsur olarak yaşamın bir parçası haline getirmiştir. Dijital okuryazarlık, bilgiye erişimde ve bilgiyi kullanmada teknolojik imkanların kullanılarak anlama ve anlatma becerilerinin etkin kılınmasıdır.

Hemen her geçen gün bilginin değişim ve güncellenmeye maruz kaldığı günümüz dünyasında dijital okuryazarlık becerileri hem bilgiye ulaşma hem de bilgilerin güncellenmesi anlamında büyük kolaylık sağlamaktadır. Yıllar boyunca evlerin, iş yerlerinin, çalışma ofislerinin, kütüphanelerin vazgeçilmez bilgi edinme kaynaklarından biri olan basılı kitaplar da gün geçtikçe yerini dijital kitaplara bırakmaktadır.

Dijital kitaplar, bilginin edinilmesinde ve yayılmasında, bilgilerin güncellenmesinde sağladığı ekonomiklik bakımından son derece önem arz etmektedir. Diğer taraftan temel eğitimden yükseköğrenim ve sonrasına kadar hemen her eğitim kademesinde dijital okuryazarlığın ve dijital kitapların, bilgiye erişimde önemli bir paya sahip olduğu yadsınamaz bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Gerek temel eğitimde gerek ortaöğretimde gerek yükseköğretimde ve lisansüstü öğrenimde kullanılan çeşitli eğitim yazılımları, veri tabanları, e-öğrenme içerikleri bizlere günümüz dünyasında dijital okuryazarlık ve dijital kitapların önemini anlatmaktadır. 21. yüzyıl dünyasında bilginin teknoloji ile entegrasyonu ve bilişim portalları aracılığıyla dijital okuryazarlık ve dijital kitaplar artık bilgi edinmede büyük bir önem taşımaktadır.

*tekin-05@hotmail.com

Üniversiteler, kamu kurumları ve özel kuruluşlar artık e-ticaret, e-danışmanlık, e-egitim, e-randevu, e-bilgilendirme vb. bilişim ağları ile gerek kurum içi gerekse kurumlar arası faaliyetleri bilgi-iletişim teknolojileri, dijital okuryazarlık ve dijital veriler aracılığıyla sunmaktadır. Bu bağlamda 21. yüzyıl dünyasında bilgi-iletişim teknolojileri, kitle iletişim araçları, dijital okuryazarlık becerileri ve dijital veriler bilginin edinilmesi, paylaşılması, güncellenmesi ve arşivlenmesi gibi süreçlere getirdiği kolaylık, yarar ve ekonomiklik bakımından son derece önem arz etmektedir.

Anahtar Sözcükler: *Bilgi-İletişim Teknolojileri, Bilgiye Erişim, Dijital Okuryazarlık, Dijital Kitap*

In-Service Education and Training Needs: Cases in The European Union and Turkey

Türkey BULUT*, Uğur DİLER**

Abstract

In the education world, to maintain and extend the developments in the desired way and up to the set standards, it is compulsory to train regularly the teachers to offer the best education to the students as teachers are the source of information to every individual at some point in their life, and they, therefore, require to be educated and trained to offer the best information. This descriptive study aims at analyzing the similarities and differences of In-Service Education and Training (INSET) programs offered for teachers in Turkey and the European Union (EU) countries. In the recent years, Turkey has experienced a popular series of reforms that are reshaping the means of social life. It has been a great necessity for individuals to gain the skills and information required in this new era of dynamic changes, which inevitably necessitates that teachers get professional support and training to meet the needs of learners. As a developing country, Turkey has been making significant efforts to establish an education system which should have capabilities to match the level of INSET as compared to the EU countries. The results of this study have shown that the EU countries have been more successful in the INSET programs in respect to e-learning through technology, research, grants, and combined effort with universities. However, both Turkey and the EU countries have failed to address the needs of teachers that will directly affect learners' performances in the schools.

Keywords: *INSET, Education System, European Union*

*Istanbul Aydın University, turkaybulut@aydin.edu.tr

**Istanbul Aydın University, ugurdiler@aydin.edu.tr

Bir Kamu Üniversitesinin Sunduğu Hizmetlerin Müşteri Memnuniyeti Açısından Değerlendirilmesi

Murat AYAN*, Hüseyin TAŞAR**

Özet

Giriş: Günümüz üniversiteleri küresel rekabet ortamında varlıklarını sürdürebilmeleri için müşterilerinin beklentilerine cevap vermek için bu kapsamda tüm kalite süreçlerini devamlı olarak gözden geçirmeli ve iyileştirmelidir. Müşterilerinin memnun olmadıkları alanları belirlemeli ve memnun olan müşterilerini ise daha fazla memnun etmenin gayreti içerisinde olmalıdır. Üniversitelerden ürün ve hizmet talep eden müşterilerinin beklentilerine, onların gereksinimleri çerçevesinde yaklaşılmalı ve taleplerine yüksek oranda cevap vermelidir. Bu bağlamda, müşterilerin ne istediğini öğrenmek ve bu isteklerini en iyi şekilde yerine getirmek, üniversitelerin üzerinde önemle durması gereken hususlar olmalıdır. Bu araştırmada, bir kamu üniversitesinin iç ve dış müşterilerinin memnuniyet düzeylerinin tespiti çalışılmıştır.

Yöntem: Çalışma, betimsel temelde tasarlanmış olup, nicel bir araştırmadır. Bir kamu üniversitesinde müşteri memnuniyetini etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla, araştırmada veri toplama yöntemlerinden anket yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Bir kamu üniversitesinde, Toplam Kalite Yönetimi (TKY) çalışmaları kapsamında tespit edilen müşteri memnuniyet düzeyleri son üç öğretim yılında şu şekilde bulgulanmıştır. 2013/2014 öğretim yılında yapılan çalışmada; üniversitede çalışan (iç müşteri) idari/akademik personel katılımı (110/1.234 kişi) ve (dış müşteri) öğrenci personel katılımı (657/12.770 kişi) gerçekleşmiştir. Müşteri Memnuniyeti Anketi sonuçlarında ortaya çıkan memnuniyet oranı ortalama %50'ler düzeyinde tespit edilmiştir.

2014/2015 öğretim yılında yapılan çalışmada; üniversitede çalışan (iç müşteri) idari/akademik personel katılımı (112/1.234 kişi) ve (dış müşteri) öğrenci personel katılımı (5.342/12.770 kişi) gerçekleşmiştir. Müşteri Memnuniyeti Anketi sonuçlarında ortaya çıkan memnuniyet oranı ortalama %57'ler düzeyinde tespit edilmiştir. 2015/2016 öğretim yılında yapılan çalışmada ise üniversitede çalışan (iç müşteri) idari/akademik personel katılımı (338/1.234 kişi) ve (dış müşteri) öğrenci personel katılımı (7.333/19.200 kişi) gerçekleşmiştir. Müşteri Memnuniyeti Anketi sonuçlarında ortaya çıkan memnuniyet oranı ortalama %58'ler düzeyinde tespit edilmiştir.

*Adıyaman Üniversitesi, muratayan@adiyaman.edu.tr

**Adıyaman Üniversitesi, htasar@adiyaman.edu.tr

Sonuç: Müşteri memnuniyet oranları 2013/2014 öğretim yılında %50 düzeyinde, 2014/2015 öğretim yılında %57 düzeyinde, 2015/2016 öğretim yılında ise %58 düzeyinde tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen sonuç, bir kamu üniversitesinin son üç yıllık müşteri memnuniyetinin orta düzeyde olduğu, her geçen yıl olumlu yönde ilerlediği yönündedir.

Anahtar Kelimeler: *Toplam Kalite Yönetimi, Müşteri, Müşteri Memnuniyeti, Üniversite*

Türkiye'de Yükseköğretim Nereye?

Servet ÖZDEMİR*

Özet

Türk yükseköğretim sisteminin gelişim çizgisine bakıldığında reaksiyoner bir çizgi takip ettiği gözlenmektedir. Türkiye’de üniversiteler kendi varlık amaçlarına uygun olarak sistemlerini kurma ve geliştirme şansını pek yakalayamamışlardır ya da böyle bir çaba içerisine pek girmemişlerdir. Temel üniversite reformları ve dönemleri de buna işaret etmektedir. Üniversitelerimizde temel değişikliklerin olduğu dönemler yıllar itibarıyla şöyle sıralanabilir, 1933, 1946, 1961, 1973, 1981, 2002 sonrası ve vakıf üniversitelerinin geliştiği üniversite dönem. 1981 yılında askeri darbe koşullarında kabul edilen yükseköğretim kanununu yürürlüğe gireli 35 yıl olmuştur. Bu süre zarfında gerek ülkemizde gerek ise dünyada yükseköğretim ile ilgili önemli değişimler olmuştur. Memur yetiştirme anlayışına dayalı üniversite model yerini araştırma modeli üniversitelere onlarda günümüzde 3. nesil üniversite olarak adlandırılan araştırma-uygulama ve özgürlük ortamını birleştiren yeni üniversite anlayışına bırakmıştır (Wissema 2009). Küreselleşme nedeniyle toplum ve birey, kendi yaşam kültüründe önemli değişiklik ve yenilikler yapmak zorunda kalmıştır. Değişim rüzgârı ve konjonktürel gelişmeler, yükseköğretim kurumlarını da etkilemiş ve üniversitelerde inovasyona dayalı bir bakış açısını zorunlu kılmıştır. Bu durum, eğitimde inovasyon kültürü, girişimcilik ve uluslararasılaşma boyutlarının nasıl olması gerektiğine ilişkin önemli tartışmalara neden olmaktadır (Benek ve Yıldız, 2012; Aydın, 2014). Türkiye’de her İl’e üniversite açılması ve bu nedenle de üniversite sayısındaki artış, eğitimde nitelik sorununu gündeme getirmekte ve yaşanan rekabet nedeniyle üniversiteler yeni hizmet arayışlarına yönelmektedirler (Erkut, 2015).

21. yüzyılda küreselleşmenin yarattığı ivme ve kitlesel eğitim talepleri nedeniyle girişimci üniversite, şirket üniversitesi, sanal üniversite vb. yeni üniversite türleri tartışılmaktadır.

Yükseköğretim, özellikle sanayi devrimi sonrasında büyük bir ivme kazanmış ve büyük bir değişim geçirmiştir. Günümüzde, özellikle gelişmekte olan ülkelerde yükseköğretime yoğun bir talep görülmektedir. Eğitimin insan sermayesine katkısı nedeniyle eğitim için yatırım yapılması gerektiğine ilişkin görüşler günümüzde daha ağırlıklı olarak tartışılmaya başlanmıştır. Üniversite artık basit yapıda öğretmen ve öğrenci topluluğu değil, bilgi fabrikası ve fevkalade büyümüş karmaşık bir yapıya ulaşmış bir işletme halindedir (Gürüz, 2001; Doğramacı, 2009; Günay, 2011).

*Başkent Üniversitesi, sozdemir@baskent.edu.tr

- Bilgi ve bilgili insan ekonominin en önemli girdisi haline gelmiştir.
- Teknoloji artık “Sanayin temel girdileri olan hammadde, enerji ve enformasyonu, kullanılabilir mal ve hizmetlere dönüştüren bilgiler kümesi” olarak tanımlanmaktadır.
- Başka bir deyişle, bilim, teknoloji ve iyi yetişmiş insan gücü artık başta gelen üretim faktörleri arasında sayılmaktadır. Yetenek yönetimi ve insan kaynağının geliştirilmesi işletmelerin üzerinde yükseldiği temel değerler haline gelmiştir.
- Sosyal ve ekonomik gelişme bilgi ve yeterlik bazlıdır.
- Bireyler kadar örgütlerde “öğrenmeye” muhtaçtır. Değişimim itici gücü burada yatmaktadır. “Sürekli öğrenme” kavramı çağdaş üniversitenin en belirgin özelliği olmaya başlamıştır. Üniversite yenilik ve gelişmenin itici gücünü oluşturmaktadır. Bu bildiride Türkiye ve dünyada gözlenen değişimler ve yükseköğretimi etkileyen trendler değerlendirilecektir.

Anahtar kelimeler: *3. Nesil Üniversite, araştırma, uluslararasılaşma*

Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Öğrencilerinin Aile Katılımına Yönelik Tutumlarının Yaş, Sınıf ve Aile Katılımıyla İlgili Eğitim Alıp Almama Durumuna Göre İncelenmesi

Fatma Yaşar EKİCİ*

Özet

Amaç: Bu araştırmanın temel amacı, okul öncesi öğretmenliği lisans öğrencilerinin aile katılımına yönelik tutumlarını incelemektir. Bu temel amaç çerçevesinde “Okul öncesi öğretmenliği lisans öğrencilerinin aile katılımına yönelik tutumları yaş, sınıf düzeyi ve aile katılımına yönelik eğitim alıp almama durumlarına göre farklılaşmakta mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada iki ya da daha çok sayıda değişken arasında birlikte değişim varlığı ve/veya derecesi belirlenmeye çalışıldığı ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma evrenini İstanbul İli’nde bulunan üniversitelerin okul öncesi öğretmenliği lisans programında öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini ise İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi okul öncesi öğretmenliği lisans programında öğrenim görmekte olan ve tesadüfi örnekleme metoduyla belirlenen 140 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu ve Yavuz Güler (2014) tarafından geliştirilerek geçerlik güvenirlik çalışması yapılmış olan "Aile Katılımına Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Aile Katılımına Yönelik Tutum Ölçeği, İşbirliğini Destekleyici Tutum ve İşbirliğini Engelleyici Tutum olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Bu çalışmada hem ölçekten alınan toplam puan hem de alt ölçeklerden alınan puan ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde, verilerin normallik dağılımına bakılmış, Kruskal Wallis H Testi, Bağımsız Grup t-Testi ve Mann Whitney U Testi kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırmada katılımcıların yaşı ile Aile Katılımına Yönelik Tutum Ölçeği toplam puanı ($X^2=3,040$; $p>.05$), işbirliğini destekleyici tutum alt boyut puanı ($X^2=3,329$; $p>.05$) arasında anlamlı bir fark olmadığı; bundan farklı olarak, katılımcıların yaşı ile işbirliğini engelleyici tutum alt boyut puanı ($X^2=8,788$; $p<.05$) arasında 18-20 yaş arasındaki katılımcılar lehine anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Katılımcıların sınıf düzeyi ile Aile Katılımına Yönelik Tutum Ölçeği geneli ve tüm alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur ($p>.05$).

*İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, fatmayasarekici@hotmail.com

Aile katılımına yönelik eğitim alıp almama durumuna göre katılımcıların Aile Katılımına Yönelik Tutum Ölçeği genelinde ($t=1,340$; $p>.05$) ve İşbirliğini Engelleyici Tutum alt boyutunda ($t=-1,482$; $p>.05$) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmazken, İşbirliğini Destekleyici Tutum alt boyutunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($t=3,206$; $p<.05$). Buna göre, aile katılımına yönelik eğitim alan grubun Aile Katılımına Yönelik Tutum Ölçeği'nin İşbirliğini Destekleyici Tutum alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamasının (=66,49), aile katılımına yönelik eğitim almayan grubun Aile Katılımına Yönelik Tutum Ölçeği'nin İşbirliğini Destekleyici Tutum alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamasından (=61,83) yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Okul Öncesi, Aile Katılımına Yönelik Tutum*

A Praxis Model for The Role of Universities in Lifelong Learning

H. Eylem KAYA*

Abstract

Within the global context of the century, one of the significant institutions, which lead for the realization of lifelong learning praxis on a large scale around the world are universities. Meanwhile, the effects of knowledge society and globalization on education should not be ignored in terms of better understanding for the political frame emerged in the area of lifelong learning. On the other hand, in line with the aim ascertaining lifelong learning policy framework of European Union, the official documents and reports issued prompt the roles of universities particularly as primary lifelong learning centers of the states. Thus, the roles of universities must be taken into consideration carefully as the core issue in educational policies of the countries via caring for both their national and the global contexts as well. Therefore, in this research for the purpose of showing the role of universities in lifelong learning process by considering European Union and national policies on issue, setting forth a praxis model is proposed regarding how lifelong learning could be realized by universities effectively together within the existing structure through institutional collaboration mutually.

Keywords: *Lifelong Learning, University, Knowledge Society, Globalization*

*Süleyman Demirel Üniversitesi, eyka76@yahoo.com

Yönetim Süreçleri Açısından Yöneticilerin Duygu Yönetimi Davranışları

Adil ÇORUK*, R. Cengiz AKÇAY**

Özet

Giriş: Bireyler günlük hayatta ve iş yaşamlarında birçok duygu yaşamaktadırlar ve yaşadıkları bu duyguların yaşamlarında önemli bir yeri vardır. Duygular, bireylerin kararlarını vermelerinde, faaliyetlerini belirlemelerinde yardımcı olmakta ve gelecekteki davranışların biçimlendirilmesinde belirleyici olmaktadır. Duygular, davranışları pek çok şekilde etkileyebildiğinden örgütteki davranışları anlamak açısından önemlidir. Duygular, örgütsel yaşamın ve yönetimin ayrılmaz bir parçasıdır ve örgütsel kararları etkilemektedir. Çağdaş örgütlerde önemli bir yeri olduğu kabul edilen duyguların, geleceğin işgücünü oluşturacak bireylerin yetişmesinde önemli bir yeri olan üniversitelerde önemi çok daha büyüktür.

Yöntem: Hizmet sektörünün en önemli kurumlarından biri olan eğitim sektörü ve bu sektörün önemli basamaklarından birinde görev yapan öğretim elemanlarının duygularının ve duyguların yöneticiler tarafından nasıl yönetildiğinin ortaya konulmasının amaçlandığı bu çalışmada yönetim süreçleri açısından yöneticilerin duygu yönetimi davranışları belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma betimsel nitelikte bir çalışma olup, tarama modelinde ele alınmıştır. Araştırmanın uygulaması 2012 yılı Haziran ve Temmuz aylarında web sitesi üzerinden ARBİS veritabanına kayıtlı yaklaşık 47000 öğretim elemanına e-posta aracılığıyla ilgili link gönderilerek uygulanmıştır. Çalışma yaklaşık 7 hafta boyunca açık kalmış ve bu süre sonunda toplam 4843 yanıt alınmıştır. Ancak yapılan ön değerlendirme sonucunda 4375 yanıt analiz edilebilir olarak çalışmada kullanılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak ilgili literatür ve yapılan araştırmalar taranarak ve uzman görüşleri alınarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Yönetim Süreçleri Açısından Yöneticilerin Duygu Yönetimi Davranışları Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, ortalama, standart sapma ve t-testi, tek yönlü varyans analizi (One-Way Anova) kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışmanın sonuçlarına göre öğretim elemanları, yükseköğretim kurumlarında görev yapan yöneticilerin duygu yönetimi davranışlarını yeterli bulmadıklarını belirtmişlerdir. Olumlu duygusal duruma sahip öğretim elemanlarının hem derslerine kendilerini daha fazla vereceği, hem de bilimsel bilgi üretme konusunda daha azimli ve istekli olacakları düşünülmektedir.

*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, adilcoruk@hotmail.com

**İstanbul Aydın Üniversitesi, recepakcay@aydin.edu.tr

Bu nedenle yöneticilerin duygu yönetimi davranışları oldukça önemlidir. Bu doğrultuda yöneticilere önemli görevler düşmektedir. Yöneticilerin etkili bir duygu yönetimi becerisine sahip olması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Yönetim Süreçleri, Duygu Yönetimi, Yönetici, Yükseköğretim*

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları

Fatma Yaşar EKİCİ*, ***Büşra CAN*****, ***Emine YAMAN******, ***Memduha YAVAŞ*******, ***Şeyda RAMADAN********, ***Tuba CAN********

Özet

Amaç: Bu araştırmanın temel amacı okul öncesi öğretmenlerinin öz yeterlik inanç düzeylerini belirlemektir. Bu temel amaç doğrultusunda “Okul öncesi öğretmenlerinin öz yeterlik inançları çalışılan kurum, mesleki kıdem ve medeni durum değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır” sorularına yanıt aranmıştır.

Yöntem: Araştırma evrenini İstanbul İli’ndeki okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmenlik yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini ise İstanbul İlinin 4 ilçesindeki okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 254 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu ve Tepe (2011) tarafından geliştirilerek geçerlik güvenirlik çalışması yapılmış olan “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çok Boyutlu Öz yeterlik İnançları Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, “Öğrenme Öğretme Süreci, İletişim Becerileri, Aile Katılımı, Planlama, Öğrenme Ortamlarının Düzenlenmesi ve Sınıf Yönetimi” olmak üzere toplam 6 alt boyuttan oluşmaktadır. Verilerin analizinde, verilerin normallik dağılımına bakılmış sonrasında Kruskal Wallis H Testi, Bağımsız Grup t-Testi kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırmada katılımcıların çalıştıkları kurum ile Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çok Boyutlu Öz yeterlik İnançları Ölçeği’nin tüm alt boyutlarından aldıkları puan ($p>.05$) arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur. Benzer şekilde katılımcıların mesleki kıdemleri ile Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çok Boyutlu Öz yeterlik İnançları Ölçeği’nin tüm alt boyutlarından aldıkları puan ($p>.05$) arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur. Bundan farklı olarak katılımcıların medeni durumları ile ölçeğin iletişim becerileri alt boyut puanı ($t= -2,188$; $p<.05$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre; bekar olan katılımcıların iletişim becerileri alt boyutu puanları aritmetik ortalamasının ($=4,7077$), evli olan katılımcıların iletişim becerileri alt boyutu puanları aritmetik ortalamasından ($=4,6063$) yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Okul Öncesi Öğretmen, Öz Yeterlik İnancı*

*İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, fatmayasarekici@hotmail.com

Kaynaştırma Eğitiminde Algılanan Okul Desteği Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Yıldıray KILIÇ*

Özet

Bu araştırmanın amacı Kaynaştırma Eğitiminde Algılanan Okul Desteği Ölçeği (KEAODÖ) 'ni (Ahmmed, 2013) Türkçe 'ye uyarlamaktır. Araştırma kapsamında uyarlanan ölçek 221 öğretmene uygulanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizinde 8 maddeden oluşan 1 boyutlu modelin iyi uyum verdiği gözlemlenmiştir. Ölçeğin psikometrik özelliklerini inceleyebilmek amacıyla iç tutarlılık, madde ve faktör analizi çalışmaları yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık analizleri sonucu .85 bulunmuş olup, yapılan analiz ile güvenilirlik için gerekli olan orana ulaşıldığı görülmüştür. KEAODÖ'nin orijinal tek faktörlü yapısının, madde ayırt ediciliği ve doğrulayıcı faktör analizinden alınan sonuçlar doğrultusunda Türk örneğine uygunluğu belirlenmiştir. ($\chi^2=97.57$, $sd=20$, $RMSEA=.133$, $NFI=.92$, $NNFI=.91$, $CFI=.93$, $IFI=.93$, $SRMR=.066$, $GFI=.90$). Bu durumda ölçeğin Türk örneklem grubu için eğitim sürecinde öğretmenlerin ""Kaynaştırma Eğitiminde Algılanan Okul Desteği"" düzeylerinin belirlenmesi için uygulanabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: *Kaynaştırma Eğitimi, Geçerlik ve Güvenirlik*

*Derince Özel Eğitim Uygulama Merkezi, yildiray276@gmail.com

Is Higher Education Internationalizing In Turkey?

Leyla Yılmaz FINDIK*

Abstract

Internationalization has been a priority of European higher education agenda since Bologna Process launched in 1999. Operating in internationalization has an important impact on shaping missions, strategic planning and operational practices of higher education institutions. So many European countries has undergone many reforms and strategies based on Bologna Process objectives to become a key players in this global knowledge network. Of course this internationalization phenomenon has affected various aspects of Turkish higher education system and Turkey set an agenda to benefit from this international environment and attract non-resident students. The main aim of the study is to discuss internationalization in higher education with respect to the higher education policies and review of the present status of student mobility in higher education in Turkey after the launch of Bologna Process. The study will also try to provide an analysis of obstacles to greater participation in mobility by students. The research was structured as a descriptive study. For this reason the research used secondary data received from Council of Higher Education (CoHE) published on the web site, <http://www.yok.gov.tr/> and policy analysis based on documents and reports. With the data percentage and frequency values will be calculated and given via charts and graphs. This study will provide a picture of internationalizing and mobility in higher education in Turkey to address strategic questions related to the future of higher education in Turkey, and to discuss in detail with the aim of shedding light on new planning.

Keywords: *Internationalizing, Student Mobility, Higher Education, Bologna Process*

*Hacettepe Üniversitesi, leylayilmazfindik@gmail.com

Görsel İletişim Eğitiminde Sanat Tarihinin Rolü: Sanat Eserleri Üzerinden Bilgi Üretimi ve Kullanımı

Nesli Tuğban YABAN*

Özet

Giriş: İletişim, dünyaya geldiğimiz anda başlayan ve yaşam boyunca süregelen bir paylaşma ortamıdır. İletişim sürecinin içinde bulunan insan, yalnızca biyolojik bir varlık olarak geldiği dünyada kendisine sosyal olarak da bir yer edinmekte ve yaşadığı toplumun bir parçası haline gelmektedir. Görsel iletişim ise, aynı alışveriş sürecinin görüntülerle gerçekleştirilen modelidir. Görsel iletişim, bireylerin yalnızca yaşamları boyunca öğrendiği, anlamlandırıldığı ve alımladığı görüntüler bütününden oluşmaz. Her bir görüntü kişinin görüntüler dünyasına kattığı yeni bir veridir. Dolayısıyla görsel iletişim eğitiminde kişilerin genel bir iletişim bilgisi paralelinde görsel materyaller karşısındaki farkındalık düzeylerini artırma, bir görüntüyü okuma ve yorumlayabilme, yaratıcı fikir üretebilme ve görsel kavramlara anlam yükleyebilme becerilerini geliştirmek temel amaçtır.

Sanat tarihi ise, görsel iletişim eğitiminde geçmişe ve görüntüler dünyasına açılan eşsiz bir kapı olarak nitelendirilebilir. Özellikle bireye farklı bakış açıları yaratan, düşünmeye ve ilginç sorular sormaya yönlendiren, alışlagelmiş cevapları reddeden bir bilim olan sanat tarihi alt yapısı ile bireylerin algı ve görsel düşünme becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bireylerin, görsel iletişim ve tasarım öğelerini yorumlarken görsel dile dair kavramları algılamaları ve algıladıkları kavramları kullanmalarını sağlamak, görüntü yorumlama ve uygulama becerilerini arttırmak için sanat tarihi bilimi kadar zengin bir alana başvurmak, görsel bilginin üretimi ve kullanımı açısından görsel iletişim eğitiminde önemli rol oynamaktadır.

Yöntem: Görsel iletişim eğitiminde, algı, görsel dil ve görmeye dair temel bilgiler verilmektedir. Dersler görsel örneklerle ve uygulamalarla desteklenmektedir. Sanat eserleri üzerinden yürütülecek olan yöntemle bireylere, görme süreci ile yaratıcılık arasındaki ilişkinin öğrenilebilir olduğunun farkındalığını göstermek ve bu alandaki gelişmeleri anlamlandırma ve yorumlayabilme becerisi kazandırmak hedeflenmektedir. Böylece, sanat eserlerinin çözümlenerek görsel iletişim sürecinde yer alan öğeler üzerine bilgi aktarımı yöntemi izlenerek görsel tasarımda kavramsal düşünme sürecinin imgelem ve kültür ile bağlantısı ortaya konularak, görsel iletişimi bir metodolojiye ve araştırma sistemine bağlama çabası gösterilmektedir.

*Başkent Üniversitesi, nesli@baskent.edu.tr

Bulgular: Sanat tarihi bilimi ile beslenen görsel iletişim derslerinde, algı, görsel dil ve görmeye dair temel bilgilerin pekişmesi, farklı bakış açılarının üretilmesi, görme süreci ile yaratıcılık ilişkisinin netleşmesi ve görseller üzerinden kültürel bir bağlamın yaratılması gibi bulgulara ulaşılmaktadır.

Sonuç: Görsel iletişim içerikli derslerde ve eğitim programlarında sanat tarihi bilimine başvurmak ve bireylere sanat eserleri üzerinden görsel metin çözümlemesi yapabilme yetisi kazandırmak, bilgi üretimi ve bilginin kullanımı açısından yeni perspektifler yaratmaktadır. Bu çalışma ile sanat eserlerinin aynı zamanda birer görsel iletişim aracı oldukları ön plana çıkarılacak ve görseller üzerinden metin çözümlemesi yapmanın bilgi üretimi ve kullanımı açısından önemi vurgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Görsel İletişim, Sanat Tarihi, Sanat Eseri, Görsel Dil*

Deprem Hasarlarının Azaltılmasında Mimarlık Eğitiminin Rolü

Deniz GÜNEY, Fatma ÖZDOĞAN***

Özet

Depremler, ülkemizde oldukça sık ortaya çıkan büyük can ve mal kayıplarına yol açan, beklenmeyen ve olağandışı olaylardır. Depremlerin verdiği zararların artmasında birçok faktör etkilidir. Artan kentleşme, eğitimsiz teknik personel, niteliksiz yapılaşma gibi etkenler depremlerin verdiği zararları artırmaktadır. Özellikle 1999 Marmara ve Kaynaşlı depremleri ile 2011 Van depremlerinin ortaya çıkardığı kayıplar sonrası deprem etkilerinin azaltılması ülkemizde daha ciddi bir şekilde tartışılmaya başlanmıştır. Türkiye'de yaygın olarak yaşanan depremlerle, kontrolsüz ve hatalı yapılaşmalar ile hasarlar ve can kayıpları arasında önemli bir ilişki vardır. Deprem hasarlarının azaltılması için eğitilmiş ve deneyimli mimarların tasarladıkları yerleşimler ve yapılara ihtiyaç vardır. Bu niteliklere sahip mimarlar ise ancak lisans hatta lisansüstü evresinde yeterli derecede eğitilenler arasından çıkacaktır. Ülkemizde malesef yapı sektöründe rol alan mimar ve mühendislerin deprem konusundaki alt yapıları ve donanımları yetersizdir. Bunun sonucu olarak ortaya çıkan eksik ve hatalı mimari tasarımlar, aynı yetersizliğe sahip inşaat mühendisleri tarafından düzeltilenmemektedir. Tasarım aşamasından sonra ruhsatlandırma, yapı denetimi, saha uygulaması gibi aşamalarda rol alan mimar ve mühendislerin de eksik, hata ve yetersizlikleri ülkemizde beklenen depremlerde ortaya çıkacak kayıp seviyesini daha da arttırması kaçınılmazdır.

Bu çalışmada, Türkiye'deki mimarlık lisans eğitim süreci incelenecek, depremlerle ilgili lisans düzeyinde verilen derslerin içeriği incelenecektir. Verilen derslerin depreme dayanıklı tasarım alt yapısını ne derece vereceği söz konusu bilgileri kısmen veya tamamen içeren içeriklerin kredilerinin toplam kredilere oranları hesaplanarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ortaya çıkan veriler, depreme dayanıklı yapılar geliştirmede öncü ülkelerin mimarlık eğitimi ile karşılaştırılarak analiz edilecektir. Elde edilen verilere dayalı olarak daha iyi bir depreme dayanıklı yapı tasarımı ve hasar azaltma stratejisi için yapılması gerekenler irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Mimarlık, Eğitim, Deprem, Hasar*

*Yıldız Teknik Üniversitesi, deguney@yildiz.edu.tr

**Yıldız Teknik Üniversitesi, fatmaozdogan@yahoo.com

Öğretim Kalitesi Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Serhat ARSLAN, Tuğba YURTKULU*

Özet

Giriş: Dünya, saniyesinde değişen bir teknolojiyle gelişim sürecini devam ettirmektedir. Çağdaş bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler diğer ülkelerle rekabet edebilme ve globalleşme, uluslararası ilişkilerin gelişmesi ve toplumun da bu durumdan çok etkilenmesine neden olmaktadır. (Numanoğlu,1999) Bu sürece ayak uydurabilmek için toplumun her kesiminin bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Kuşkusuz bu aydınlanma hareketi de eğitimle gerçekleştirilir. Eğitim, kişinin yaşamakta olduğu çevreden etkilenerek bu etkileşimler sonucunda onda bıraktığı izini davranışa dönüşmesi (Alkan, 1994, s.41)ya da Ünal'ın (1997) belirttiği gibi kişiye etrafında var olan değişimleri anlayabilecek ve değiştirecek şekilde davranışlar edindirme aşamasıdır. (Numanoğlu,1999) Eğitim görünüşte elinde bir şey buldurulmamasına rağmen, onun en önemli işlevi, toplumların ayakta kalmasını sağlayan her bir yapının temelini oluşturan insan varlığını yetiştirmektir.(Güngör,1991) Hammaddesi insan olan bir eğitim sisteminde en önemli görev öğretmene düşmektedir. Eğitimde başarının ve kalitenin esas kahramanı öğretmenlerdir.(Kayadibi,2001)

Yöntem: Bu çalışma, ölçek uyarlama çalışmasıdır ve “tarama modeli” ile gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli kapsamında, öğrencilere Öğretim Kalitesi Ölçeği Ölçeğinin (ÖKÖ) Türkçe formu uygulanmıştır.

Bu araştırmanın evrenini Sakarya ili merkez ilçelerinde okuyan ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise merkez ilçelerde bulunan ve seçkisiz örneklemden seçilen iki farklı ortaokul, ortaokulun 5, 6, 7 ve 8. sınıflarında okuyan 301 (%75,8) kız, 95 (%23,9) erkek olmak üzere toplam 396 öğrenciden oluşmaktadır.

Öğretim Kalitesi Ölçeği (ÖKÖ) ölçeği; Motivasyon, Anlaşılabilirlik, Öğrenci katılımı, Yapı, Sınıf yönetimi adı verilen beş alt boyuttan ve 16 maddeden oluşmaktadır.

Bulgular: Yapılan analiz sonucunda ÖKÖ'nin iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı ölçeğin bütünü için. .90 olarak bulunmuştur.

ÖKÖ'nin maddelerinin ayırt etme gücünü belirlemek amacıyla madde analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayılarının. .49 ile. .72 arasında sıralandığı görülmüştür.

*Sakarya Üniversitesi, tugbayurtkulu@yahoo.com

Sonuç: Bu çalışma bağlamında, Wagner ve ark (2013) geliştirmiş olduğu ÖKÖ ölçeği Türkçe'ye uyarlanması ve Türkçe formun geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Ölçeğin dilsel eşdeğerliği ve içerik geçerliği dil uzmanları yardımıyla sağlanmıştır. Yapı geçerlik için DFA ile incelenmiştir. DFA sonucunda ölçeğin orijinal formda olduğu gibi beş boyutlu ve 16 maddelik olduğu bulunmuştur ve ölçeğin yapı geçerliğinin sağlandığı görülmektedir. Motivasyon ve sınıf yönetimi 2, anlaşılabilirlik 4, öğrenci katılımı 5 ve yapı ise 3 faktörden oluşmuştur. Uyum iyiliği indekslerinin uyum ölçütleri göz önüne alındığında, yeterli olduğu görülmüştür. Ölçeğin güvenilirliği ispat etmek için yapısal güvenilirlik ve Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısından yararlanılmıştır. ÖKÖ ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ispatlanmıştır. Literatür incelendiğinde; uluslararası çalışmalarda öğretim kaliteyi ölçmek amacıyla kullanılacak bir ölçme aracının bulunduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Öğretim, Kalite, Geçerlik ve Güvenirlik*

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Deprem Konusundaki Kavram Yanılgıları Üzerine Bir Araştırma

Dilara BİNGÜL*, ***Bülent CAVAŞ*****

Özet

Bu araştırmanın temel amacı Fen Bilgisi Öğretmenliği 4.sınıf öğrencilerinin deprem konusunda sahip oldukları kavram yanılgılarını ortaya çıkarmaktır. Bu amaçla geliştirilen ölçek Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim dalındaki 4.sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar öğretmen adaylarının deprem konusu ile ilgili kavram yanılgılarına sahip olduğunu, varolan öğretim programında yer alan derslerin deprem konusu ile ilgili bilgi ve becerilerin geliştirilmesinde yeterince güncel olmadığını ortaya koymuştur. Çalışmanın sonuç ve öneriler kısmında fen bilgisi öğretmen yetiştirme sürecinde yapılması gerekenler belirtilmiştir.

Anahtar Sözcükler: *Fen Bilgisi, Deprem, Kavram Yanılgıları*

* Dokuz Eylül Üniversitesi

**Dokuz Eylül Üniversitesi, bulentcavas@gmail.com

Yükseköğretimde Artırılmış Gerçeklik Ortamlarının Kullanımı

Sercan ŞENEL*, Bülent ÇAVAŞ**

Özet

Artırılmış gerçeklik (Augmented Reality), gerçek dünyada yer alan objelerin bilgi ve iletişim teknolojileri imkanları kullanılarak ve ses, görüntü, grafik verileriyle değiştirilerek, zenginleştirilerek ve artırılarak sunulması anlamına gelmektedir.

Bu çalışmada yüksek öğretimde kullanılabilir bazı artırılmış gerçeklik ortamları tanıtılacaktır. Bunun yanı sıra Anatomy 4D ve Elements 4D isimli iki uygulama kullanılarak katılımcıların akıllı telefonları yoluyla etkileşimli bir şekilde sunuma katılmaları ve artırılmış gerçeklik objelerini birebir test etmeleri sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Artırılmış gerçeklik, Yükseköğretim, Anatomy 4D, Elements 4D*

*Dokuz Eylül Üniversitesi

**Dokuz Eylül Üniversitesi, bulentcavas@gmail.com

Yükseköğretimde Pedagojik Çalışma Hayatı Yaklaşımının Kullanılması: Eğitim Fakültesi Bağlamında Bir Çalışma

Betül BALKAR*

Özet

Giriş: Yükseköğretim hizmetlerinin niteliğinin, mezunların çalışma hayatına daha kolay ve etkili bir şekilde uyum göstermelerini sağlayacak yapıda olması, istihdam ve kariyer olanakları açısından oldukça önemlidir. Günümüzde bir eğitim programının iş yaşamına yönelik oryantasyonu nasıl sağlayacağı, üzerinde tartışılması gereken bir konudur. Bu tartışma kapsamında kuşkusuz iş yaşamı oryantasyonunun yükseköğretimde sağlanmasına yönelik modellerin dikkate alınması gerekmektedir. Bu noktada “pedagojik çalışma hayatı ufku” modeli, çalışma hayatına yönelik oryantasyonu yükseköğretim sürecindeki pedagojik olanaklara entegre eden bir anlayış sunmaktadır. Lisans eğitiminde pedagojik mesleki oryantasyona önem vermek, öğretmenlik mesleğinin gerekliliklerinin yerine getirilmesine ve mesleki kimlik oluşumuna yardımcı olabilecektir. Elbette bu noktada atılması gereken ilk adım ise, öğretmenlerin çalışma hayatında ne gibi ihtiyaçlarının olduğunu belirlenmesidir.

Bu araştırmanın amacı; eğitim fakültelerinden mezun öğretmenlerin çalışma hayatına yönelik bir oryantasyon sürecinin eğitim fakültelerinin lisans programları kapsamında pedagojik açıdan nasıl sunulabileceğine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları; Gaziantep ilinde görev yapan eğitim fakültesi mezunu 23 öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcıların mesleki kıdemleri açısından çeşitlilik göstermesi amaçlanmış ve bu nedenle katılımcılar, maksimum çeşitlilik örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Araştırma verileri, yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Görüşmelerde katılımcılara yöneltilen sorular, “pedagojik çalışma hayatı ufku” modeli kapsamında hazırlanmıştır. Modeldeki sorular; lisans eğitimi kapsamında sunulan çalışma hayatı oryantasyonuna yönelik bir eğitim sürecinde hangi nitelik ve yeterlikler üzerine odaklanması gerektiği, bu süreçte mesleki kimlik oluşumunun nasıl sağlanabileceği ve öğrencilerin iş piyasasının olanaklarından yararlanabilmeleri için bu süreçte ne tür eğitimler almaları gerektiği konularını kapsamaktadır. Elde edilen veriler, içerik analizi ile çözümlenmiştir. Veriler; “nitelikler ve yeterlikler”, “kimlik oluşturma” ve “iş piyasası olanakları” temaları altında kodlanmıştır.

*Gaziantep Üniversitesi, b.balkar@gmail.com

Bulgular: Öğretmenler, lisans eğitiminde kazandırılması gereken nitelikler ve yeterlikler kapsamında özellikle rehberlik hizmetlerine daha fazla ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir. Mesleki uyum sağlanması açısından, lisans eğitiminde mesleki kimlik oluşumuna önem verilmesi ve bu amaçla mentorluk uygulamalarından yararlanılması gerektiğini düşünmektedirler. Çalışma hayatına uyum sağlanması için ise, staj uygulamalarının iş deneyimi uygulamaları ile birlikte değerlendirilmesinin daha etkili olacağı yönünde görüş sahibidirler.

Sonuç: Araştırmanın sonucunda; öğretmen adaylarının üniversite hayatından çalışma hayatına geçişlerinin kolaylaştırılması bakımından çalışma hayatına yönelik oryantasyon sürecinin temellerinin lisans eğitiminde atılmasının faydalı olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle staj ve mentorluk uygulamalarına ağırlık verilmesi gerektiği ve gerekli niteliklerin kazandırılmasında öğretmen adayları ile yapılacak bireysel çalışmaların da faydalı olabileceği ortaya çıkmıştır. Araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak, lisans eğitiminde staj uygulamalarının mentorluk ve akran desteği gibi uygulamaların kullanımıyla zenginleştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Eğitim Fakülteleri, Öğretmenler, Mesleki Oryantasyon, Pedagojik Çalışma Hayatı*

Neo-Liberalizmle Gelen Değişimin Yükseköğretim Sistemine Yansımaları

Veysel EREN*, Abdullah AYDIN**

Özet

Küreselleşme, yeni sağ ideolojinin biçimlendirdiği neo-liberal politikalarla, özellikle 1980 sonrası dönemde bütün ülkeleri içine alacak yaygınlıkta, ekonomiden siyasete, toplumsal yapıdan kültürel kodlara kadar hemen her alanı yeniden şekillendirmiştir. Elbette bilgi toplumunun temel yapı taşı olan yükseköğretim sistemi de bu değişimden etkilenmiştir. Çalışmada, neo-liberal politikaların devlet ve kamu yönetimine, kamu yönetimi içinde de özel olarak yükseköğretim sistemine etkileri tartışılmaktadır. Bu çerçevede neo-liberal politikaların küresel kapitalist sistemi yeniden tanımlama ve inşa etmenin bir aracı olduğu; devletleri ve kamu yönetimi sistemlerini işlev, süreç, sistem ve personel bakımından dönüştürdüğü; yükseköğretim sistemlerinin de bu dönüşüme ayak uydurduğu ve giderek neo-liberal politikaların geliştirilmesinde, yerleştirilmesinde, yaygınlaştırılmasında ve kısaca başarısında bir araca dönüşme tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Neo-liberalizm, Küreselleşme, Yükseköğretim Sistemi, Yeni Yönetim Anlayışı*

*Mustafa Kemal Üniversitesi, veysel@mku.edu.tr

** Mustafa Kemal Üniversitesi

Nursing Students' Academic Satisfaction

*Insaf ALTUN**, *Nursan CİNAR***, *Dilek KOSE****

Abstract

Background: To identify the satisfaction of nursing students with the academic aspects of their nursing programs in a Turkish sample.

Methods: A self-report questionnaire was administered to a convenience sample of 235 students enrolled in Bachelor of Science in Nursing (BScN) program in Sakarya, Turkey. The data were collected via a demographic data form and the undergraduate nursing student academic satisfaction scale (UNSASS) in November 2012. The mean age of participants was 21.03 years (SD: 1.8) and 80% were female.

Results: The UNSASS had a mean of 147.65, SD= 25.59 (Max: 63; Min: 216). Median scores for academic satisfaction items were neutral. The highest frequencies with percentage of the interviewed students (N=116, 49.4%) somewhat agree faculty members make every effort to assist students when asked. The highest frequencies with percentage of them (N=114, 48.5%) agree clinical instructors view my mistakes as part of my learning. 45.5% (N=107) of students somewhat agree this program provides a variety of good and relevant courses. 38.7% (N=91) of students somewhat agree the secretaries behave professionally.

Conclusions: We may conclude that findings of this study provide information and data for about self-report measure for assessing the academic satisfaction in the nursing students. In light of the results, it was concluded that the satisfaction levels were generally low among students. The study results affirmed the necessity of planning new initiatives to increase student satisfaction.

Keywords: *Nursing, Student, Academic Satisfaction*

*Kocaeli Üniversitesi, insafaltun@mynet.com

**Sakarya Üniversitesi, ndede@sakarya.edu.tr

***Sakarya University, dilekin2612@hotmail.com

An Investigation Into Teachers' Awareness of Alternative Assessment in Foreign Language Teaching: The Case of A State University in Turkey

Emrah EKMEKÇİ*

Abstract

Assessment is regarded as one of the most significant components of language instruction in that learners constantly need to be aware of their weaknesses and strengths in the language learning process. For this reason, assessment is attached great importance in syllabi based on Common European Framework of reference for Languages (CEFR), which has been accepted as international standard for describing language ability, require continuous assessment of language learners as active participants. In line with CEFR assessment policy, alternative assessment-related issues have become popular in the literature lately. The current case study investigates into language teachers' awareness of alternative assessment techniques in a state university in Turkey. 40 foreign language instructors teaching in a preparatory school participated in the study. Data were collected through an inventory prepared by the researcher. Participants were asked how satisfied they are about the knowledge of 30 assessment-related issues presented to them. The results revealed that a great majority of teachers were very satisfied with their knowledge of conventional assessment techniques while few were very satisfied with their knowledge of alternative assessment techniques. It was concluded that language teachers' awareness should be raised with regard to different applications of alternative assessment techniques.

Keywords: *Alternative Assessment, CEFR, Conventional Assessment, Assessment Techniques*

*Ondokuz Mayıs University, emrah.ekmekci@omu.edu.tr

Doktora Öğrencisi Görüşleri Doğrultusunda Doktora Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi

Nazife KARADAĞ*, Servet ÖZDEMİR**

Özet

Giriş: Orijinal araştırmalar yapmak ve bilim üretmek yetilerini kazandırmak suretiyle bilim insanı ve öğretim üyesi yetiştirilmesine kaynaklık etmesi ve ulusal refahın ve kalkınmanın vazgeçilmez unsurları olarak bilinen bilim ve teknolojinin gelişmesine yapacağı katkılar nedeniyle, doktora eğitimi yirmi birinci yüzyılın en kritik eğitim kademesi olarak görülmeye başlanmıştır. Avrupa yükseköğretim sisteminin son aşaması (üçüncü basamak-third cycle degree) ve araştırma eğitiminin ise ilk aşaması olarak tanımlanan doktora eğitimi, bireylere, bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmayı amaçlamaktadır. Yapılan araştırmalar, doktora eğitim sürecinde yaşanan sorunların bilgi temelli ekonomik düzenin oluşturulmaya çalışıldığı 21. Yüzyıl becerilerinin kazandırılması çalışmalarını olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir. Bu açıdan bakıldığında doktora eğitim sürecine ait mevcut yapının tanımlanmasının gerekli olduğu görülmektedir. Araştırmanın amacı, doktora öğrencilerinin algıları doğrultusunda doktora eğitim sürecini değerlendirmektir. Bu amaçla şu alt problemlere yanıt aranmıştır: Doktora öğrencilerinin, doktora eğitimi ile adaylara kazandırılacağı düşünülen bilgi, beceri ve yetkinliklere, doktora eğitiminin amacına, eğitim-öğretim sürecine, danışman-öğrenci ilişkilerine, ölçme-değerlendirme sürecine, bölüm kültürüne, teknolojik donanım-alt yapı hizmetlerine, danışman öğretim üyelerinin sahip olması gereken yeterliklere, doktora eğitimine başlayacak adayların sahip olması gereken yeterliklere ilişkin görüşleri nasıldır?

Yöntem: Nicel araştırma yöntemleri çerçevesinde yapılandırılan araştırma, betimsel tekniklerle tarama modelinde tasarlanmıştır.

Evren ve örneklem: Araştırmanın evrenini Türkiye'deki Eğitim Bilimleri Enstitüsünde doktora eğitimine devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi ise olasılık temelli örnekleme yöntemlerinden tabakalı örnekleme tekniği ve amaçlı örnekleme yöntemlerinden aykırı durum örnekleme teknikleri kullanılarak belirlenen 294 öğrenci oluşturmaktadır.

*Adıyaman Üniversitesi

**Başkent Üniversitesi, sozdemir@baskent.edu.tr

Verilerin toplanması ve analizi: Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan “Doktora Süreci Kazanımları Ölçeği” (Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Doktora Eğitimi Yeterliliklerine dayalı olarak oluşturulmuştur), “Doktora Eğitim Süreci Ölçeği” ve “Doktora Sürecinin Gerektirdiği Temel Yeterlilikler Ölçeği” olmak üzere üç ölçekle toplanmıştır. verilerin analizi aşamasında SPSS22 paket programı yardımıyla ölçeğe ilişkin ortalama puanlar, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre doktora öğrencilerinin Doktora Süreci Kazanımları Ölçeği “Bilgi” alt ölçeğinden aldıkları puanların aritmetik ortalaması =3,30; “Beceri” alt ölçeği =3,27; “Yetkinlik” alt ölçeği =3,04 olarak hesaplanmıştır. Doktora Eğitim Süreci Ölçeğine ilişkin aritmetik ortalamalar, “Doktora Eğitiminin Amacı” alt ölçeği için =4,14; “Eğitim-Öğretim Süreci” alt ölçeği için =3,16; “Danışman-Öğrenci İlişkileri” alt ölçeği için =3,42; “Ölçme-değerlendirme Süreci” alt ölçeği için =3,01; “Bölüm Kültürü” alt ölçeği için =3,35; “Teknolojik Donanım-Alt Yapı” alt ölçeği için =3,35 olarak hesaplanmıştır. Doktora Sürecinin Gerektirdiği Temel Yeterlilikler Ölçeğine ait aritmetik ortalamalar ise “Danışman Yeterlilikleri” alt ölçeği için =4,43; “Öğrenci Yeterlilikleri” alt ölçeği için ise =4,03 olarak hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Doktora Eğitim Süreci, Doktora Süreci Yeterlilikleri*

Motivasyon ve İlişki Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması

Serhat ARSLAN, Yunus Emre DEMİR***

Özet

Bu araştırmanın amacı Motivasyon ve İlişki Ölçeğini (Raufelder, Drury, Jagenow, Hoferichter & Bukowski, 2013) Türkçe 'ye uyarlamaktır. Araştırma 526 ortaokul öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Doğrulamalı faktör analizinde 21 maddeden oluşan 3 boyutlu modelin iyi uyum verdiği görülmüştür. Ölçeğin psikometrik özelliklerini inceleyebilmek amacıyla iç tutarlılık, madde ve faktör analizi çalışmaları yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık analizleri sonucu .73 bulunarak ölçeğin yeterli güvenirlilik düzeylerine sahip olduğu görülmüştür. Yapılan madde ayırt ediciliği ve doğrulamalı faktör analizi sonuçları, ölçeğin orijinal üç faktörlü yapısının Türk örnekleme için uygun olduğunu göstermiştir ($\chi^2= 640,04$, $sd= 185$, $RMSEA= .068$, $NNFI= .90$, $CFI = .91$, $IFI=.91$, $SRMR=079$, $GFI= .90$, $AGFI=.87$). Bu durumda ölçeğin Türk örneklem grubu için eğitim sürecinde motivasyon düzeylerinin belirlenmesinde kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir araç olduğu düşünülmektedir.

Giriş: Motivasyon, bireylerin belli bir amaca yönelik davranışlarına dinamiklik kazandıran yine o davranışlara yön veren ve onların istikrarlı bir şekilde devam etmesini sağlayan bir güçtür (Demiral ve Acat, 2002) Motivasyonu eğitim ortamlarında incelediğimizde, eğitim ortamındaki tüm unsurların (öğretmen, öğrenci, çevre, öğrencinin tutumu vs.) dikkate alınıp bu unsurların birbirleriyle olan ilişkileri de değerlendirilerek ortaya çıkan bir süreç olduğunu görürüz.(Akbaba, 2006) Öğrencilerin yaratıcılıklarını ortaya koymada, öğrenmeye yönelik tarz geliştirmede ve okul başarılarını artırmada yine motivasyonun önemli bir etkene sahip olduğu bir gerçektir (Dede ve Yaman 2008).Bu bağlamda motivasyonun öğrenme ile de yakından bir ilişkisi olduğu söylenebilir. Öğrenme üzerine öğrencilerin kendilerine göre nasıl bir tarz geliştirecekleri motivasyon kapsamında değerlendirilir. Dolayısıyla öğrencilerin öğrenmeye yönelik geliştirdiği tarzlarının dikkate alındığı eğitim ortamlarında öğrenmenin daha verimli ve istenen yönde gerçekleşeceği söylenebilir.(Bozkurt ve Aydoğdu 2009). Öğrenme stilleri üzerinde durulurken öğrenmenin birey üzerinde nasıl gerçekleşeceği sorusu bireyler arasında farklılıkları da ön plana çıkarır. Bireysel farklılıkların dikkate alındığı bir eğitim ortamı öğrenme stiline uygun ortamdır(Bozkurt ve Aydoğdu 2009).

Yöntem: Bu çalışma, ölçek uyarlama çalışmasıdır ve “tarama modeli” ile gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli kapsamında, öğrencilere Motivasyon ve İlişki Ölçeğinin (MİÖ) Türkçe formu uygulanmıştır.

*Sakarya Üniversitesi, serhatarslan@sakarya.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi, yunus.demir4@ogr.sakarya.edu.tr

Evren ve Örneklem: Bu araştırmanın evrenini Sakarya ili merkez ilçelerinde okuyan ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu Sakarya ili Pamukova ilçesinde öğrenim gören 6.,7., ve 8.sınıftan oluşan 526 ortaokul öğrencisini kapsamaktadır. Bu çalışma için Pamukova ilçesinden dört okul seçilmiştir. Öğrencilerin 293'ü kız öğrenci ve 233'ü erkek öğrencidir.

Bulgular (Madde Analizi ve Güvenirlilik): Yapılan analiz sonucunda motivasyon ve ilişki ölçeğinin iç tutarlılık güvenirlilik katsayısı ölçeğin bütünü için. 73 bulunmuştur. MİÖ'nin maddelerinin ayırt etme gücünü belirlemek amacıyla madde analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayılarının. .08 ile. .50 arasında sıralandığı görülmüştür. Bulgular Tablo 2'de görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmada, Raufelder ve diğ. (2013) tarafından geliştirilen MİÖ' nin Türkçeye uyarlanması ve Türkçe formun geçerlik ve güvenirliliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Geçerlik ve güvenirlilik çalışmalarının yürütüldüğü gruplar sayı bakımından istatistiksel analizlerin gerektirdiği yeterliliktedir (Tabachnick & Fidell, 2007). MİÖ'nin yapı geçerliği DFA ile incelenmiştir. DFA sonucunda ölçeğin orijinal formda olduğu gibi üç boyutlu olduğu bulunmuştur ve ölçeğin yapı geçerliğinin sağlandığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Motivasyon, Geçerlik ve Güvenirlilik*

Bilişim Devrimi ve 21. Yüzyılda Üniversiteler

Erdoğan KARTAL*

Özet

İnsanlık ve uygarlık tarihinde belli başlı büyük değişim ve dönüşümler, birbirini takip eden tarım, sanayi ve bilişim devrimi olarak adlandırılan devrimler sonucunda gerçekleştiği herkesin ortak kabulüdür. Bu devrim zincirinin son halkası olan bilişim devriminin, geride bıraktığımız 20.yüzyılın ikinci yarısından itibaren ortaya çıkan ve özellikle de bu yüzyılın son çeyreğinde kişisel bilgisayarlar ve bunların birbirleriyle bağlantısını sağlayan İnternet'in dünya genelinde yaygınlaşmasıyla ortaya çıktığı gözlenmektedir. Kendinden önceki diğer bütün devrimler gibi bilişim devrimi de günümüzde insan yaşamının ilintili olduğu bütün alanlarda kendini göstermektedir. Bu alanlardan birisi de eğitimidir. Geçmişten günümüze neredeyse bütün eğitim kurumlarının toplumsal ihtiyaçlara dayanarak ortaya çıktığı ve günün şartları doğrultusunda kendilerini yeniden şekillendirdikleri görülmektedir. Günümüzün en üst düzey eğitim kurumları olarak işlev gören üniversitelerin de Ortaçağ'da kendiliğinden oluştuğu ve bugüne gelinceye kadar yukarıda sözü edilen ihtiyaçlar doğrultusunda kendilerini yeniden şekillendirdikleri görülmektedir. Bütün bu süreçte üniversiteler, temel işlevleri bakımından ilk ve orta dereceli diğer eğitim kurumlarından farklı olarak mevcut bilgilerin tartışılıp, bunların üzerinde düşünülüp, yorumlar (spekülasyon) yapılarak yeni bilgiler üretilen yerler olarak kabul görmekteydi. Ancak bilişim devrimiyle birlikte kaçınılmaz olarak üniversiteler de diğer bütün kurumlar gibi işlevleri, müfredatları ve kurumsal yapıları bakımından tartışmaların odağında yer almaya başladı. Bu bildirinin amacı, üniversitelerin ilk ortaya çıktıkları Ortaçağ ve onun skolastik anlayışından bugünün çağdaş ve evrensel üniversite anlayışına evrilirken nasıl bir değişim ve dönüşüm sürecinden geçtiklerini vurgulanarak günümüz bilişim çağında yukarıda işaret edilen tartışmalı durumları bakımından üniversitelerin ne tür güçlüklerle karşılaştıklarını ve kendilerini nasıl yenilemeleri gerektiğini tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: *Bilgi, Bilişim, Üniversite, 21. Yüzyıl, bilginin işlenmesi.*

*Lumière Üniversitesi, erdogan.kartal@univ-lyon2.fr

Glocalization in English As A Foreign Language (EFL) Coursebooks

İsmail YAMAN*

Özet

The integration of culture into language teaching has long been a hot issue for curriculum developers and language teachers. Therefore, the extent to which the components of the target culture are covered in language classes varies remarkably considering the setting and context in which language teaching happens. In recent years, there has been a blooming trend to the favour of covering local culture elements. This trend actually does not exclude the use of target culture elements; instead, it introduces a balanced distribution of the global and local culture components in the employed course materials. This study aims to explore the reflections of this recent ‘globalization plus localization (glocalization)’ trend on the English coursebook ‘Upturn in English’ for 8th graders within English as a foreign language (EFL) context of Turkey. In order to find out the reflections of glocalization in the coursebook, the content of the whole ‘Student’s Book’ was analysed by the researcher and the relevant points were identified. Following the coding and categorization phases, the reflections of the glocalization trend were found out through examples from the book. Components like the characters employed in the dialogues, the content of the covered reading passages, and the covered places were found to possess signs of glocalization within Turkish EFL context. Under these findings, discussion and suggestions are introduced for both English language teachers and the teacher training process they undergo in English Language Teaching (ELT) programmes at university.

Keywords: *Glocalization, Coursebooks, English As A Foreign Language, English Language Teaching*

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, ismail.yaman@omu.edu.tr

21st Century Skills For English As A Foreign Language (EFL) Learners and Teachers

İsmail YAMAN*

Özet

The advent of the 21st century brought a number of remarkable changes to human life. This era of information requires human beings to possess some characteristics to effectively carry out certain tasks including learning and teaching. These skills cover a broad variety of desired qualities about human beings and aim to help people become successful at what they do. They include various skills like global awareness, critical thinking, information and computer literacy, flexibility, autonomy, and so on. These skills constitute an important dimension for language learners and teachers in this new era and the importance they possess goes up each passing day with each development we experience in the world. This study focuses on the vital significance of acquiring these skills for EFL learners and teachers within Turkish EFL context. To this end, alternative classifications of the 21st century skills will be given and each covered skill will be elaborated through its merits for English learners and teachers at primary, secondary, and tertiary levels. Under the framework drawn in this study, some key suggestions as to the potential integration of these skills into the teacher training process will be presented for the English Language Teaching (ELT) programmes at Turkish universities.

Keywords: *21st Century Skills, EFL Learners, EFL Teachers, ELT Programmes*

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, ismail.yaman@omu.edu.tr

The Value of Ecological Viability in Science Teachers' Training: A Distance Peer Learning Activity with Literature Study

Maria KALATHAKI*

Abstract

Introduction: The value of ecological viability runs transversely all the values of Education for the Sustainable Development. Approaching this value in schools, the values and principles of ESD are promoted more effectively, to ensure the right of wellbeing of the future generations. It extends the concept of good quality of life with the conservation of ecological and cultural diversity with the security redefinition, justice and human welfare. If we understand what factors and practices motivate individuals, we then may be able to appropriate and allocate resources more efficiently, to develop better education policies and maintain a healthier and more sustainable STEM directions in schools.

The training project was designed to promote teaching of ESD values in high schools, with a more structured and targeted way, through the value of ecological viability. It is an ongoing distance and asynchronous training project for science teachers and other specialties of Crete and their colleagues from the rest of Greece. It aims to help teachers to form a clearer profile of the science literate moral citizen, according to the UNECE strategy for ESD (2005) and UN (2015) Agenda 2030.

Method: Teachers, relying on their science knowledge, trying literature reading as more attractive tool and different than they use in everyday school teaching. They invited to highlight the values, by extracting quotes that they believe that are useful to the pedagogical guidance of the future scientists and active citizens. The reading are ESD documents and literature texts from N Kazantzakis works. They share all the excerpts with ICTs (wikispace, facebook, emails).

Findings: The extracting fragments concern the values promoted by ESD, grouped into the following categories: A. Conditions for benign life within societies: peace, justice, equality, freedom, nonviolence. B. Position of individuals with regard to other members of society living: social cohesion, solidarity, mutual aid and reconciliation. C. Personal dimension and development: dignity-pride, responsibility-undertaking personal responsibility and international debt, Forbearance-tolerance for diversity, autonomy, not selfishness.

*Med School Advisor for Secondary Science Teachers of West Crete, Kalathakimaria.edu@gmail.com

Conclusion: Teachers became researchers and share their findings in a continuous peer learning activity, for 2 months, and discussion from the point of view of scientists and teachers trainees. Practicing this inquiry and participative educational technique they can apply it in the classrooms for interdisciplinary teaching of science cognitive objects.

Keywords: *Values, Education For The Sustainable Development, Ecological Viability, Peer Learning Activity, Inquiry Based Learning.*

Orta Öğretim Coğrafya Öğretmenlerinin Coğrafya Öğretim Yaklaşımları: Isparta Örneği

Hüseyin KAYA*, Nurettin BİLGEN**

Özet

Bu araştırma, 2013- 2014 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Isparta il merkezinde görev yapan 60 coğrafya öğretmeni üzerinde yapılmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmış, Isparta ili'nde görev yapmakta olan coğrafya öğretmenlerinin öğretim yaklaşımları ve bu yaklaşımların çeşitli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak CORD Öğretme Stilleri Envanteri kullanılmıştır. CORD Öğretme Stilleri Envanteri: CORD (Center for Occupational Research and Development) tarafından öğretmenlerin öğretim stillerini dört temel eğilime göre tespit etmek için geliştirilmiştir. 12 maddeden ve her maddenin altındaki dört durumdan oluşan envanter; öğretmenlerden her madde altındaki dört durumu kendilerinin en çok uyguladıkları durumdan başlayarak sıraya koymaları esasına dayanmaktadır.

Araştırma bulgularına göre Isparta'da görev yapmakta olan coğrafya öğretmenleri geleneksel yöntemlerden anlatım ve soru-cevap yöntemini kullanmaktadır. Öğretmen derslerde aktif bir rolde, bilgiyi sunan kişi konumunda, öğrenciler de pasif bir konumda bilgiyi alan bireyler rolündedir. Çalışma bulgularına göre, derslerde teknolojiyi kullanan öğretmen sayısı oldukça sınırlıdır.

Isparta'da görev yapan 60 coğrafya öğretmeni üzerinde uygulanan ankete göre Cord envanteri üzerinde en fazla alanı A bölümünün kapladığı görülmüştür. A alanının büyüklüğü ise coğrafya öğretmenlerinin öğrencilerin simgeler ve sözel yol ile bilgi edinmesini amaçlayan yöntemler kullandıklarını ve bireysel olarak çalışmalarını tercih ettiklerini göstermektedir. Coğrafya öğretiminde öğretmenlerin modern yöntemlere eğilmesi, geleneksel yöntemlerde yer alan öğretmen merkezli ve öğrencinin pasif konumda olduğu öğretim yaklaşımlarından vazgeçip, öğrenciyi öğretim sürecinin merkezine aktif bir şekilde yerleştirmesi gerekmektedir. Ayrıca öğretimde görsel işitsel materyallerin ve teknolojilerin coğrafya derslerine dahil edilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: *CORD Envanteri, Coğrafya öğretim yaklaşımları, Orta öğretim.*

*Süleyman Demirel Üniversitesi, huseyinkaya@sdu.edu.tr

**Pamukkale Üniversitesi, nurettinbilgen@gmail.com

Promoting Specific Keys of Responsible Research and Innovation in Several Educational Environments

Gabriel GORGHİU**, *Ana Maria Aurelia PETRESCU, *Laura Monica GORGHİU*****

Abstract

It is well-known that research and innovation represent two main activities performed in the actual society that play a very important role on promoting the rebirth of the economic sector, on increasing the competitiveness and growth, but also on rethinking the education, by introducing special characteristic keys of Responsible Research of Innovation (as: engagement, gender equality, science education, open access, ethics and governance) in the actual curricula, trying so to let the school investigate the massive potential that Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics offer to its students, with the view to become future active and responsible citizens, oriented and interested on understanding better what is happening in the world they are living.

By sure, in the near future, the main gains and performances of the economical sector will strongly depend on the possibilities and capacities to attract, train and form young talents, as future specialists who will lead the society in general, to the waited progress. In this respect, our actual young students must be prepared on knowing and operating with the elements of RRI paradigm.

Today, in Romania, thanks to several European projects, RRI is mainly perceived as linked to informal and non-formal education. However, several steps have been made to introduce it in the formal educational settings, even the actual school curricula does not provide any direction in this sense.

Trying to emphasize the importance of strengthening the RRI dimensions in a modern education, the FP7 Project called “IRRESISTIBLE - Including Responsible Research and Innovation in Cutting Edge Science and Inquiry-based Science Education to Improve Teacher's Ability of Bridging Learning Environments”, has opened a gate to a full process, where a big part of the societal actors (teachers, students, researchers, scientists, industry representatives) tried to work together with the view to align RRI outcomes to the values, needs and expressed expectations of the European society.

*Valahia University Targoviste, ggorghiu@gmail.com

** Valahia University Targoviste

In this respect, the paper illustrates the efforts made by the Community of Learners - set up in the project frame - to attract positive attention from students towards several cutting-edge scientific topics, to introduce specific content knowledge in various educational environments, and to offer the necessary support for teachers and students to participate and discuss with societal stakeholders related to RRI issues.

Innovative Teaching Strategies Used in The Initial Training of Pre-Service Teachers

Ana Maria Aurelia PETRESCU, Laura Monica GORGHİU**, Gabriel GORGHİU***

Abstract

The changes and complex problems of the contemporary society imposed new demands in the educational system, according to the new paradigms that shape the educational activity, with impact on teacher training. The nowadays teacher performs a variety of professional roles which are not limited to the mere transmission of the information related to various scientific fields. In the actual system, the teacher is a trainer, evaluator, counselor, facilitator, consultant, adviser, organizer and designer of the students' training process, but also their partner in the demarche of transferring the necessary competences. More, the future teacher awareness related to those active roles requests the redefining of the necessary skills related to the current practice, but also the identification of the necessary curriculum resources in order to support a modern training process, taking also into account modern teaching strategies.

In the paper, we aim to identify the effects of using of a series of teaching strategies in the initial training of future teachers, recorded during the training programmes of the pre-service teachers. The research involved a significant sample of trainees and envisaged the use of the following strategies: cooperative learning, scientific inquiry (IBSE) and problem-based learning (PBL). The investigation was made on the base of an interview and a specific questionnaire. Both instruments wished to capture the pre-service teachers' opinions in relation to the advantages and possible disadvantages they experienced on using those pedagogical strategies.

The results make us to consider that the use of the mentioned strategies in the initial training of the pre-service teachers, constitute an important aspect on achieving the academic quality related to the formation of a competent school teacher, able to successfully face the challenges of the contemporary society.

Keywords: *Professional roles, Professional skills, Cooperative learning, Scientific inquiry, Problem-based learning.*

*Valahia University Targoviste, anapetrescu2007@yahoo.com

** Valahia University Targoviste

Virtual Resources Developed in Ntse Project for Raising the Romanian Students' And Teachers' Interest for Nanoscience And Nanotechnology

Laura Monica GORGHIU*, ***Gabriel GORGHIU*****, ***Ana Maria Aurelia PETRESCU*****

Abstract

The first decade of the 21st century brought a huge number of innovative solutions in the development of new technologies. There is a fierce battle between the manufacturing companies of different hardware and software products in order to obtain the market supremacy. As example, the implementing - in the last years - of nanomaterials and nanotechnologies led to more and more powerful products packed in a lower and lower dimension (The Royal Society and Royal Academy of Engineering Report, 2004). But for obtaining an efficient use of all those new products, we are forced to learn continuously how to manage and handle them. It is obvious that the research of nanomaterials and nanotechnologies is a continuous, deep and complicated process which involves - in future decades - a huge number of high performance scientists. So, are the educational systems able to train so many scientists, very well prepared and willing to assume this important task for us? How can we increase the students' motivation for Science lessons? It seems that the best way would be to show them some interesting applications of the theoretical scientific concepts, involved in their daily life. But, are our teachers trained and prepared to show and explain all those new discoveries or technologies, and make the suitable connections with the current topics covered by the Science curriculum?

In this so-called Age of Knowledge, we should help the students, learners and productive members of society to be informed on the latest news that appear in various fields. The practical experience proved that giving to the students such examples of how to use the new technologies and advanced materials in their daily life, we can convince them to valorize the importance of Science lessons in their general education and to increase their motivation for Sciences learning. Starting from those mentioned aspects, the partnership of the LLP KA3-ICT project called: "NTSE - Nano-Tech Science Education" designed the NTSE Virtual Laboratory as a main result, containing facilities and educational valences in order to help the teachers in their attempt to provide to young learners the necessary knowledge for helping them to understand the new scientific discoveries and technologies. The NTSE Virtual Laboratory resources have been implemented in all partner countries at different students' level: from lower and upper secondary school to university students.

* *Valahia University Targoviste, lgorghiu@gmail.com*

***Valahia University Targoviste*

The paper includes the results of the case studies developed by the Romanian partner and emphasizes on the use of different facilities of NTSE Virtual Laboratory during the practical activities of students, university students (prospective Science teachers) and PhD students, who developed a variety of skills - some of them critical for their further formation/specialization

Keywords: *Virtual Resources, Romanian Students and Teachers, Nanoscience, Nanotechnology*

Mesleki ve Teknik Liselerde Görev Yapan Yöneticilerin Okul Kültürü Algı Düzeylerinin İncelenmesi

Hüseyin ATAY*, Devrim AKGÜNDÜZ**

Özet

Bu araştırma mesleki ve teknik liselerde görev yapan yöneticilerin okul kültürü algı düzeylerini çok boyutlu olarak değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Okul kültürünü benimsemiş olan yöneticilerin özellikle eğitim kurumlarına önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde gerçekleştirilmiş olup 2014-2015 eğitim -öğretim yılında İstanbul ilinde bulunan Kartal, Maltepe, Pendik, Tuzla ve Sultanbeyli ilçelerindeki Mesleki ve Teknik Anadolu liselerinde halen görevde bulunan 66'sı kadın, 110'u erkek olmak üzere toplam 176 yöneticiyi kapsamaktadır. Verileri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ve Kuyumcu (2007) tarafından okul kültürü ve takım liderliği konularını araştırmak üzere hazırlanan 103 soruluk Okul Kültürü ölçeğinin ilk 42 maddesi kullanılmıştır. Ölçeğin 42 maddelik bölümünün iç tutarlık katsayısı olan Cronbach Alpha değeri. 876 olarak tespit edilmiştir. Kişisel bilgi formunda ise cinsiyet, kıdem, branş, döner sermaye gibi demografik bilgilere yer verilmiştir. Veriler analiz edilirken frekans, aritmetik ortalama, yüzde, t testi, Mann Whitney U, Tek Yönlü Varyans analizi (Anova) ve Kruskal Wallis testleriyle SPSS 15.0 programı kullanılarak çözümlenmiştir.

Yapılan araştırmanın sonucunda yöneticilerin okul kültürünü algılama seviyelerinin cinsiyete, döner sermayeden yararlanma durumuna, kıdeme ve branşa göre anlamlı bir fark göstermediği görülmüştür. Yöneticilerin okulun tarihi gelişimine, okulun değerleri ve inançlarına, okulu açıklayan hikâyelere, gelenekler, törenler, adetler ve okulun kahramanlarına ait araştırma sorularına olumlu cevaplar verdikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Okul, Okul Kültürü, Mesleki ve Teknik Liseler.*

*İstanbul Aydın Üniversitesi, h.atay@mynet.com

**İstanbul Aydın Üniversitesi, devrimakgunduz@aydin.edu.tr

Yükseköğretimde Bilgi Temelli Değişim Stratejileri Ve Yeni Uygulama Politikaları

İsmail BİRCAN*

Özet

Giriş: Günümüzde hızlı teknolojik, bilimsel, ekonomik ve siyasi gelişmeler karşısında, 21. yüzyılda üniversitelerin işlevi de evrilmiştir. Üniversitelerde, 3.kuşak üniversitelere ilişkin politika uygulamaları (girişimci, yenilikçi, değer yaratan, patent üreten üniversite) modeli yaygınlaşmaktadır. Diğer yandan imalat sanayiini; üretim ve tasarım süreçlerinde bilişim yönünde teşvik ederek, yüksek teknoloji ile donatmak ve bu sayede üretimde bilgi temelli optimizasyon sağlamak, IT teknolojilerinin kullanımını yaygınlaştırmak amaçlı 4.sanayi devrimi (sanayi 4.0), hızla kullanıma girmiştir. Bu iki gelişme karşısında, üniversitelerin bilgi temelli yeni yükseköğretim stratejileri geliştirmeleri ve uygulama fırsatlarını iyi kullanmaları, birbirine bağlantılı akılcı ve vizyoner bir dünya oluşturmaya da katkı sağlayacaktır. Dolayısıyla bilgi; uygulama süreçleri ile birlikte mi geliştirilecek, sorusuna üniversitelerin yanıt vermeleri ve bu çerçevede politika oluşturmaları gerekir.

Yöntem: Bildiri, yerel ve uluslararası kaynaklardan literatür taraması yanında, yazarın uzun yıllar kamuda, devlet ve vakıf üniversitelerindeki yöneticilik deneyimi ve bilimsel araştırma çalışmaları ile desteklenmiştir. Ayrıca yükseköğretim sektöründeki küresel ve yerel politika uygulamaları (kalkınma planları hedefleri dahil) değerlendirilerek gelecek öngörüsüne ilişkin görüşler oluşturulmuştur.

Bulgular: Üniversitelerin yeni işlevi olan; üretime dayalı ve teknoloji temelli bilgi üretimi, paylaşımı ve yaygınlaştırılması ile değişim de hızlandırılmakta ve insanlık tarihi yeni bir evreye girmektedir. Kaldı ki 4.sanayi devrimi bu süreci başlatmıştır. Böylece, üniversite-devlet ve işletme üçgeninde yerel, bölgesel ve küresel sorunlara daha kolay çözümler üretebilmek kolaylaşacaktır. Diğer yandan, uygulama odaklı bilgi üretimi; STK'ları da dahil tüm tarafları bir araya getireceğinden interaktif bir yaklaşımla, üniversiteler; yaratıcılık temelli yenilikçilik stratejisi çerçevesinde ayrıca birer kuluçka merkezleri konumuna da gelebilirler. Bu değişimin yaşanmasında eğitim-öğretim, Ar-Ge ve yenilikçilik politikaları ile üniversiteler; öncü rolünü üstlenebilirler. Karşıt olarak, sanayi kuruluşları ile ekonomik gelişmeyi destekleyen devlet politikalarının da değişim için gerekli müfredat değişimlerine katkı sağlamaları söz konusudur. Diğer yandan, uluslararasılaşma, rekabet ve değişen yükseköğretim talebi ve sanayi 4.0 devrimi sonuçları yükseköğretim kurumlarını değişime zorlamaktadır.

*Atılım Üniversitesi, ismail.bircan@atilim.edu.tr

Bu değişimde bilgi üretimi, bilgiye erişim, bilginin kullanımı ve yaygınlaştırılması önem kazanmıştır. Yaratıcılık temelli yenilikçilik, Ar-Ge ve nitelikli insan kaynağı ve vizyon sahibi liderler yetiştirmede üniversitelerin bilgiye dayalı değişim stratejileri geliştirmeleri ancak bilimsel ve yönetsel özgürlük ortamında süreklilik kazanacaktır. Değişim stratejileri arasında nitelikli araştırmaların ve inovasyonun teşviki, ekonomik ve sosyal yapıları yakından izleme, yeni öğretim yöntem ve teknolojileri bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca milenyum kuşağında yer alan öğrenci talepleri de bu değişimi zorlamaktadır. Bilimsel bilgiyi kullanan mezunların da istihdamlarının daha kolay olacağı yadsınamaz.

Sonuç: Bilgi üretiminin etkinliği; bilgiye erişim, bilgiyi kullanma ve yaygınlaştırma politikaları uygulamalarını da desteklemektedir. Üniversitelerin değişime kolaylıkla uyum sağlamaları ile yerel, bölgesel ve küresel ekonomiye daha fazla katkıda bulunmaları sağlanabilir. Bilgiye yatırım; rekabet, sürdürülebilir ekonomik gelişme ve ayrıca Ar_Ge yaygınlaşması için de gereklidir. İnovasyon ise bilgi ekonomisinin motorudur. O nedenle bilgi temelli değişimi yakalamak üniversitelerin yeni işlevi olmalıdır. Çalışmada; değişim stratejileri ile bilgi temelli yeni uygulama politikalarında ortaya çıkan fırsatlar, beklentiler ve sorunlar tartışılmakta ve öneriler getirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Değişim, Strateji, Bilgi Üretimi.*

Robotik Uygulamalarla Yapılan Fen Eğitimi Hakkında Öğretmen Görüşleri

Arif ÇÖMEK*, Berkan AVCI**

Özet

Günlük hayatımız için pek çok kolaylıklar sağlayan teknolojik gelişmelerin eğitim ortamlarındaki rolü de gün geçtikçe daha etkili hale gelmektedir. Fen eğitiminde robot teknolojilerinin kullanımı, yaygınlaşmakta olan uygulamalardan biri olarak ön plana çıkmaktadır. Robotik tabanlı fen eğitimi; öğrencilerin edindikleri bilgiyi gerçek hayat problemlerine uygulamaları yoluyla gerçek dünyayı anlamlandırma ve şekillendirme, yenilikçi fikir ve ürünler oluşturma becerilerini ortaya çıkarma potansiyeli taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı örnek bir robotik tabanlı fen öğretimi uygulaması geliştirmek, uygulamak ve bu uygulama hakkında fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerini almaktır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilinde bulunan ortaokullarda görev yapmakta olan 11 Fen Bilgisi Öğretmeni oluşturmuştur. Veriler yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ile incelenmiştir. Öğretmenler derslere kendi robotik setleri ile katılmış olup dersler bilgisayar laboratuvarında gerçekleştirilmiştir. 4 hafta süren uygulama sürecinde öncelikle robotik ve kodlamaya ilişkin temel bilgi ve kavramlar paylaşılmış, sonra da her hafta Arduino üzerinden uygulamalı olarak farklı etkinlikler yapılmıştır. Uygulama sürecinde öğretmenlere hem robotik eğitimi verilmiş hem de bu uygulamaların fen dersi içerisinde nasıl kullanılabileceğine ilişkin bilgiler verilmiştir. Uygulama sürecinde elde edilen verilere göre öğretmenler; genel olarak robotik uygulamalarının fen eğitiminde kullanılmasının öğrencilerin derse katılımlarını ve derse yönelik tutumlarını olumlu yönde etkileyeceğini vurgulamışlardır. Fen kavramlarının bu çalışmalarla öğrenilmesi sırasında öğrencilerin yapılandırmacı yaklaşıma uygun olarak aktif bir şekilde derse katılmalarının önemli olduğunu, bu sayede edinilen bilgilerin daha anlamlı ve kalıcı olabileceğini, 7. sınıf öğrencileriyle çalışılmasının daha uygun olacağını belirtmişlerdir. Sonuç olarak, robotik uygulamalarının fen eğitiminde akademik başarı, derse yönelik tutum, motivasyon ve katılım gibi bilişsel ve duyuşsal alanlarda olumlu ve etkili bir öğretim yöntemi olma potansiyeli bulunmaktadır. Bu konuda deneysel çalışmalar yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Robotik, kodlama, fen eğitimi, öğretmen görüşleri.*

* Marmara Üniversitesi, arifcomek@marmara.edu.tr

** Marmara Üniversitesi, berkanavci@marun.edu.tr

Yükseköğretimde Sürdürülebilirlik: Kalkınma ve Çevre Korumada Yeşil Kampüs

M. Kemal ÖKTEM*

Özet

Dünyanın geleceğini korumak üzere bir toplu dönüşüm gerekip gerekmediği, risklerin ne denli yakın ya da teorik olduğu da tartışılmaktadır. Üniversitelerin de bu konuda katkı sağlaması beklenebilir. Nitekim Yeşil Kampüs Zirvesi (Green Campus Summit 2013) toplanmıştır. Dünya örneklerinin görülmesi, sunulması, bilgi alışverişinin güçlendirilmesi, bilimsel bilginin yayılması, düşünce ve deneyimin paylaşılması, sürdürülebilir kampüs stratejilerinin uyarlanması ve uygulanmasının desteklenmesi, yeşil kampüs projelerinin yöntem ve yaklaşımlarının tartışılması, düşünceli liderliğin sağlanması, işbirliği ve yardımlaşma platformlarının oluşturulması, sanayileşmiş ve gelişen ülkelerden katılımın gerçekleştirilmesi için çaba gösterilmektedir. Yükseköğretimde sürdürülebilirliğin temel taşlarından biri kampüs yeşillendirilmedir. Ancak, birçok üniversite tarafından başarılı biçimde uygulandığı halde, olabildiğince ve olması gerektiği gibi yeterince yaygınlaşmamıştır. Üniversite, eğitim ve araştırma yaparken; sürdürülebilir kalkınma ilkelerine adanmışlığını göstermesi, uygulamaya yön verebilmesi de ilgili ve etkili olduğundan, önemlidir. Öğrencilerin mezun olunca evde ve işyerinde bu davranışı uygulayabilmesi, ulaşımda bisikleti tercih etmesi, enerji tasarruflu lamba kullanması gibi değişimler görülebilir, dolayısıyla yararları gündeme gelebilir:

- Görünürlük: yeşil kampüs, kurumsal vitrin olarak yerel-bölgesel ve uluslararası tanıtım sağlar.
- Öğrenci katılımı: kapsayıcıdır ve öğrenciler uygulamaya katılabilir.
- Gösterim niteliği: yenilikçi yaklaşım, yöntem ve projeler sınanabilir ve gösterilebilir.
- Belgelendirme: kampüs etkinlikleri, kurumsal kalıcı kayıt sunar.
- Ekonomik kazanım: girişimler atık azalmasına ve para tasarrufuna yol açar.
- Ders programı bağıntısı: dersler öğretilir ve ilkeler uygun programla gösterilebilir.
- Öğrenci ve personelin harekete geçirilmesi: akademik personel ve öğrenciler, kampüs yeşillendirme programında aynı oranda harekete geçme eğilimindedir.

*Hacettepe Üniversitesi, kemalok@hacettepe.edu.tr

Faydalı ise neden yaygınlaşmıyor sorusuna yanıt aranmalıdır:

- Algılanan başlangıç maliyeti: aslında orta vadede tasarruf olabilmektedir
- Gerekli personel sayısı: personel zamanının akıllı-dağıtımıyla çözümlenebilir, teknik personel, akademik personel ve öğrencilerin birleşimiyle az maliyetle gerçekleştirilebilir
- Uzun-dönem yatırım/adanmışlık ihtiyacı: alınan önlemlerin on-yıllarca sürmesi gerekebilir ancak, bu yük değil, olumlu bir katkıdır, maliyet azaltımı sağlanmaktadır

Anahtar Kelimeler: *Yükseköğretimde Sürdürülebilirlik, Kalkınma, Yeşil Kampüs, Üniversite Önderliği.*

Bir Model Önerisi: Harran Üniversitesi Veteriner Fakültesi Örneği

Gürbüz AKSOY*

Özet

Bu bildiriye, “Üniversitemiz ve şehrimiz için çok önemli bir alan olan Veteriner Fakültesindeki İç Hastalıkları Anabilim Dalı nasıl ayağa kaldırılabilir?” sorusu inceleme alanı olarak seçilmiştir. Bu önemli birimde an itibariyle sadece bir öğretim üyesi bulunmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda üç öğretim üyesi başka üniversitelere geçmiştir. Bir öğretim üyesi de vefat etmiştir. Bu öğretim elemanlarının yerine yeni elemanlar alınamamıştır. Araştırma görevlisi, laborant, hayvan bakıcısı, sekreter gibi elemanlar da bulunmamaktadır. Her sınıfta en az yüz öğrenci vardır. Dolayısıyla sadece teorik derslerin ve bazı uygulamaların ancak yaptırılabilirdiği bir durum söz konusudur. Çevreye hizmet, bilimsel etkinlikler, araştırma ve yayın faaliyetleri, yüksek lisans ve doktora çalışmaları yapılamamaktadır. Mevcut haliyle işlerlik kazanamayacağı açık olan bu birimi üniversitenin zayıf halkalarından birisi olarak kabul edebiliriz. Bildiriye, söz konusu anabilim dalı özelinde, idari, mali ve bilimsel özerklik temelinde ülkemizin bugün ulaştığı sosyoekonomik yapısının kabul edebileceği ve devlet bütçesi üzerine hiçbir maddi yük getirmeyen, hatta şu andaki yükünü azaltan bir çözüm ya da model önerisi sunulmaktadır. Birimin güçlü ve zayıf yönleri, neyin nasıl yapabileceği ifade edilmeye çalışılmış; maddeler halinde yol haritası ortaya konulmuştur. Bu model önerisiyle, mikro planda “Bu birim nasıl ayağa kaldırılabilir?” sorusunun cevabı, mümkün olduğunca teorik ayrıntıdan uzak, pratik ağırlıklı olarak analiz edilmiş; buradan hareketle makro plandaki “Türkiye yükseköğretim sistemi nasıl olmalıdır?” sorusunun cevabına da katkıda bulunulabileceği vurgulanmıştır. Sonuç ve öneriler kısmında ise, söz konusu anabilim dalı özelinde olduğu gibi, genel anlamda da pratikte elde edilen deneyimlerin öneminden bahsedilmiştir. Ayrıca zaman zaman gündeme gelen, ama şu ana kadar toplumun, başta akademisyenler olmak üzere tüm üniversite çalışanlarının ve öğrencilerinin beklentilerini karşılayabilecek bir reformun yapılamadığı Türkiye yükseköğretim sisteminin yeniden yapılandırılması konusunda akademik camianın üzerine düşen görevler ve ayrıca gündemde olan yükseköğretimle ilgili kanun ve anayasa değişikliği konusundaki teklif ve görüşler ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Veteriner fakültesi, Yükseköğretim, Model*

*Harran Üniversitesi, gurbuzaksoy@yahoo.com

Uzaktan Öğretim Programlarının Öğrenci Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi

*Betül TONBULOĞLU**

Özet

Teknolojinin eğitimin her alanında aktif şekilde kullanılmaya başlanmasıyla birlikte uzaktan öğrenme, karma öğrenme, harmanlanmış öğrenme, çevrimiçi öğrenme, e-öğrenme gibi farklı öğrenme platformları ortaya çıkmıştır. Hızla artan nüfusun ve bunun eğitim için doğurduğu ihtiyacın bir sonucu olarak uzaktan öğrenme, eğitimde önemli bir rol oynamaktadır. Uzaktan öğretim programlarının etkililiğinin artırılması için öğrenme hedeflerinin belirlenmesi ve buna göre içeriğin hazırlanması, amaca uygun öğrenme kaynakları ve materyallerinin geliştirilmesi, öğrencinin öğretmenle, kurumla ve içerikle etkileşiminin sağlanması ve destek sistemlerinin iyi yapılandırılması gerekmektedir. Öğrencilerin program hakkındaki görüşlerinin ve memnuniyet düzeyinin araştırılarak programın iyileştirilmesi için kullanılması ise son derece önemlidir. Bu araştırmanın amacı, uzaktan öğretim programlarının pedagojik yönüne ilişkin öğrenci değerlendirmelerini öğrenmektir. Araştırmada nicel araştırma desenlerinden tekil tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından beşli likert tipi soruların olduğu bir memnuniyet anketi geliştirilmiş, bu anketin pilot uygulaması 194 kişi üzerinde yapılmıştır. Pilot uygulama sonucu Cronbach's Alpha değeri 0,988 olarak bulunmuştur. Pilot uygulama sonuçlarına göre gerekli düzenlemeler yapılarak ankete son şekli verilmiş, hem elektronik, hem de elle dağıtım yollarıyla 533 uzaktan öğretim öğrencisine anket uygulanmıştır. Anket sorularının her biri ayrı ayrı değerlendirilerek her madde için yüzde, frekans ve aritmetik ortalama değerleri hesaplanmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde öğrencilerin çoğunluğunun tüm güncel bilgi ve bildirimlere web portalından ulaşmaları noktasında uzaktan öğretim programlarını olumlu şekilde değerlendirdiği görülmüştür. Ancak derslerin, öğrenilen kavram ve becerilerin zamanla unutulmayacak şekilde tasarlanması, derslerin ihtiyacı karşılar nitelikte oluşu, ders tasarımında çalışma grupları ile işbirliğini sağlayıcı aktivitelerin kullanılması, ders öğretmeniyle kurulan iletişim, öğrenme sürecinde alınan geribildirimler, öğrenme sürecinde bireysel ihtiyaçlarının gözetilmesi, farklı öğrenme yöntemlerinin kullanılması, derslere aktif katılımlarının sağlanması, öğrenme etkinliklerinin diğer arkadaşlarıyla kurulacak etkileşimi teşvik etmesi, program hakkındaki bilgilendirme ve eğitimlerin yeterliliği, uygun rehberlik hizmetlerine erişim sağlama, öğrenci hizmetlerine kolayca erişme, alternatif değerlendirme yöntemlerinin kullanılması, hem öğrenme süreci boyunca, hem de öğrenme süreci bitiminde değerlendirme yapılması ve değerlendirme sonuçlarıyla ilgili olarak iletilen şikayetler için etkili ve adil bir sistemin yer alması hususlarında uzaktan öğretim programlarını yetersiz gördükleri anlaşılmıştır.

*Yıldız Teknik Üniversitesi, betultonbuloglu@gmail.com

Ayrıca uzaktan öğretim programlarının ezbere yönlendiren yapıdan sıyrılması, öğrenciler arasında etkileşime olanak tanınması, içerik olarak zenginleştirilmesi, ders tasarımının iyileştirilmesi, öğretim elemanlarıyla kurulan iletişimin artırılması, öğrenme sürecinde anında ve yapıcı geribildirimler alınması, öğrenme sürecinde bireysel ihtiyaçlarının gözetilmesi, farklı öğrenme yöntemlerinin kullanılması, sistem problemlerini en aza indirgeyecek şekilde uzaktan öğretim programlarının teknolojilerini iyileştirmeleri, mobil desteği sunulması, ses-görüntü kalitesine özen gösterilmesi, eğitim materyallerinin daha çeşitli ve zengin olması, materyallere kolay erişilebilmesi, uygun öğrenci destek hizmetlerinin sunulması, alternatif değerlendirme yöntemlerine yer verilmesi, süreç değerlendirmesi yapılması, değerlendirme sonuçlarıyla ilgili iletilen şikayetlerin değerlendirilmesi, ara sınav ve ödevlerin nota etkisinin artırılması yönünde önerileri olmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Uzaktan öğretim, program değerlendirme, öğrenci görüşleri, memnuniyet anketi*

A Case-Based Approach to Continuing Education of Clinical Biochemistry for Pharmacists; Initiative by Marmara University and Kocaeli Chamber of Pharmacists

Fikriye URAS*

Abstract

Introduction: Marmara University (MU) and Kocaeli Chamber of Pharmacists have been developed a voluntary training program for upgrading pharmacy practitioners' knowledge and skill set through a continuing education (CE) program. MU School of Pharmacy is the leader in transforming the traditional education to patient-centered education, during that time the education was 4 years, in early 1990s. Clinical (Medical) Biochemistry lessons were included, first time in Turkey, in the curriculum of the MU School of Pharmacy among pharmacy schools. Now the education is 5 years. However, CE is not yet mandatory for pharmacists to improve patient care. By upgrading the pharmacists' knowledge they could be better suited to contribute to the enhancement of the management of several diseases. This CE program has Clinical Biochemistry courses including reference intervals, kidney diseases, renal function tests and others.

Methods: Pharmacists were invited to participate in this multidisciplinary CE program. The lectures and case studies were planned to deliver weekends, twice a month, over 6 months. Trainees who complete the voluntary program will earn a certificate from the Marmara University School of Pharmacy. In the first month, Clinical Biochemistry lectures on reference intervals of laboratory tests and kidney diseases were delivered with additional case-based discussions. The knowledge on reference intervals and kidney diseases of pharmacists was assessed using a questionnaire before the course, and reassessed after the course.

Results: The CE program started a month ago and it will be completed in five months, including other topics of Clinical Biochemistry as well as other biomedical sciences. Importance of reference intervals for interpretation of laboratory tests, acute renal injury, chronic kidney diseases and renal function tests (5 hours) were subjects of clinical biochemistry in the first month. Six cases of acute renal injury and chronic kidney diseases were presented and discussed with participants (n=34). A comprehensive list of drugs, molecules and heavy metals causing kidney failure was discussed. Pharmacists' knowledge showed significant improvement between the pre-course and post-course surveys ($p<0.03$)

*Marmara University, furas@marmara.edu.tr

Conclusions: The implementation of a training program to educate pharmacists in clinical biochemistry increased their knowledge on interpretation of laboratory tests, acute renal injury, chronic kidney diseases and renal function tests.

Key words: *Clinical (Medical) Biochemistry, Continuing Education, Pharmacy, Case interactive studies*

Geleceğin Eczacılarını Yetiştirmek İçin Lisans Eğitiminde Inovasyon: Türkiye'de Doktor-Eczacı (Pharm D) Eğitimini Başlatabilir Miyiz?

Fikrîye URAS*

Özet

Giriş: Gelişmiş ülkelerde eczacının görevi, uzun yıllar önce ilaç üretmek/dağıtmaktan farklı bir şekle evrilmiştir: Hastaya en yararlı olacak şekilde, ilaç kullanımını optimize eden ve yöneten bir tıbbi profesyoneldir. “Doktor-Eczacı” (Pharm D) ünvanıyla görev yapmaktadır. Türkiye'de eczacılık eğitimi 5 yıla çıkmasına rağmen, hasta-bakım odaklı eğitime geçiş tam olarak gerçekleşmemiştir. Dünyada ilaç çeşitliliği hızla artarken, ilaç kullanımıyla ilgili problemler de artmaktadır: Doğru ilacın seçilmesi; uygun dozda ve şekilde kullanılması; yan etkiler ve hasta güvenliği riskleri.

Metod: Dünyada eczacılık mesleğindeki reformlar ve eğitim trendleri açısından literatür incelenerek, Türkiye için inovasyon önerileri hazırlandı.

Bulgular: Amerika Birleşik Devletlerinde (A.B.D) 1980’li yıllardan beri eczacılık lisans-eğitimi 6 yıla çıkarılmıştır: Doktor-Eczacı ünvanıyla mezun verir. Hekimle birlikte konsültasyon yapan, ilaç dozlarını planlayıp doğru şekilde kullandıran, ilaç etkileşimleri ve yan etkileri açısından hasta güvenliğini sağlayan bir profesyoneldir. Avustralya, Kanada, İngiltere ve az sayıda Avrupa ülkesinde eczacının rolü benzer şekilde değişmiştir. Lübnan, Ürdün ve Suudi Arabistanda 6 yıllık Doktor-Eczacı diploması verilmeye başlanmıştır. İlk büyük reformu yapan A.B.D. 2004 yılında yeniden ülke çapında bir değişim projesi başlatmıştır. Eczalık mesleğinin 2015’de gelmesi gereken noktayı yeniden planlamıştır: İlacın seçilmesi ve kullanılmasını en iyi şekilde optimize eden kişi olarak, eczacının hasta iyileştirmedeki görevi daha da güçlendirilecektir. Bu amaçla, 2015’e kadar üniversite lisans eğitiminin içeriği ve tarzı değiştirilmiş, ülkedeki tüm eczacılar ve öğretim üyeleri yeniden eğitilmiştir. Türkiye’de lisans eğitimi 2005’de 5 yıla çıktığı halde eğitim, ilaç yapımodaklı olmaktan hasta bakım odaklı olmaya doğru çok az değişmiştir. Eczacılık mesleğinin uygulamasında, önemli bir değişim olmamıştır. Ülkemizin ihtiyaçlarını gözönüne alarak, sağlık ekibinin etkin bir üyesi olacak şekilde, yeni eczacı modelini ve görevlerini belirlemeliyiz. Hangi yeni bilgi, beceri ve davranış tarzlarına ihtiyaç olduğunu saptamalıyız. Lisans eğitimini ve çalışmakta olan eczacıların nasıl eğitileceğini planlamalıyız. WHO, FIP ve EAFP (European Association of Faculties of Pharmacy) laboratuvar esaslı eğitimlerin azaltılmasını; onların yerini biyomedikal ve klinik bilimlerin almasını vurgulamaktadır.

*Marmara Üniversitesi, furas@marmara.edu.tr

WHO 2006 yılında, sadece eğitim içeriğinde değişiklik yapmakla bunun başılamayacağını, eğitimcilerin yeni öğrenim tarzlarını benimsemeleriyle başırlabileceğini vurgulamıştır.

Tartışma: WHO'nun önerdiği sekiz-yıldızlı eczacıları yetiştirme hedefiyle hasta iyileştirme odaklı bir eğitim reformu başlatmalıyız. Türkiyenin uzun süreli stratejik planlarına bu hedefi koymalıyız. Eczacılık eğitiminde çağı yakalamakta, Avrupanın pek çok ülkesinden daha iyiyiz. O yüzden vizyonumuz sadece Avrupaya uyum olmamalıdır. Daha ileriye başarmış ülkelerin tecrübesinden yararlanarak, kendi ülkemize en yararlı olacak değişimi planlamalı ve gerçekleştirmeliyiz.

Anahtar Kelimeler: *Doktor-Eczacı, lisans-eğitimi, Tıbbi biyokimya, Biomedikal bilimler*

Türkiyede Eczacılar İçin Mezuniyet Sonrası Sürekli Eğitim Programına İhtiyaç Var

Fikriye URAS*

Özet

Giriş: Türkiye'de eczacıların tümü için zorunlu bir mezuniyet sonrası eğitim programı henüz bulunmamaktadır. Bazı Eczacı Odaları, üniversiteler, dernekler ve bağımsız kuruluşlar tarafından gönüllülük esasına dayanan eğitim aktiviteleri düzenlenmektedir.

Metod: Türkiye ve dünyada eczacılık mesleğindeki çağdaş değişimler ve sürekli-eğitim konusundaki literatür incelendi. Bunların ışığında Türkiye'de eczacıların mezuniyet sonrası mesleki eğitimleriyle ilgili yenilikçi öneriler hazırlandı.

Bulgular: A.B.D. Kanada, Avustralya gibi gelişmiş ülkelerde eczacının görevi, 1980'li yıllardan itibaren değişmeye başlamıştır. Eczacı ilaç üreten ve dağıtan biri olmak yerine, hastaya en yararlı olacak şekilde ilaç kullanımını optimize eden ve yöneten bir tıbbi ekip elemanına dönüşmüştür. Bu ülkelerde “doktor-eczacı” (Pharm D) ünvanıyla görev yapmaya başlamıştır. Türkiye'de eczacılık eğitimi 2005 yılında 5 yıla çıkarıldığı halde, eğitim içeriği hala esas olarak ilaç yapımına odaklıdır ve hasta odaklı olma yönündeki değişim çok yetersizdir. Eczacılık mesleğinin uygulamasında önemli bir değişim olmamıştır. Bu mevcut durum, dünyadaki değişime ayak uydurmaktan çok uzaktır. A.B.D. ilacı bizzat üreten eczacı yetiştirmeyi 1980'li yıllarda terketti; 6 yıllık eğitimle doktor eczacı (Pharm D) yetiştiriyor. Bu reformu da az bularak, 2004 yılında yeniden ülke çapında bir değişim projesi başlattı. Eczalık mesleğinin 2015'de gelmesi gereken noktayı yeniden planladı ve eczacının hasta iyileştirmedeki görevini daha da güçlendirmeyi hedefledi. Bu vizyonu gerçekleştirmek için 2015'e kadar üniversite lisans eğitiminin içeriği ve tarzını değiştirdiği gibi ülkedeki tüm eczacıları da yeniden eğitti. Bu dönemde öğretim üyelerinin de yeniden eğitimi gerçekleştirildi. Gelişmiş ülkelerde, eczacılık mesleğindeki değişimleri, tıp ve ilaçla ilgili yenilikleri aktarmak amacıyla sürekli eğitim zorunlu olarak yapılmaktadır. Türkiyede eczacılık lisans eğitiminde yeterince kazandırılmayan biyomedikal (tıbbi-biyokimya, tıbbi-mikrobiyoloji gibi) ve klinik bilimler, sürekli eğitimde kazandırılabilir.

Tartışma: Günümüzde internet aracılığıyla bilgiye ulaşmak çok kolaylaşmıştır. Sağlık alanındaki bilgilerin sürekli olarak yenilenmesi gerekmektedir. Türkiyede eczacılar için mezuniyet sonrası sürekli eğitim internet üzerinden kolayca yapılabilir.

*Marmara University, furas@marmara.edu.tr

Yeni eğitim yöntem ve teknolojileri kullanılarak (e-öğrenme), eczacının eczanesini terketmeden güncel gelişmeleri takip etmesi ve eğitim kredisi kazanması sağlanmalıdır. İnteraktif olgu sunum ve tartışmalarıyla sürekli eğitim, eczacı açısından ilginç hale getirilmeli ve kendi kendine öğrenme kolaylaştırılmalıdır. Eczacıların, mezuniyet sonrası sürekli eğitime katılması teşvik edilmeli, özendirilmeli ve kredilendirilmelidir. Belirli bir sürede kazanması gereken minimum kredi miktarı belirlenmeli ve bu durum isteğe bağlı durumdan çıkartılarak zorunlu hale getirilmelidir. Eczacıların kendi seçtikleri zamanda mezuniyet sonrası eğitim için çalışmalarına imkan hazırlanmalı ve bu hizmet olabildiğince ucuza sunulmalıdır. Eğitim hizmetinin kredilendirilmesi, uygunluğu ve başarısını denetleyecek bir üst kurul ya da organizasyon gereklidir.

Anahtar Kelimeler: *E-Öğrenme, Sürekli-Eğitim, İnteraktif, Tıbbi Biyokimya*

Fomofobi Olgusu ve Sosyal Medya Kullanımının Fomofobik Davranışlar Üzerine Etkisi: Bolvadin Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma

Mehmet Akif ÇAKIRER*

Özet

Psikoloji literatüründe FoMO (Fear of Missing Out) sosyal medyadaki gelişmeleri kaçırma korkusu diye adlandırılıyor. Akıllı telefonların hayatımıza girmesiyle birlikte son zamanlarda psikolojik bir hastalık olarak tanımlanan herkesin yaptığından sürekli haberdar olma duygusu, depresyona yol açıyor. Acaba şu an başkaları benim yaptığımdan daha iyi bir şeyler mi yapıyor, onların ne yaptığını kaçırıyor muyum duygusu kişiliği zayıf olanlarda kaygı, yetersizlik hissi, zihinsel yorgunluk, zaman kaybı, gerçek sosyal ilişkilerde bozulma ve ilerleyen süreçlerde depresyona yol açabiliyor. Amerikan Psikiyatri Birliği'nin 200 bin kişi üzerinde yaptığı çalışmaya göre sosyal medya kullanıcılarının yüzde 40'ı Fomofobik, yani bir şeyleri kaçırdığını düşünerek sürekli sosyal medyayı kullanma ihtiyacı hissediyor. Yapılan çalışmalara göre sosyal medya kullanıcısı genç yetişkinlerde FoMO görülme sıklığı çok daha yüksek seviyelere çıkmaktadır. Bu araştırmanın amacı; Bolvadin Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin sosyal medyadaki Fomofobik davranışlarının ortaya çıkarılmasıdır. Araştırmanın kapsamını MYO'da okuyan 100 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma içerisinde öğrencilerden yüz yüze anket yöntemi ile bilgi alınmıştır. Anket sonuçlarının ve kurulan hipotezlerin analizleri SPSS 18.0 Paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Bolvadin Meslek Yüksekokulu'nda öğrenimini sürdüren 100 öğrenciden elde edilen verilere göre, katılımcıların pek çoğu Fomofobik davranışa sahip olduğunu göstermektedir. Fomofobik davranışta bulunan öğrencilerin en güçlü özelliği sosyal medyayı daha uzun süre kullanmalarındır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Medya, Fomofobi, İnternet Bağımlılığı*

*Afyon Kocatepe Üniversitesi, cakirer@aku.edu.tr

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Bulut Bilişim Kullanımlarının Belirlenmesine Yönelik Bir Çalışma

İslam GÜNEBAKAN*

Özet

21. Yüzyılda teknolojiye meydana gelen hızlı gelişmelerin etkileri eğitim sistemlerinde de olmak üzere hemen her alanda hissedilmektedir. Zaman içerisinde bilgisayar, eğitim alanında kullanılmaya başlanmıştır. Bu kapsamda literatürde Bilgisayar Destekli Eğitim(BDE), Bilgisayar Destekli Öğrenme(BDÖ) gibi kavramlar ortaya çıkmıştır. Son yıllarda internet teknolojisinde yaşanan gelişmeler internet destekli eğitimi de gündeme getirmiş ve bu alanda çeşitli çalışmalar ve uygulamalar yapılmıştır. Çalışmaların, eğitimin her seviyesinde yapılmasına rağmen büyük bir çoğunluğu yükseköğretimin lisans düzeyinde yoğunlaştığı görülmüştür. Bu nedenle yükseköğretim için internet, ideal bir ortam olarak algılanmış ve yeniden yapılandırılmıştır. Günümüzde bilgiye ulaşmanın en kolay yolunun internet olduğu aşikârdır. İnternetin bu kadar yaygın olarak kullanılması eğitimde internette farklı şekillerde yararlanılabileceğiyle ilgili düşünceler ortaya çıkarmıştır. Eğitimde internet sadece bir ders kaynağı olarak değil aynı zamanda eğitim için bazı işleri kolaylaştırmak amacıyla da kullanılabilir. Bunlardan biri de ölçme ve değerlendirmede sıklıkla başvurulan ödev ve proje oluşturma, bunları depolama ve değerlendirmedir. Günümüzde çoğu öğretim elemanı ve öğrenci en az bir e-mail adresine sahiptir. Bazı mail hizmeti veren siteler(gmail, hotmail, yandex) kullanıcılar için dosya paylaşabilecekleri belli bir kapasiteye sahip ve ücretsiz alanlar sunmaktadırlar. Bu sistemler bulut bilişimin örnek uygulamalarıdır. Bulut teknolojisi ya da bulut bilişim; ortak bilgi paylaşımının bilişim aygıtlarıyla yapılmasını sağlayan hizmettir. Temel kaynaktaki bilgilerin paylaşımı sağlanarak diğer aygıtların da bu bilgilere erişimi sağlanmaktadır.

Bu çalışmada Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin bulut bilişimi kullanım düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma 2015-2016 Bahar Döneminde Mustafa Kemal Üniversitesi Antakya Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilere yönelik yapılacaktır. Öğrencilerin bulut bilişimi kullanım düzeylerinin belirlenmesi için önceden yapılandırılmış anket soruları kullanılacaktır. Google docs üzerinde hazırlanan sorular, öğrenci otomasyonu üzerinden öğrencilere gönderilecek ve cevaplamaları istenecektir. Elde edilecek veriler SPSS programında analiz edilecek ve bulgular yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Bulut Bilişim Programları, Meslek Yüksekokulları, Bilgisayar Destekli Öğrenme (BDÖ)*

*Mustafa Kemal Üniversitesi, islammunbakan@gmail.com

Profiles Project's Implementations in Faculty of Education

Bulent CAVAS*, ***Simge AKPULLUKCU*****, ***Cagla BULUT*****

Selin Nur SAYAR**, ***Dilara BİNGUL*****, ***Sercan SENEL*****, ***Duygu SEYMAN*****

Abstract

Profiles was a funded EU Project aimed to promote Inquiry Based Science Education through raising the self-efficacy of science teachers to take ownership of more effective ways of teaching students, supported by stakeholders. The project's innovation is through working with teacher partnerships to implement existing, exemplary context-led, IBSE focussed, science teaching materials enhanced by inspired, teacher relevant, training and intervention programmes. In this presentation, there will be information about profiles based teaching and learning modules and their implementation in faculty of education for teaching experience course.

Keywords: *Inquiry Based Science Education, Self-Efficacy, Science Teaching, Faculty of Education*

*Dokuz Eylül University, bulentcavas@gmail.com

** Dokuz Eylül Üniversitesi

Türkiye’deki Vakıf Üniversitelerinin Marka Değeri: Güçlü ve Zayıf Yönleri

Pervin SOMER*

Özet

Bu sunumda Hukuk Fakülteleri özelinde ve örneğinde vakıf üniversitelerinin marka değeri üzerinde durulacaktır. Örnekleme olarak Hukuk Fakültelerini seçmemin nedeni, öğretim üyesi olarak gözlem olanağımın bulunmasının yanında bu fakültelerde genellikle öğrenci kontenjanı açısından da sorun yaşanmamasıdır. En azından en önemli etkeni bir kenara iterek daha objektif değerlendirme yapılabileceği kanaatindeyim. Türkiye’de vakıf üniversitelerinin sayısı giderek artmakta, her yıl yenileri yükseköğretim sistemine katılmaktadır. Ancak bugün itibariyle gelen noktaya bakıldığında sayısal (nicelik) tablosunun ötesine geçerek nitelik üzerinde değerlendirme zorunluluğu doğmuştur. Şüphesiz her vakıf üniversitesi kendi içinde swot analizleri yaparak güçlü ve zayıf yönlerini gözden geçirmektedir. Her birinin arzusu da Türkiye’de ilklere yer alan, marka olarak öne çıkan bir üniversite olmaktır. Bazı istisnaları bir kenara bırakacak olursak, açılan vakıf üniversiteleri ya hukuk fakültelerini bünyelerine katarak eğitim hayatına başlamakta veya kısa bir süre sonra bir hukuk fakültesi açma yoluna gitmektedir. Hukuk fakültelerinin sayısının artması, yükseköğretimde bir rekabet ortamı yaratırken kısa süre içinde “iyiler”, “en iyiler” sıralamasının da değişmesine neden olmaktadır. Bu durum, o hukuk fakültesini seçecek öğrenciyi etkilediği kadar öğretim üyesine de yansımakta; ortalama beş-altı yıl içinde hukuk fakültelerindeki akademik kadrolarda köklü değişiklikler ortaya çıkmaktadır ki bu değişikliğin her zaman olumlu yönde olduğunu da söyleyebilmek mümkün değildir. Ancak her fakülte gibi hukuk fakülteleri de o vakıf üniversitesinin bünyesinde yer aldığı için üniversitenin marka değerinden pay almakta veya üniversiteye marka değeri katmaktadır. Keza o üniversitenin zayıf ve kuvvetli yönlerinden etkilenmektedir. Bu nedenle bir üniversitenin marka değerinden bahsedebilmek için ilk sıraya kurumsallaşmayı koymak gerekir. Kurum ve çalışanlar açısından aidiyet duygusu bir başka önemli etkidir. Öğrenciyi o vakıf üniversitesine ve o bünyedeki bir fakülteye yönlendiren/yönlendirmeyen etkenler sorgulanmalıdır. Öğrenci memnuniyeti kavramı “müşteri memnuniyeti” sınırlarından uzaklaştırılmalı, öğretim üyesinin memnuniyeti konusu da bir o kadar öncelenmelidir. Tüm bunların ötesinde vakıf üniversitelerinde bilim ve akademinin evrensel bir standardı yakalaması zorunluluğu unutulmamalıdır. Bu kriter gerçekleştirilirse hem öğretim üyesi hem öğrencinin niteliği değişerek, bilim üreten öğretim üyeleri ve alanında yetkin mezunlar bakımından vakıf üniversiteleri de marka değerlerini arttıracaktır. Bu nedenle mevcut öğrencinin yanında mezunlara da uzanan bir kurumsallaşma zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

*Okan Üniversitesi, pervin.somer@okan.edu.tr

Avrupa ve ABD’de olduğu gibi Türkiye’de de yükseköğretim gözden geçirilmekte ve esaslı değişiklikler tartışılmaktadır. Bu bağlamda öğretim metot ve materyallerinin, bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişimiyle uyumlu olması gerektiği gözden kaçırılmamalıdır. Bu sunumda vakıf üniversitelerinin, değişen yükseköğretim konjoktürüne ayak uydurma sürecinde kendi marka değerlerini nasıl oluşturacakları, nelere dikkat etmeleri gerektiğine dair konular üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Vakıf Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Markalaşan Üniversite, Kurumsallaşma.*

Relative Efficiency of Turkish Universities: Institutional Measurement Through Higher Education with Data Envelopment Analysis

Alican KAPTI*, ***Kadir KIRDA*****, ***Al BAVON******

Abstract

Introduction: The number of higher education institutions had drastically increased in the last decade in Turkey because of liberal government policies on higher education. On the one hand, the government proposed to open at least a university in all provinces throughout the country. Therefore, new universities were established by unifying the higher education institutions or establishing brand new higher education departments all around the country. On the other hand, the government encouraged NGOs to open new foundation universities. This policy has led to increase the number of the universities in Turkey in the decade. Currently, there are 109 public and 76 private universities in Turkey. Turkish Higher Education Institution oversee these universities and develop policies to maintain standards. These institutions have relative scope and functions. Various indicators have developed to measure the relative efficiency of each university. However, measuring relative efficiency has always been controversial because of highly competitive recruitment process of the universities. This study aims to measure relative efficiency of Turkish public universities by using Data Envelopment Analysis (DEA).

Methodology: This study uses DEA to measure relative efficiency of Turkish public universities. Since the motivation and the characteristics of public and private universities differ, the study applied DEA for only 95 public universities. 14 public universities were excluded for the DEA analysis because university's journal publication score, university's citation score, and university's printed publication score data were not available in Informatics Institution database. The input and output variables were specified based on the logical construction of DEA measurement. However, the DEA design to measure relative efficiency limited to the availability of the relevant data for the analysis. The input variables of the DEA design were annual budget, the number of full professor, the number of associate professor, the number of assistant professor, the number of other staff, the number of associate degree program, the number of bachelor programs, and the number of graduate programs. The output variables are the number of students attending associate degree programs, the number of students through bachelor programs, the number of students attending graduate programs, university's journal publication score, university's citation score, and university's printed publication score. The data was derived from three different sources.

* *Artvin Çoruh Üniversitesi*

** *Artvin Çoruh Üniversitesi, kadirkirda@artvin.edu.tr*

*** *Clinton school of Public Administration USA*

Annual budget data was derived from “Official Gazette” which is published by government. From this official document, the government’s 2015 annual budget for all public institutions were published. In addition, the data regarding university’s journal publication score, university’s citation score, and university’s printed publication score were derived from Informatics Institution functioning under Middle East Technical university in Turkey. This institution ranks Turkish universities setting various standards. The institution collects data from the official resources. The rest of the data (the number of full professor, the number of associate professor, the number of assistant professor, the number of other staff, the number of associate degree program, the number of bachelor programs, and the number of graduate programs, number of students attending associate degree programs, the number of students through bachelor programs, the number of students attending graduate programs) was obtained from the official statistical database of the Turkish Higher Education Institution. All input and output data belongs to 2015. To analyze the data, Frontier’s DEA Analysis software was used.

Findings: The DEA result indicate that among the 95 units analyzed, 52 (55 %) units were efficient while 43 (45 %) of the Turkish public universities were deemed inefficient. Among inefficient institutions, 13 universities were inefficient in ranges between 91 % and % 99; 19 of the universities were inefficient in the ranges of 81 % to 90 %; 10 of the universities were inefficient in ranges between 71 % to 80 %; and only one university was inefficient in ranges between 61% and 70 %.

The analysis also provides potential improvement areas for the inefficient institutions comparing to the relative efficient of the efficient institutions. According to total potential improvement scores, inefficient universities should decrease their budget scores 8.77 % comparing to efficient universities. In addition, the number of academics should be decreased approximately 8 % in general through inefficient institutions comparing to efficient ones (8.39 for Full Professors; 8.61 for Associate Professors; 9.71 % for Assistant Professors; 7.09 % for staff). The DEA analysis also sets improvement areas with the number of programs offered through inefficient programs (6.55 % for Associate Programs; 9.52 % for Bachelor Programs; 10.46 for Graduate Programs). The potential improvement scores also offer an increase with the output variables comparing to relative efficient universities. The number of students attending at different levels also sets improvement paths for inefficient institutions (5.97 % for the Number of Associate Students; 0.63 % for the Number of Bachelor Students; 8.04 % for the Number of Graduate Students). In addition, the potential improvement scores suggest improvement with the publication scores for inefficient universities comparing to efficient ones (2.95 % for Journal Publication; 10.83 % for Citation Scores; 2.45 % for Printed Publications).

Conclusion: The study concludes that there are significant variations with the relative efficiency of Turkish public universities. The number of graduate programs offered and university’s

citation scores have the highest scores with the variations between efficient and inefficient institutions. This means that public universities have an imbalanced workload in terms of graduate programs. In addition, some of the public universities have higher performance in terms of citation scores while some of them has lower scores.

Keywords: *Turkish Higher Education Institution, Data Envelopment Analysis (DEA), Institutional Measurement*

Yükseköğretim Yönetici Görüşlerine Göre Yükseköğretimde Yeniden Yapılanma İhtiyacı

Servet ÖZDEMİR*, Adem YAMAN**

Özet

Türkiye'nin 2023 hedeflerinden birisi, dünyanın ilk 10 ekonomisi arasında yer almaktır. Güçlü ekonomiler, itibarlı ve etkin bilim kurumlarıyla kuşatılmış olmalıdır. Türkiye'de yükseköğretim sisteminin 12 Eylül askeri darbe anlayışının oluşturduğu bir yapı tarafından kurgulanması; üniversiteler ve diğer yükseköğretim kurumlarının işleyiş ve sorumluluklarına ilişkin çeşitli tartışmalara zemin hazırlamaktadır. Askeri yönetim tarafından yapılan kanunun, otoriter ve merkezi bir yapıda olması nedeniyle paydaşların yükseköğretimin gelişimine ilişkin katkılarını sınırlamaktadır. Yükseköğretim kurumlarına tahsis edilen kaynakların ne oranda etkin kullanıldığı, akademik kadroların adil dağıtılıp dağıtılmadığı, akademik çalışmaların ve bilimsel faaliyetlerin yeterince desteklenip desteklenmediği vb. birçok konu hakkında kamuoyu ve yükseköğretim kurumlarında görev yapan paydaşlar yeterince bilgi sahibi olamamaktadır. Türk yükseköğretim sisteminin, kaynakların daha etkin kullanımı, yönetimde adaletin tesisi ve topluma karşı sorumlulukların ifası bakımından saydam ve hesapverebilir bir yapının kurulması gerektiğini vurgulamaktadır. Yükseköğretim yönetim sisteminin saydamlığı ve hesapverebilirliğinin değerlendirilmesi ve modern bir yapının oluşturulması son derece önemli görülmektedir. 2547 sayılı kanunun eski olması nedeniyle yeni bakış açılarını yeterince yansıtmamaktadır. Bu nedenle yükseköğretimde paydaşlar, etkin bir şekilde yönetim sürecine katkı sağlayamamaktadır. Üniversitelerin, rol ve sorumluluklarının layıkıyla yerine getirilebilmesi için öncelikle kendi yönetim standartlarının, saydamlığının ve hesapverebilirlik düzeyinin sorgulanması gerekmektedir.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynakları, kamu üniversiteleri içinden Ortadoğu Teknik Üniversitesi tarafından akademik performans genel sıralamasında tespit edilen 2013-2014, 2014-2015 ve 2015-2016 dönemlerine ilişkin ilk onda yer alan ve 2015 yılı bütçe büyüklüğü bakımından ilk on üniversite içinde yer almış olan üç devlet üniversitesinde yöneticilik yapan/yapmış 13 katılımcı ile yükseköğretim konusunda çalışmaları bulunan geçmişte rektörlük, dekanlık, genel müdürlük ve bakan danışmanlığı yapmış 6 kişi olmak üzere toplamda 19 katılımcıdan oluşmaktadır.

* Başkent Üniversitesi, sozdemir@baskent.edu.tr

** MEB

Bulgular: Araştırmada, üniversite yöneticilerinin yönetimde saydamlık ve hesapverebilirlik mekanizmasına ilişkin sorumluluk, yetki kullanımı ve karar sürecine ilişkin rektörlerin yetkilerinin çok fazla olduğu, yönetimde yetki gaspının olabildiği; üniversite yöneticilerinin finansal kaynak kullanımlarında takdirin bulunduğu, kurumsal standartların yeterince işlevsel olmadığı yönünde çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Araştırmada, üniversite yöneticilerinin uymak zorunda olduğu kurumsal standartların ikna edici düzeyde olmadığı, rektörlerin yetkilerinin fazla olduğu, üniversite yöneticilerinin zaman zaman birbirlerinin yetkilerini gasp edebildiği, bölümlerin sınırlı yetkilerinin olduğu ve kanunların yetki kullanımını sınırladığı şeklinde görüşler dile getirilmiştir. Yasa ve uygulamalarda rektörlere verilen yetkinin fazlalığı, kanunları yorumlamada iyi niyetli bir yaklaşımın gerekliliği, kanunun sınırlayıcı yönünün olduğu ve demokratik bir yönetim anlayışını yansıtmadığı, demokratik ve adil bir yönetimin kanunlara ihtiyaç duyulmadan da uygulanabileceği görüşleri dile getirilmiştir.

Sonuç: 2547 sayılı yasanın mevcut yükseköğretim kurumlarının dönüşümünde yeterli olmadığı, üçüncü kuşak yükseköğretim kurumlarının oluşumunda saydam ve hesapverebilir bir yükseköğretim yönetim modelinin aranması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Yükseköğretim Sistemi, 2547 sayılı Kanun, Yükseköğretimde Saydamlık ve Hesapverebilirlik.*

Towards a Quality Assurance and Quality Management System in Atılım University

Hasan U. AKAY, Ahmet TUNÇAY***

Abstract

Atılım University is a foundation (non-profit private) university founded in 1996 in Ankara. It has 6300 undergraduate and 3350 graduate students; 5 academic faculties (Arts and Sciences; Engineering; Fine Arts, Design and Architecture; ; and Management); 2 Schools (English Language Preparatory School and School of Aviation); 40 academic departments; 2 graduate institutes (Natural and Applied Sciences and Social Sciences); and 25 Master's and 6 Ph.D. degree programs. In the recent national university rankings of URAP, which evaluates both research and teaching, the University is ranked 7th among 78 foundation universities and 28th among 183 universities (government + foundation) and 1410th among 20,000 plus universities in the world. In the Entrepreneurial and Innovative Universities ranking of the national research and technology agency, TUBITAK [2], Atılım University is ranked 26th among all universities in Turkey in 2015, with 6500 BS and 1400 higher degree graduates so far.

With its 450 academic staff and 400 administrative staff, Atılım is a progressive university striving for excellence in both teaching and research and is investing in infrastructure for both. English is the principal medium of instruction in Engineering, Management, Arts and Sciences and Civil Aviation programs. The University had a strategic plan which was first developed in 2006, with a wide participation of its faculty and staff. The plan has undergone two revisions, with the latest version developed in 2015. The University has embraced: technology in teaching by switching to a Learning Management System (LMS) named Moodle in the majority of the courses in 2010; an academic performance evaluation system established in 2010 for faculty; quality improvement practices in teaching and learning early on by establishing a teaching and learning center named Educational Technologies and Pedagogy Office (ETPO) in 2011 – one of the few in Turkey; the evaluation of the European University Association's Institutional Evaluation Program in 2012; accreditation of its degree programs during the last three years; and a quality assurance program based on excellence in 2015. In the research front, the University established a research support center named ARGEDA in 2006 to culminate the research culture; founded a Center of Excellence in Metal Forming in 2009, with a partial funding from the government to serve Turkey's metal forming industry – the only center of excellence in Turkey in this field.

*Atılım Üniversitesi

** Atılım Üniversitesi, ahmet.tuncay@atilim.edu.tr

Created an undergraduate research support program in 2015 for students to work in teams under the guidance of faculty mentors – a very unique program in Turkey. From 2010 through 2015 it has funded several research laboratories and research projects with its own funds and established a Technology Transfer Office in 2015 with funding from the The Scientific and Technological Research Council of Turkey – with missions to enhance the university-industry relations, research, development, entrepreneurship and innovation among the faculty, students and graduates. Among the by-products of this office have been increased external funding, intellectual properties and patents in the University, establishment of a venture capital investment company named Atilim Innovative Inc., as well as a pre-incubation and a technology incubation center for faculty, students and graduates.

As a result of the above programs and a quality assurance system we are developing in line with the European Standards and Guidelines (ESG2015) for Quality Assurance in the European Higher Education Area(EHEA), as well as the Turkish Higher Education Commission's new quality assurance policies in education, ingredients for a new quality conscience culture is developing within the University. In this paper, we will assess the overall impact of these and outline the details of our excellence model in progress, which also has a strong resemblance to the Excellence Model of the European Foundation for Quality Management (EFQM).

Keywords: *Quality, Excellence, Higher Education, ESG2015*

Amaçları ve İşlerliği ile Yükseköğretim Farabi Değişim Programı: Bir Eğitim Fakültesi Örneği

Orhan KUMRAL, Abdurrahman ŞAHİN*

Özet

Öğrenci değişim programları yoluyla sağlanan öğrenci hareketliliği, yükseköğretim kurumlarının önemli unsurlarından biri haline gelmektedir. Bilişim, iletişim, ulaşım, üretim, ekonomi gibi alanlarındaki hızlı gelişmeler sonucunda, piyasaların ihtiyaç duyduğu insan niteliklerinde de önemli değişimler olmaktadır. Bilgi ve mekanik becerilere olan gereksinim giderek azalırken, üst düzey becerilere (sorun çözme, yaratıcılık vs.) olan gereksinim de günden güne artmaktadır. Üstelik toplumların giderek birbirine yaklaştığı bir dünyada savaşların da halen devam ediyor olması, esnek düşünen ve farklılıklara duyarlı insan tipine olan ihtiyaca işaret etmektedir. Üniversitelerin de konumları gereği, bu değişimde topluma öncü olma işlevi yanında, diğer dünya üniversiteleriyle rekabet etme gibi gereksinimleri de vardır. Kuşkusuz öğretmenler de bu değişimin öncüleri konumunda oldukları içindir ki, öğrenci değişim programlarının öğretmen yetiştirme programları açısından önemi büyüktür. Dolayısıyla öğretmen yetiştirme alanında, öğrenci değişim programlarına özel bir önem verilirken, bu programlara öğrencilerin gösterdiği ilgideki artış da kayıtlara geçmektedir. Uluslararası öğrenci değişim programlarının yanında, Farabi gibi ulusal düzeyde hareketlilik sağlayan öğrenci değişim programları da vardır. Programa katılan öğretmen üyeleri ve öğrencilerin değişik bir akademik ortamda bulunarak akademik çalışmalarına, sosyal gelişim süreçlerine ve kariyer planlarına olumlu bir katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Ancak Farabi Değişim Programı'na ilişkin yapılan araştırmalar sınırlı sayıdadır. Bu araştırmanın amacı; Farabi Değişim Programı'na katılan öğrencilerin değişim programından niçin yaralandıklarını, program sürecinde yaşadıkları sorunlarını ve değişim programına dönük önerilerini saptayarak, elde edilen bulguları programın amacı ve işlerliği açılarından değerlendirmektir. Nitel yöntemin kullanıldığı araştırmada, Farabi Değişim Programı'ndan yararlanan katılımcıların durumları, deneyimleri temelinde ortaya konularak değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bir eğitim fakültesinin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerden Farabi Değişim Programı'ndan yaralanan beş ve yararlanmak isteyen üç olmak üzere toplam sekiz öğrenci, bu araştırmanın katılımcılarını oluşturmuştur. Katılımcıların seçiminde gönüllülük aranmış ve bölüm çeşitliliği sağlanmıştır. Çalışmanın amaçlarını gerçekleştirmeye dönük olarak, araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuş; bu forma dayalı olarak yürütülen görüşmelerin verileri, ses kayıt cihazı aracılığıyla kayıt altına alınmıştır.

*Pamukkale Üniversitesi, asahin@pau.edu.tr

Veriler betimsel analiz ve kodlama-temalaştırma sürecini kapsayan içerik analizi teknikleriyle çözümlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, Farabi Öğrenci Değişim Programı'ndan yararlanmak isteyen öğrencilerin, üniversite tercihlerinde etkili olan nedenlerin Aile ve Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) olmak üzere iki ana faktörden oluştuğu görülmüştür. Aile faktörü kendi içinde aileye duyulan özlem, değişim programının sağladığı maddi kolaylıklar ve aile bireyleri ile dayanışma içinde olma alt nedenlerine ayrılmaktadır. Araştırma bulguları, hem gelen hem de giden öğrencilerin yaşadıkları en büyük sorunun, Farabi ofisleri tarafından herhangi bir uyum programına tutulmamalarından kaynaklandığını göstermektedir. Bu durum, onlarda yabancılık duygusunu güçlendirmektedir. Katılımcıların programa yönelik önerilerinin de bu sorunu ortadan kaldırmaya dönük olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Farabi Öğrenci Değişim Programı, Eğitim Fakültesi Öğrencileri, Yükseköğretim*

Pedagojik Formasyon Alan Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi

Mustafa UZOĞLU*

ÖZET

Toplumların gelişiminde eğitimin büyük bir rolü vardır. Çünkü toplumun geleceğini etkileyen ve geleceğine yön veren en önemli etken eğitimidir. Gelişen teknolojiler ile eğitim sisteminde de bazı değişiklikler ortaya çıkmıştır. Yapılan değişikliklerin bir tanesi de uzaktan eğitimidir. Posta, radyo, TV ve internet üzerinden gerçekleştirilen uzaktan eğitim giderek önemli hale gelmektedir. Özellikle farklı şehirlerde alınması gereken dersler ya da uygun zamanın olmaması gibi etkenler ile uzaktan eğitime duyulan ihtiyaç da giderek artmıştır. Artan ihtiyaçlar doğrultusunda uzaktan eğitim alan öğretmen adaylarının görüşlerinin belirlenmesi de önem kazanmaktadır.

Araştırmada pedagojik formasyon alan öğretmen adaylarının uzaktan eğitim kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu çalışma betimsel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemine uygun olup 2014-2015 eğitim-öğretim yılında yürütülmüştür. Tarama araştırmaları, araştırılmak istenen olayın mevcut durumu hakkında inceleme yapmayı sağlamaktadır. Yapılan çalışmada da pedagojik formasyon alan öğretmen adaylarının uzaktan eğitim kullanımına ilişkin görüşlerini incelemek amaçlandığı için bu yöntem seçilmiştir. Araştırmaya pedagojik formasyon alan toplam 36 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formundan elde edilmiştir. Anket formu 9 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Anket formunun kapsam geçerliğini sağlamak için, Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Fen Bilgisi Öğretmenliği Ana Bilim Dalında uzman iki öğretim üyesinin görüşleri alınmıştır. Görüşler alındıktan sonra gerekli düzeltmeler yapılarak ankete son şekli verilmiştir. Veri toplama aracı ile toplanılan veriler bulgular kısmında tarafsız bir şekilde aynen yansıtılmıştır. Anketten elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile kodlama ve kategoriler oluşturularak analiz edilmiştir. Veriler, geçerliliğin sağlanması açısından birden fazla araştırmacı ile analiz edilmiştir. Araştırma etiği doğrultusunda katılımcı öğretmen adayları K1, E1 kodlarıyla isimlendirilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre pedagojik formasyon alan öğretmen adaylarının uzaktan eğitimi kullanma durumları, motivasyon, araç- gereç ve internette oluşan sorunlar, yüz yüze planlı bir eğitim olmaması ya da zaman ve mekan olarak avantaj-dezavantajları bulunması bakımından farklılık göstermektedir. Uzaktan eğitim kavramının sorulduğu soruya adayların çoğu teknoloji ve internet aracılığı ile sunulan bir eğitim hizmeti şeklinde cevap verdikleri görülmüştür. Uzaktan eğitimin avantajlarına ilişkin olarak öğretmen adaylarının çoğu bu durumun kendilerine uygun zaman ve mekân fırsatı sunduğunu belirtmiştir.

*Giresun Üniversitesi, mustafauzoglu@gmail.com

Bunun yanında istedikleri an dersi tekrar etme imkânını sunması ve ekonomik olmasını avantaj olarak ifade etmişlerdir. Dezavantajlarına ilişkin olarak ise internetten kaynaklı sorunlar olduğunu, yüz yüze etkileşim olmadığı için dikkat dağınıklığı yaşadıklarını, kendilerini tam anlamı ile ifade edemediklerinden dolayı yorumlama yeteneklerini olumsuz yönde etkilediğini, görsellik bakımından yetersiz kaldığını, yüz yüze etkileşim kadar akılda kalıcı ve etkili olmadığını ifade etmişlerdir. Öğretmen ile olan etkileşime ilişkin görüşlerine bakıldığında öğretmen adaylarının bazıları iletişimi kısıtlaması, göz teması olmaması, düşüncelerini ifade etmekte zorluk yaşamaları açısından olumsuz görüşler belirtirken diğerleri ise hocalarla özel ders gibi doğrudan iletişime geçilmesi, düşüncelerini açıklayacakları rahat bir ortamın oluşması gibi olumlu görüşlerde buldukları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının uzaktan eğitimin daha kaliteli olmasına yönelik önerilerine bakıldığında alana yönelik örnek videoların oluşturulması, öğrencilerin derse aktif bir şekilde katılma fırsatlarının artırılması, ders sonunda test, soru-cevap şeklinde değerlendirmelere yer verilmesi gibi önerilerde buldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Uzaktan Eğitim, Pedagojik Formasyon, Öğretmen Adayları, Görüşler*

Tablet Bilgisayarların Derslerde Kullanılmasıyla İlgili Fen ve Teknoloji İle Matematik Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi

Mustafa UZOĞLU*

Ozet

Teknolojinin hızlı bir şekilde ilerlemesi ve gelişmesi eğitim-öğretim ortamlarının da yeniden düzenlenmesini zorunlu hale getirmektedir. Özellikle Milli Eğitim Bakanlığının Fatih projesi kapsamında başlattığı çalışmalar öğretim ortamlarında akıllı tahta ve tabletlerin okullarda yaygınlaştırılması üzerine kurulmuştur. Ne kadar çok duyu organına hitap edebilecek araç kullanılırsa öğretim kalitesinin de o kadar arttığı bilinen bir gerçektir. Tablet bilgisayarlar da görselliği sağlama, işitme ve dokunma organına hitap etme noktasında ön plana çıkmaktadır.

Tablet bilgisayarlar sınıf ortamında, geleneksel bilgisayarların aksine dijital mürekkep sayesinde öğretmen ve öğrencilere bilgisayar belgeleri üzerinde doğrudan temas etmeye, onları temizlemeye ve açıklamaya imkân tanır. Tablet bilgisayarların eğitim ortamlarında kullanımı ile ilgili uluslararası düzeyde çok sayıda çalışma yapılmıştır. Yapılan çalışmalar incelendiğinde çalışmaların tabletin öğretim ortamlarında kullanılması ve öğrenci başarısına etkisi şeklinde gözlenmektedir. Bu edenle bu çalışmada fen ve matematik öğretmen adaylarının tablet bilgisayar kullanımı konusunda düşünceleri belirlenmeye çalışılacaktır.

Araştırma Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi fen bilgisi öğretmenliği anabilim dalından 420, matematik öğretmenliği anabilim dalından 130 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmanın verileri Uzoğlu ve Bozdoğan tarafından geliştirilen ve 2 bölümden oluşan anket formuyla toplanmıştır. Araştırmanın verileri yüzde, frekans, tek faktörlü Anova ve Khi-kare testleri ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda öğretmen adayları tablet bilgisayarların derslerde kullanılmasının öğrenci başarısını artırma, dersi eğlenceli hale getirme gibi faydalara dikkat çekerken, iletişimi azaltma, sağlığa zarar verme gibi zararları olabileceğini de düşünmüşlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Fen ve Teknoloji Öğretmen Adayı, Tablet Bilgisayar*

*Giresun Üniversitesi, mustafauzoglu@gmail.com

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Bazı Coğrafya Kavramlarına İlişkin Metaforları

Nazlı GÖKÇE*, Hasan Ali DOLAŞ**

Özet

Metaforlar, bireylerin belli bir olguya ait sahip oldukları zihinsel imgeleri tespit etmede, anlamada ve açıklamada kullanılan araçlardır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yetiştirilmesinde coğrafya dersleri önemli bir yere sahiptir ve programlarında ilk yıllardan itibaren çeşitli coğrafya dersleri bulunmaktadır. Öğretmen adaylarının coğrafya kavramlarına ilişkin algılarının metaforlar yoluyla tespit edilmesinin, öğretmen yetiştirmedeki yeni eğilimleri belirlemede önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma, Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “Coğrafya, Dünya, Türkiye, Çevre” gibi bazı temel kavramlara ilişkin sahip oldukları metaforları ortaya çıkarma amacına yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programında ilk ve son sınıfta öğrenim gören öğretmen adayları katılmıştır. Öğretmen adaylarının bu kavramlara ilişkin algılarını belirlemek amacıyla her bir kavram için “...gibidir, çünkü...” ifadesinin yer aldığı yarı yapılandırılmış bir form hazırlanmıştır. Katılımcılardan formda verilen her bir kavramla ilgili cümleleri tamamlamaları istenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Öğretmen adaylarının her bir kavramla ilgili geçerli çeşitli metaforlar ürettikleri görülmüştür. Öğretmen adaylarının ürettikleri metaforlar, daha sonra ortak özellikleri bakımından irdelenerek farklı kavramsal kategorilerde toplanmıştır. Araştırmanın sonunda, elde edilen metaforlara dayalı olarak öğretmen adaylarının “Coğrafya, Dünya, Türkiye, Çevre” algıları ortaya konulmaya çalışılmış ve öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Coğrafya, Metafor.*

*Anadolu Üniversitesi, nazliu@anadolu.edu.tr

**Anadolu Üniversitesi, 19941907a@gmail.com

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Öğretmen Adaylarının Bilgisayar ve İnternet Kullanımına Yönelik Tutumları

Nurbanu Sayracı*, Devrim Akgündüz**

Özet

Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte bilgisayar ve internet kullanımı da kaçınılmaz hale gelmiştir. Bilgisayar ve internet son yıllarda eğitim alanında da etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bu çalışma, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının, bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu çalışmada, Türkiye'nin değişik üniversitelerinde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumları, cinsiyet, sınıf düzeyi, günlük bilgisayar ve internet kullanım durumu değişkenlerine göre araştırılmıştır. Bu amaçla üniversitelerin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümünde okuyan toplam 103 öğrenciye araştırmacıları tarafından hazırlanan 4 demografik bilgi ile Polat ve Güzel (2011) tarafından geliştirilmiş olan bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutum ölçeği uygulanmıştır. Cronbach alfa değeri 0.81 olan ölçek 17 olumlu ve 8 olumsuz cümle olmak üzere 25 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin ilk 15 maddesi bilgisayar kullanımı ile ilgili olup, diğer 10 maddesi ise internet kullanımı ile ilgilidir. Verilerin analizi SPSS 17 programı ile değerlendirilmiştir. Verilerin normal dağılım yapması sebebiyle analizlerde frekans, yüzde, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (anova) kullanılmıştır. Fark çıkan durumlarda Tukey HSD testi uygulanmıştır.

Araştırmada elde edilen verilerle yapılan analizlerin sonuçlarına göre, öğrencilerin cinsiyetlerine ve sınıflarına göre bilgisayar ve internete yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığı ancak günlük bilgisayar ve internet kullanım sürelerine göre bilgisayar ve internete yönelik tutumlarının anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir. Günlük yedi saatten fazla bilgisayar ve internet kullanan öğrencilerin, bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarının diğer gruplara göre daha olumlu olduğu ve özellikle günlük bir-üç saat ve daha az süre bilgisayar ve internet kullananlara göre anlamlı düzeyde farklı olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *İnternet, Bilgisayar, İnternet Kullanımı, Bilgisayar Kullanımı*

*İstanbul Aydın Üniversitesi, nurbanusayraci@gmail.com

**İstanbul Aydın Üniversitesi, devrimakgunduz@aydin.edu.tr

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı ve Öğretmen Adaylarının Kişilik Gelişimi Üzerine Bir Değerlendirme

Deniz TONGA*

Özet

Okullarda verilen eğitimin kalitesi öğretmenlerin niteliği ile doğrudan ilişkilidir. Okul, öğrenci ile öğretmeni buluşturan bir kurumdur. Eğitim açısından pek çok sorunun konuşulduğu ve tartışıldığı bir dönemde yaşıyoruz. Ancak, günümüzde eğitim konuları içinde en gerekli olduğu vurgulandığı halde, en az tartışılan konu öğretmen eğitimidir. Öğretmenin niteliği ve etkililiği öğrencileri doğrudan etkilemektedir. Zira öğretmen adaylarının eğitim fakültelerinde aldıkları eğitim de, öğretmenliğin niteliğini doğrudan etkilemektedir. Bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programında öğretmen adaylarının kişiliğine ilişkin verilen eğitimi değerlendirmektir. Elde edilen bulgular ışığında, öğretmen adaylarının kişilik gelişimine ilişkin yeterince ders olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin sosyal bilgiler eğitiminin amacı iyi insan ve iyi vatandaş yetiştirmektir. O halde, öğretmen adayının kendisi iyi insan ve iyi vatandaş olmadan, iyi insan ve iyi vatandaş yetiştirebilir mi? Bu soruyu anlamak için şu metafor yerinde olacaktır; Gitar çalmasını bilmeyen bir müzik öğretmeni öğrencilerine gitar çalmayı öğretebilir mi? Resim yapmayı bilmeyen bir resim öğretmeni resim yapmayı öğretebilir mi? Şüphesiz ki hayır. Çünkü soruların kendisi mantıksızdır. Bir enstrüman çalmayı bilmeden müzik öğretmeni olunmayacağı gibi, resim yapmayı bilmeden de resim öğretmeni olunamaz. Peki, iyi insan ve iyi vatandaş olmadan sosyal bilgiler öğretmeni olunabilir mi? Öğretmenlik eğitimi kapsamında sadece bilgiye dayanan, değerlerden soyutlanmış olarak verilen dersler ile iyi insan ve iyi vatandaş yetiştirecek öğretmen adayının etkililiği tartışma konusudur. Öğretmen adayını nitelikli öğretmen yapacak olan sadece ezber olarak öğretilen ansiklopedik bilgiler değildir. Verilecek nitelikli bilgilerin yanında öğretmen adayının değerleri kazanmaları da büyük önem taşımaktadır. Çünkü iyi vatandaşlık kavramı, içinde belli başlı değerleri barındırır. Bu değerlere örnek olarak vatanseverlik, doğruluk, insan haklarına saygı, sorumluluk verilebilir. Dolayısıyla bu araştırma kapsamında sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programına öğretmen adaylarının kişilik gelişimlerine ilişkin derslerin eklenmesi önerilmektedir. Örneğin öğretmen adaylarının değerleri tanınması, içselleştirmesi ve günlük hayatta uygulamasına ilişkin “Kuram ve Uygulamada Değer Eğitimi” dersi konulabilir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı*

*Kırıkkale Üniversitesi, deniztonga@hotmail.com

Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Kullanımlarının İncelenmesi

*Feyzi KAYSİ**

Özet

Günümüz teknolojisindeki gelişim ve değişim hızı eğitimde de etkilerini göstermektedir. Bu durumun bir örneği olarak üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerin neredeyse tamamının akıllı telefon kullanması gösterilebilir. Bu çalışmanın amacı, üniversitede öğrenim gören öğrencilerin, akıllı telefon kullanımlarını incelemektir. Betimsel tarama modeline göre yürütülen çalışmada akıllı telefon kullanım ölçeği geliştirilmiş ve bu ölçeğin uygulaması gerçekleştirilmiştir. Geliştirilen ölçeğin bağlılık, öğrenme etkinliklerine destek ve genel kullanım olmak üzere üç boyutu öne çıkmaktadır. Çalışmanın ölçek geliştirme ve uygulama aşamalarındaki örneklemini İstanbul Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören 620 öğrenci oluşturmaktadır. Akıllı telefon kullanım ölçeğine yönelik öğrencilerin görüşlerinin karşılaştırılmasında Bağımsız gruplar t testi, Tek yönlü varyans analizi, Kruskal Wallis H ve Mann Whitney U testine başvurulmuştur. Çalışma kapsamında elde edilen bulgulara göre, cinsiyet değişkenine göre kız öğrencilerin lehine bağlılık alt faktöründe anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ayrıca yaşı daha küçük olan öğrencilerin kendilerinden daha büyük yaş grubundaki öğrencilere göre akıllı telefonlara daha fazla bağlılık hissettiği sonucu elde edilmiştir. Son olarak sınıf, öğrenim türü ve öğrenim görülen program değişkenlerine göre ölçeğin tamamında veya alt faktörlerinde anlamlı farklılığa rastlanılmamıştır. Çalışmanın önerileri arasında, üniversite öğrencilerinin akıllı telefon kullanım sıklıkları göz önüne alınarak, öğrenme etkinliklerinin bu teknolojiye uygun uygulamalarla desteklenmesi sağlanmalıdır. Ayrıca bu tür çalışmaların daha sık bir şekilde yapılması, öğrenenlerin akıllı telefona yönelik tutumlarının daha kolay gözlenmesine imkan sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: *Akıllı Telefon, Meslek Yüksekokul, Teknoloji Kullanımı*

**İstanbul Üniversitesi, feyzikaysi@gmail.com*

Sosyobilimsel Durum Temelli Öğretim Yaklaşımının, Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Eğilimlerine Etkisi

Ayşegül Evren YAPICIOĞLU*

Özet

Fen eğitiminin öncelikli amacı öğrencilerin kendi hayatlarını etkileyebilecek fen konularını anlama ve yorumlama becerilerine sahip olmalarıdır. Aynı zamanda bu konular hakkında toplumsal tartışmalara katılarak bilimsel iletişimlerde bulunabilmeleri ve kararlarını bildirebilmeleridir. Bu nedenle son yıllarda fen eğitim çevrelerince, fen içerik yaklaşımlarının sosyobilimsel konular ile bütünleştirilmesi ve bu konuların öğretimine yönelik modeller geliştirilmesi önemli hale gelmiştir. Sosyobilimsel konular, bir bölgeye nükleer santral kurulması veya genetik mühendisliği uygulamaları gibi hem riskli hem yararlı etkileri bulanabilen, değişik çevreler tarafından kesin bir yargısı ve sonucu olmayan, bilimsel ve toplumsal boyutu bulunan konu yapılarıdır. Tartışmalı doğası nedeniyle çoğu zaman, politikacılar, sivil toplum örgütleri ve kitle iletişim araçlarının gündeminde yer alabilmektedir. Belirtilen özellikleri bakımından sosyobilimsel konular Fen eğitiminin gerçek hayattaki, toplumsal yüzüdür.

Fen eğitimi aracılığıyla gelecek nesillerin sosyobilimsel konular hakkında deneyimli olmaları ve bu konular hakkında bir duruş sergileyebilmeleri için bir takım beceriler ile donatılmalarında, en önemli görev, Fen Bilimleri öğretmenlerine düşmektedir. Bu noktada, araştırmada değişimin kökeni olan ve Fen eğitiminin yaygın etkisinin öncelikli olarak görüleceği Fen Bilimleri öğretmenleri ile çalışılmıştır. Araştırmanın amacı, sosyobilimsel durum temelli öğretim yaklaşımının Fen Bilimleri öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerine etkisini inceleyebilmektir. Araştırmanın yönteminde ise, deneysel araştırma yöntemlerinden, eşleştirilmiş ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen tercih edilmiştir. Araştırma, İlköğretim Bölümü, Fen Bilgisi Öğretmenliği Programı 3. sınıf düzeyinde öğrenim görmekte olan toplam 62 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Deney grubunda (n:31) Özel Öğretim Yöntemleri dersi sosyobilimsel durum temelli öğretim yaklaşımı ile kontrol grubunda (n:31) ise mevcut rutin uygulamalar devam ettirilerek işlenmiştir. Kaliforniya Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği (California Critical Thinking Dispositions Inventory) ön ve son test olarak uygulanmıştır. Ölçek yapısı itibarıyla, doğruyu arama, analitiklik, açık fikirlilik, sistematiklik, kendine güven ve meraklılık olmak üzere altı alt boyuttan oluşmaktadır. Verilerin analizi, SPSS. 21 programı aracılığıyla kovaryans analizi (ANCOVA) ile gerçekleştirilmiştir.

*Hacettepe Üniversitesi, aevren@hacettepe.edu.tr

Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin, ön test etkisi kontrol altına alındığında, analitiklik alt boyutunda deney grubu lehine istatistiksel fark bulunmuştur [F (1, 59)=5,044, p<,05)]. Fen Bilimleri öğretmen eğitiminde sosyobilimsel durum temelli öğretim yaklaşımı öğretmen adaylarının analitik düşüncelerine olumlu katkı sağlamaktadır. Bu sonuca göre Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Öğretmen Yetiştirme Programları kapsamında eğitim gören Fen, Sınıf, Biyoloji, Kimya ve Fizik Öğretmenliği lisans programlarına yönelik derslerde; Sosyobilimsel konulara ve bu konuların öğretiminde etkili olarak kullanılacak Sosyobilimsel Durum Temelli Öğretim Yaklaşımına yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyobilimsel Konular, Fen Bilimleri Öğretmen Eğitimi, Sosyobilimsel Durum Temelli Yaklaşım ve Eleştirel Düşünme Becerisi*

İngilizce Hazırlık Okulu Öğrencilerinin Dil Laboratuvarı Dersine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi

Kıymet SOYATA*, Devrim AKGÜNDÜZ**

Özet

Bu çalışmanın amacı, İngilizce Hazırlık Okulunda öğrenim gören öğrencilerin, İngilizce Dil Laboratuvarı dersine yönelik tutumlarını belirlemektir. Çalışmada, öğrencilerin bilgisayar destekli dil öğrenimiyle ilgili görüşleri alınmış, kayıtlı oldukları programa, dil seviyelerine ve cinsiyetlerine göre bir farklılığın olup olmadığı belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin, İngilizce Hazırlık Okulu programlarının geliştirilmesi ve bu konuda yapılacak çalışmalara kaynak olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 öğretim yılında bir vakıf üniversitesinin İngilizce hazırlık okulunda A Degree, A Non Degree, B Degree ve B Non Degree sınıflarında İngilizce eğitimi gören 88 öğrenci oluşturmaktadır. İngilizce seviyelerine göre öğrencilerin 36'sı B, 53'ü A seviyesine sahiptir. Öğrencilerin 41'i kadın, 47'si erkektir. Öğrencilerin 32'si lisans, 56'sı önlisans bölümlerine kayıtlıdır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ile Kutman ve Arslan (2012) tarafından geliştirilen 10'u olumsuz 13'ü olumlu olmak üzere 23 maddeden oluşan dil laboratuvar dersine yönelik tutum ölçeği ile toplanmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa değeri 0,97'dir. İlgili ölçeğin uygulanması sonucunda elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 17 istatistik programı ile frekans, aritmetik ortalama ve t-testi kullanılarak analiz edilmiştir.

İngilizce Dil Laboratuvar Dersine yönelik öğrenci tutumlarının olumlu olması, uygulanan programın, yapılan hazırlıkların ve programın uygulanmasında izlenen yöntemin sorunlu olmadığını göstermektedir. Araştırmanın birinci sorusuna göre lisans veya ön lisans programı öğrencilerinin Dil Laboratuvar Dersine yönelik tutumları arasında ön lisans programı öğrencileri lehine anlamlı bir fark bulunmaktadır. Ön lisans öğrencilerinin Dil Laboratuvar Dersine yönelik tutumları, lisans öğrencilerine göre daha olumludur. Araştırmanın ikinci ve üçüncü sorularına göre ise, cinsiyet ve dil seviyelerine bağlı olarak öğrencilerin Dil Laboratuvar Dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *İngilizce Öğretimi, Dil Laboratuvar Dersi, Tutum, Bilgisayar Destekli Dil Öğrenimi (BDDÖ)*

*İstanbul Aydın Üniversitesi, soyatakiymet@gmail.com

**İstanbul Aydın Üniversitesi, devrimakgunduz@aydin.edu.tr

Eğitim Fakültelerinde Bir Beceri Alanı Olarak Medya Okuryazarlığı

Banu ÖZDEMİR*, Esra Karakuş TAYŞİ**

Özet

Giriş: Günümüzde okuryazar olmak sadece yazılı bir metni okumaktan daha fazlasını kapsamaktadır. Geleneksel okuryazarlık kavramı, teknolojinin hayatımıza dâhil olmasıyla çeşitlenmiş, görsel okuryazarlık, çevre okuryazarlığı, kültür okuryazarlığı, medya okuryazarlığı vb. birçok okuryazarlık biçimi ortaya çıkmıştır. Medya okuryazarlığı birçok farklı disiplinin alanı içine girdiğinden farklı biçimlerde tanımlansa da, eleştirel düşünme becerilerini, estetik ve etik kavramlarını içerdiğinden eğitimciler tarafından da gün geçtikçe değinilen bir alan olmaktadır. Medya hemen her kültürün içine işlemiş, hayatımızın ayrılmaz birer parçası olmuş durumdadır.

Dünya genelinde insanlara medyanın ve medya mesajlarının öğretilmesi gerekliliği özellikle eğitimciler tarafından sıklıkla dile getirilmeye başlanmıştır. Medya okuryazarlığı çok yeni bir kavram olmamakla birlikte medya öğelerinin, geçmişe göre çok daha yaygın oluşu, her türlü ürünün medya üzerinden anında uluslararası bir biçimde aktarılıp paylaşılabilmesi, eğitim teknolojilerinin içine çok hızlı bir biçimde dâhil olması, gelişen teknolojiyle birlikte kontrol edilemez biçimde hayatımıza yön verir konuma geçmesi gibi nedenlerle, medya eğitiminin önemi her geçen gün daha dikkat çekici hale gelmeye başlamıştır.

Ayrıca bazı araştırmacılar tarafından medya okuryazarlığının bir kategori değil başlı başına bir alan olduğu, sadece örgün eğitimde süresince verilen bir ders olarak değil yaşam boyu sürdürülmesi ve geliştirilmesi gereken bir beceri olarak görülmesi fikri savunulmaktadır. Medya öğelerinin kullanılma yaşının okul öncesi döneme kadar düştüğü göz önüne alındığında, medya eğitiminin de toplumsal eğitimin bir parçası olması kaçılmazdır.

Bu nedenle yükseköğretim kurumlarında, özellikle eğitim fakültelerinde, bu konuyla ilgili eğitimlerin verilmesi oldukça önemlidir. Eğitim fakültelerinin hedef kitlesi medya ve teknolojiyi en çok kullanan, yaş aralığı 7-18 olan gruptur. Medya öğeleriyle kuvvetli bilişsel ve duyuşsal bağlar kuran bu yaş dönemi çocuk ve gençleri için medyanın karşısında duran bir medya eğitimi hedeflerine ulaşamayacaktır. Medya iletilerini anlayıp eleştirel düşünme becerilerini içeren medya okuryazarlığına yönelik bir eğitim verilmesi, bu süreçte önemlidir.

*Dumlupınar Üniversitesi, banu.ozdemir@dpu.edu.tr

**Dumlupınar Üniversitesi, esra.karakus@dpu.edu.tr

Yöntem: Bu çalışmada medya okuryazarlığı eğitim fakülteleri üzerinden tartışılacaktır. Doküman analizi yöntemiyle alan yazın taranacak ve mevcut durum üzerinden öneriler getirilmeye çalışılacaktır.

Öneriler: Çalışmanın tam metninde yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Medya Okuryazarlığı, Eğitim Fakülteleri*

Mesleklerle İlgili Hikayelerin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Merak/Araştırma Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi

Aysun ÖZGÜR*, Eyüp ÇELİK**

Özet

Bu araştırmanın amacı, ilkokul 4. sınıf öğrencilerine mesleklerle ilgili hikayeler okutulmasının, öğrencilerin kariyer gelişiminin önemli boyutlarından biri olan merak/araştırma üzerinde etkili olup olmayacağını incelemektir. Araştırmaya 40 öğrenci katılmıştır. Bu çalışma “kontrol gruplu öntest ve sontest modele” dayalı deneysel bir çalışmadır. Bu araştırmanın bağımsız değişkeni ilkokul 4. sınıf öğrencilerine mesleklerle ilgili öykülerin okutulmasıdır. Bağımlı değişken ise, bu öğrencilerin merak/araştırma düzeyleridir. Araştırma verileri ilişkisiz gruplar için t testi ile analiz edilmiştir. Ayrıca elde edilen t değeri etki büyüklük indekslerinden birisi olan Cohen (1992)’in “d” indeksi doğrultusunda yorumlanmıştır. Araştırmanın deney grubundaki her bireye 20 gün içinde 10 ar tane meslekleri konu alan kısa hikayeler okutulmuştur. Kontrol grubuna ise aynı sürede araştırmanın bağımlı değişkeni ile ilişkili olmayan serbest okuma aktiviteleri yaptırılmıştır. Araştırma 2015–2016 öğretim yılı birinci döneminde İstanbul Sultangazi İlçesi Esentepe ilkokulunda öğrenim görmekte olan 4. sınıf (10-11 yaşlar arasındaki) öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın verileri Çocuklar İçin Kariyer Gelişim Ölçeği’nin Merak/Araştırma alt ölçeği ile toplanmıştır. 40 öğrenciye yapılan ön-test uygulamasından sonra deney ve kontrol grupları bu 40 öğrenci arasından seçkisiz yöntemle oluşturulmuştur. Araştırma sonucunda deney grubunun öntest-sontest merak/araştırma puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir fark olduğu, kontrol grubunun ise öntest-sontest merak/araştırma puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir farkın olmadığı bulunmuştur. Mesleklerle ilgili hikaye okuma uygulamasına katılan öğrencilerin merak/araştırma düzeylerinde işlem sonrası gözlenen düşüşün olduğu ama kontrol grubundakilerde herhangi bir değişimin olmadığı görülmektedir. Bu sonuç, öğrencilerin merak/araştırma düzeylerinde gözlenen değişimlerin manipüle edilen deneysel işleme (mesleklerle ilgili öykü okuma) bağlanabileceğini göstermektedir. Ayrıca, deney grubu ile kontrol grubunun merak/araştırma son-test puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir farkın olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Kariyer Gelişimi, Merak/Araştırma, Hikaye, Deneysel Çalışma*

Bu çalışma ilk yazarın yüksek lisans bitirme projesinin bir bölümüdür.

**Sakarya Üniversitesi, aysun.ozgur@ogr.sakarya.edu.tr*

***Sakarya Üniversitesi, eyupcelik@sakarya.edu.tr*

Yetenek Gelişimi, Çalışma Alışkanlıkları, İş Değerleri Ve Kariyer Keşfi İle Akademik Beklenti Stresi Arasındaki İlişkide Kariyer Kararı Verme Öz-Yeterliğinin Aracılık Rolü

Eyüp ÇELİK*, ***Mehmet Emin TURAN*****, ***Erol UĞUR******

Özet

Ergenlik dönemi birçok alanda gelişmelerin yaşandığı bir dönemdir. Bu gelişim alanlarından biri de mesleki gelişimdir. Mesleki gelişim, ergenlik döneminde hem fiziksel, hem de ruhsal sağlık açısından oldukça önemli bir gelişim alanıdır. Ayrıca, ergenlik döneminde bireylerin yeteneklerini geliştirmeleri, etkili çalışma alışkanlıkları ve iş değerleri kazanmaları, kariyer keşfi sürecinde ilerleme sağlamaları, onların kariyer gelişimi açısından oldukça önemlidir. Diğer gelişim alanlarında olduğu gibi, kariyer gelişimi alanında yaşanan stres de, düzeyine bağlı olarak, ergenleri pozitif ya da negatif açıdan etkileyebilir. Ergenlerin kariyer gelişimi açısından yaşadıkları önemli stres türlerinden biri akademik beklenti stresidir. Yüksek düzeydeki stres bireyleri negatif açıdan etkileyebilirken, makul düzeyde yaşanan stres, bireyleri çalışmaya motive edebilir. Bu bağlamda, ergenlerin akademik beklenti stresi ile ilişkili olan faktörlerin belirlenmesinin oldukça önemli olduğu düşünülebilir. Bundan dolayı bu çalışmada ergenlerin yetenek gelişimi, çalışma alışkanlıkları, iş değerleri ve kariyer keşfi ile akademik beklenti stresi arasındaki ilişkide kariyer kararı verme öz-yeterliğinin aracılık rolü incelenmeye çalışılmıştır. Bu çalışma, ergenlik çağındaki olan 378 katılımcı üzerinden yürütülmüştür. Katılımcılar, İstanbul'da altı farklı ortaokulda öğrenim gören bireylerden oluşmaktadır. Akademik Beklenti Stresi Envanteri, Kariyer Kararı Verme Öz-yeterliği Ölçeği ile Kariyer ve Yetenek Gelişimi Öz-yeterliği Ölçeği'nin Türkçe formu kullanılmıştır. Verilerin analizi, regresyon temelli aracılık analizi ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın bulguları, akademik beklenti stresi ve kariyer kararı verme öz-yeterliğinin; çalışma alışkanlıkları ve iş değerleri, yetenek gelişimi ve kariyer keşfi ile pozitif bir biçimde ilişkili olduğunu göstermiştir. Yapılan aracılık analizi sonucu yetenek gelişimi, çalışma alışkanlıkları, iş değerleri ve kariyer keşfi ile akademik beklenti stresi arasındaki ilişkide kariyer kararı verme öz-yeterliğinin aracılık etkisine sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Akademik Beklenti Stresi, Kariyer Kararı Verme Öz-Yeterliği, Yetenek Gelişimi, Çalışma Alışkanlıkları ve İş Değerleri*

*Sakarya Üniversitesi, eyupcelik@sakarya.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi, mehmeteminturan@gmail.com

***Sakarya Üniversitesi, eugur@sakarya.edu.tr

Seçenek Sayısına ve Farklı Örneklem Büyüklüklerine Göre Düzeltme Formülünün Uygulanmasının Öğrenci Gruplamalarına ve Sıralamalarına Etkisinin İncelenmesi

Sibel ADA**, *Fuat ELKONCA, *Görkem CEYHAN****, *Hande Tanberkan SUNA*******

Özet

Çoktan seçmeli sınavlar bir madde kökü ve buna bağlı olarak seçeneklerden oluşur. Bu madde türünde bireylerden beklenen, verilen seçeneklerden doğru olanı seçmesidir. Tek bir doğru yanıtın olduğu çoktan seçmeli maddelerde seçeneklerden biri doğru cevaptır, diğerleri ise çeldiricilerden oluşur. Bu tür madde türlerinde seçenek sayısına göre şansla doğru yanıt bulabilme olasılığı değişmektedir. Bireylerin şansla doğru yanıt bulmasından kaynaklanacak hataları azaltmak için düzeltme formülü uygulanması önerilir. Düzeltme formülünde öğrencinin net sayısı belirlenirken doğru sayısından yanlış sayısının seçenek sayısının bir eksiği ile bölümünden elde edilen değer çıkarılır [Doğru sayısı – Yanlış sayısı/(Seçenek sayısı-1)]. Eğitim alanında yapılan sınavların çoğunda, puanlanmasının kolay ve diğer madde türlerine göre daha objektif olmasından dolayı tek bir doğru yanıt olan çoktan seçmeli maddelerin kullanımı tercih edilmektedir. Eğitim alanında yapılan sınavların amaçlarından biri öğrencileri başarılı ya da başarısız olarak sınıflamaktır. Okullarda sınıf düzeyinde yapılan sınavlarda genellikle düzeltme formülünün kullanılması tercih edilmezken, ülke genelinde yapılan büyük ölçekli sınavlarda düzeltme formülü kullanılmaktadır. Örneklem büyüklüğüne göre düzeltme formülünün kullanılmasının, öğrencilerin başarı düzeylerine göre sınıflandırılmasında nasıl bir değişim sağlayacağını bu noktada belirlenmesi önemli görülmektedir. Bu amaçla bu çalışmada çeldirici sayısı ve farklı örneklem büyüklüklerine göre düzeltme formülünün öğrencilerin başarılarına göre gruplanmasında ve sıralanmasında nasıl bir değişim oluşturacağı araştırılmıştır. Çalışma, var olan bir durumu ortaya koymaya çalışması yönüyle betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın verileri için PISA 2012 bilişsel verisinden Kitapçık 1'e ait tüm ülkeler için veriler alınmıştır. Kayıp veri ve ulaşılamayan maddeler boş maddeler olarak alınmıştır. Daha sonra kısmi puanlama yapılmış sorular 1-0 kodlamaya çevrilmiştir. Bu işlemin ardından 50, 100, 500, 1000, 5000, 10000 ve 20000 kişilik randum veri grupları oluşturulmuştur. Bu veri grupları ve tüm veri (27253) üstünden düzeltme formülü uygulanmamış ve uygulanmış öğrenci puanları elde edilmiştir. Düzeltme formülü elde edilirken sorular hem beş seçenekli hem de dört seçenekli kabul edilerek işlem yapılmış ve her iki durum için farklı örneklemelerde incelenmiştir.

*Gazi Üniversitesi, sibelada.sa@gmail.com

**Gazi Üniversitesi, fuatkonca@gmail.com

***Gazi Üniversitesi, gorkemceyhan23@gmail.com

****İstanbul Aydın Üniversitesi, handesuna@aydin.edu.tr

Analizler elde edilen veri gruplarından düzeltme formülü uygulanmamış ve uygulanmış sürekli veriler üzerinden kümeleme analizi ile gruplamaları belirlenmiş ve yapılan sınıflamalar arasında uyum olup olmadığı Kendall tau ve Spearman rho katsayıları ile incelenmiştir. Sonuç olarak hem dört seçenekli hem de beş seçenekli tek yanıtı olan çoktan seçmeli maddeler için düzeltme formülü uygulanan ve uygulanmayan öğrenci puanlarına dayalı gruplama ve sıralamalar arasında yüksek uyum olduğu görülmektedir. Diğer bir deyişle düzeltme formülünün uygulanması ya da uygulanmaması öğrenci gruplamalarına ve sıralamalarına etki etmemektedir. Bu durumda uygulayıcılara düzeltme formülünün kullanımıyla, şansa doğru yanıtın etkisinin kalkacağı söylene de yapılan yerleştirme ya da öğrenci düzeyini belirleme işlemlerinden önemli farklılık yaratmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Çoktan Seçmeli Madde, Düzeltme Formülü*

Kalite Fonksiyon Yayılımı İle Uzaktan Eğitim Sisteminin Değerlendirilmesi ve İyileştirilmesine Yönelik Bir Uygulama

Yusuf Sait TÜRKAN, Hacer Yumurtacı AYDOĞMUŞ*

Özet

Giriş: İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Endüstri Mühendisliği Programı, Türkiye’de mühendislik alanında uzaktan eğitim veren ilk lisans tamamlama programıdır. Uzaktan Endüstri Mühendisliği Programında ağırlıklı olarak örgün öğretimdeki müfredat uygulanmakta, senkron-canlı dersler dışında stajlar, teknik geziler ve proje uygulamaları ile öğrencilerin uygulama becerileri de geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bununla birlikte Endüstri Mühendisliği Uzaktan Eğitim Programı, eğitim öğretimin uzaktan gerçekleştirilmesi, kayıtlı öğrencilerin önlisans mezunu olmaları ve öğrencilerinin büyük bölümünün çalışıyor olması yönüyle, hem eğitim-öğretim sunumu hem de öğrenci profili olarak örgün öğretimden önemli farklılıklar göstermektedir. Ülkemizde kısa bir geçmişi olan uzaktan mühendislik programlarının başarısı için, öğrenim ihtiyaçları ve öğrenci beklentilerinin analizi dışında, bu ihtiyaç ve beklentilerin karşılanabilmesi için uzaktan eğitim gerçekleştiren fakülte ve merkezlerin sunması gereken hizmetlerin doğru bir şekilde yapılandırılması da son derece önemlidir. Bu kapsamda öncelikle öğrenim ihtiyaçları ve öğrenci istekleri tanımlanmalı, sonrasında ise bu ihtiyaçların karşılanması için uzaktan eğitim sistemleri yapılandırılmalı ve sürekli geliştirilmelidir.

Yöntem: Bu çalışmada Kalite Fonksiyon Yayılımı (KFY) ile İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Endüstri Mühendisliği Programına kayıtlı öğrencilerin, eğitim ihtiyaçlarına yönelik istek ve beklentileri incelenmiş, bunların mevcut uzaktan eğitim yöntemi ile ne düzeyde karşılanabildiği araştırılmıştır. Ayrıca öğrenci isteklerine ait önem düzeyleri ve bunların mevcut uzaktan eğitim sistemi ile karşılanma düzeyleri dikkate alınarak, uzaktan eğitim sisteminde hangi çalışmaların ve iyileştirmelerin öncelikli olarak yapılması gerektiği KFY analizi ile belirlenmiştir.

Bulgular: Endüstri Mühendisliği Uzaktan Eğitimi Kalite Fonksiyon Yayılımı ile analizi sonucunda, öğrenci istek ve beklentileri ile bunların önemlerinin belirlenmesinin yanında mevcut hizmet performansı da çıkartılmıştır. Ayrıca fakültenin uzaktan eğitim sisteminde öğrenci isteklerini karşılamaya yönelik gerçekleştirmesi gereken teknik faaliyetlerin göreceli önem ağırlıkları da hesaplanmıştır.

*İstanbul Üniversitesi, ysturkan@istanbul.edu.tr

Sonuç: Gerçekleştirilen çalışma ile öğrenci istekleri-beklentileri ile uzaktan eğitim hizmeti sunan fakültenin gerçekleştirmiş olduğu faaliyetler arasındaki ilişkiler analiz edilmiş ve fakültenin uzaktan eğitim sisteminde yapacağı yatırımlar ve gerçekleştireceği çalışmalar için yol gösteren bulgular elde edilmiştir. Yapılan çalışma, ülkemizde uzaktan eğitim hizmet kalitesini artırmayı hedefleyen fakülte ve merkezler için de bir örnek model-uygulama olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Kalite Fonksiyon Yayılımı, Uzaktan Eğitim*

İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun Eğitimle İlgili Bazı Görüşlerinin Yapılandırımcı Yaklaşım Açısından Değerlendirilmesi

Elçin GÖREN, Eyüp CÜCÜK*, Fadıl ŞİRAZ

Özet

Yapılandırımcılığın tarihi kökenleriyle ilgili bilgi veren neredeyse tüm çalışmalar bu yaklaşımın tarihindeki temsilcilerinin Gardner, Piaget, Erikson, Vygotsky, Bloom, Dewey, Maslow gibi Avrupa ve ABD menşeli isimler olduğunu belirtmektedir. Bu bir anlamda doğru olmakla beraber öte yandan, bu yaklaşımın Türk eğitim tarihindeki kökenleri ve bu yaklaşıma uygun dikkate çekici fikir ve görüşleri bulunan Türk eğitimcilerinin göz ardı edilmesi sonucunu doğurmaktadır. Yapılandırımcı Yaklaşımın, Türk eğitim tarihinde de kökenlerinin var olduğu ve buna uygun fikirleri bulunan Türk eğitim tarihinin önemli şahsiyetlerinin bu açıdan değerlendirilebileceği durumu, bu araştırmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Bu çerçevede araştırmanın amacı; Türk eğitim tarihinin önemli şahsiyetlerinden biri olarak bilinen İsmail Hakkı BALTACIOĞLU'nun eğitimle ilgili bazı görüşlerinin Yapılandırımcı Yaklaşım açısından incelenerek değerlendirilmesidir. Öte yandan bu araştırma, nitel araştırma yöntem ve teknikleriyle oluşturulmuş, durum çalışması deseninde yürütülmüştür. Yapılan doküman incelemesi sonucunda İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun yapılandırımcı yaklaşıma uygun görüş ve fikirler öne sürdüğü tespit edilen, çeşitli tarihlerde yayınlanmış eğitimle ilgili bazı makale ve kitapları, araştırmanın veri kaynağı olarak belirlenmiştir.

Sözkonusu veri kaynaklarından yapılan inceleme ve değerlendirmelere göre öğrenci merkezli bir eğitim anlayışına sahip olan Baltacıoğlu, öğrenme sürecinde rehber görevi üstlenecek olan öğretmenin, öğrencilerin kendi gelişim ve olgunlaşmalarını elde edebilmeleri için ihtiyaç duydukları faaliyetleri sağlayan, öğrenmelerini kolaylaştırıcı, eğitimden gerçek verim elde etmelerine yardımcı bir unsur olarak öne çıkması gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca, gelişim denilen sosyo-psikolojik evrimin doğal şartlarını da hesaba katan Baltacıoğlu, bireyin fizyolojik ve psikolojik gelişimine uygun bir eğitim verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bununla bağlantılı olarak Baltacıoğlu'nun görüşlerinin, yapılandırımcı anlayıştaki bireysel farklılıklar, ilgi ve ihtiyaçlar gibi gelişim psikolojisi alanıyla alakalı konularla paralel olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Baltacıoğlu'nun eğitim anlayışında okul, “bir öğrenme yeri olmaktan daha çok öğrenme yolunu öğrenme yeridir” şeklinde ifade edilmiştir. Baltacıoğlu, okullarda bilginin okutularak ezberlenmesine karşı çıkmış; okullarda ezberlemek yerine öğrenmek, anlamak yerine de yapmak eyleminin hayata geçirilmesi gerektiğini savunmuştur.

*Gaziantep Üniversitesi, cucukeyup@gmail.com

O'na göre bu anlayışa sahip okullarda, bireyin gerçek bilgiyi kendi kendine öğrenebilmesi için bireyi buna alıştırmak gerekmektedir. Bu fikirler, yapılandırmacı yaklaşıma temel olan “öğrenmeyi öğrenme”, “bilginin anlaşılması ve uygulanmasının gerçekleştirilmesi” vs. hususları açısından tam bir yapılandırmacı yaklaşım örneğidir.

Anahtar Kelimeler: *İsmail Hakkı Baltacıoğlu, Yapılandırmacı Yaklaşım, Türk Eğitim Tarihi*

Formasyon Öğrencilerinin Eğitim Teknolojisine İlişkin Tutumlarına Yönelik Bir Değerlendirme

Esra Karakuş TAYŞI*, Banu ÖZDEMİR**

Özet

Teknoloji dünyasındaki hızlı gelişmelerin etkisi bütün alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da kendini göstermektedir. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin tek düzelikten çıkarılıp çağın gereklerine uygun şekilde planlanmasıyla birlikte, bilişim teknolojilerinin eğitimciler tarafından kullanılması neredeyse zorunlu hale gelmiştir. Öğretmenlerin hedef kitlesi olan öğrencilerin teknolojiyle tanışmaları çok küçük yaşlarda başlamaktadır. Teknolojiyle iç içe büyüyen bir nesli yetiştirecek öğretmenler, eğitim öğretim sürecinin etkililiği için hedef kitlelerinin özelliklerinden hareket ederek planlama yapmak durumundadırlar. Bu süreçte de öncelikle öğretmen adaylarının teknolojiye karşı tutumlarının nasıl olduğunun tespit edilmesi gerekir. Bundan hareketle çalışmanın amacı da, Dumlupınar Üniversitesi Formasyon Programında eğitim gören farklı alanlardaki öğretmen adaylarının eğitim teknolojilerine yönelik tutumlarının cinsiyet, bölüm, sosyal paylaşım sitelerine üyelik durumu, derslerinde eğitim teknolojilerinden yararlanma, kişisel bilgisayara sahip olma değişkenleriyle arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırmanın yöntemi betimsel araştırma, veri toplama aracı, Pala (2006) tarafından geliştirilen, “Eğitim Teknolojilerine Yönelik Tutum Ölçeği” dir. Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılan ölçek, beş dereceli Likert tipinde olup, 43 maddeden oluşmaktadır. Verilerin analizinde varyans analizi ve t-testi uygulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Öğretmen Adayı, Eğitim Teknolojileri, Tutum.*

*Dumlupınar Üniversitesi, esra.karakus@dpu.edu.tr

**Dumlupınar Üniversitesi, banu.ozdemir@dpu.edu.tr

Eğitim Fakóltesi Öğrencilerinin Bilgiye Erişim Sürecinde Başvurdukları Kaynakların Değerlendirilmesi

Gölunar ÖZYILDIRIM*, Ali SABANCI**, Arzu ENGÜR**

Özet

Bu çalışmanın amacı Eğitim Fakóltesinde okumakta olan öğrencilerin bilgiye erişim sürecinde başvurdukları kaynakların ve başvuru sürecinin belirlenmesi, bu kaynaklardan elde ettikleri bilgilerin ders, proje, sunum, sınav, kişisel gelişim vb. amaçlarla kullanımını sırasında geçerlik ve güvenilirlik denetimine ilişkin uygulamalarının ve görüşlerinin ortaya konulmasıdır. Çalışma, hem öğretmen adayları olarak öğrenim gören Eğitim Fakóltesi öğrencilerinin hem de lisansüstü düzeyde öğrenim gören ve öğretmen yetiştirmeye aday öğrencilerin hizmet öncesi kişisel ve mesleki gelişimlerinin başat öğelerinden biri olan bilgiye erişim sürecindeki tutum ve davranışlarını belirlemek açasından önem taşımaktadır. Elde edilecek veriler hem fakólte öğrenimleri sürecinde gerçekteştirilen öğretim faaliyetlerinin öğrenci boyutu ile ilgili olarak amaca uygunluğu, niteliği ve etkililiği konusunda ilgili paydaşlara önemli bir dönüt sağlayacak hem de öğretmen yetiştirme sürecinde bilgi edinme, bilgiyi işleme ve genelde öğrenme konularının yapılandırılmasına katkı sağlayacaktır. Çalışma nitel araştırma desenlerinden olgu bilim desenedir. Çalışma gurubunun belirlenmesinde Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakóltesinde ve Eğitim Bilimleri Enstitüsünde lisans ve lisansüstü düzeyde öğrenim görmekte olan öğrenciler arasından maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular değerlendirilme sürecindedir.

Anahtar Kelimeler: *Yüksek Öğretimde Bilgi Kaynakları, Bilgiye Erişim Araçları, Öğretmen Yetiştirme, Bilgi Okuryazarlığı*

*Akdeniz Üniversitesi, gulnarozyildirim@gmail.com

** Akdeniz Üniversitesi

Türk Milli Eğitiminin Yeni Sorunu: Mülteci Çocukların Eğitimi

Haydar ATEŞ*, M. Ebru USTUNEL**

Özet

Dünyanın farklı bölgelerindeki çatışmalardan dolayı çoğu ülke gibi Türkiye de olumsuz yönde etkilenmiştir. Özellikle Ortadoğu’da yaşanan iç savaşlar ve karmaşa nedeniyle mülteci akınına uğrayan Türkiye’de 3 milyona yakın mülteci barındırılmaktadır. Bunların içinde 400 bini temel eğitim olmak üzere 900 bin dolayında çocuğun eğitim gereksinimi olduğu varsayılmaktadır. Kendi vatandaşlarının eğitime erişmesi ve fırsat eşitliği konusundaki sorunlarını tam olarak çözemeyen Türkiye açısından, mülteci çocukların eğitilmesi, topluma uyumları ve teknik- mesleki yeterliği kavuşturulması önemli olarak değerlendirilmektedir.

Araştırmanın amacı; bu konuda en az güçlükte uygulanabilecek, istenen sonuca gidebilecek, maliyet-etkin çözümler ortaya koyabilmektir. Araştırmada; öncelikle sorunun Türkiye açısından önemi ve çözülmediği takdirde ortaya çıkabilecek diğer sorunlar ortaya konmaya çalışılmış, eğitim sorununun çözümüne ilişkin merkezi yönetim ve bir kısım yerel yönetimler tarafından yürütülen projeler, alanyazın taraması ve yerinde yapılan incelemelerle değerlendirilmiş, bunlardan yararlanılarak öneriler ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırma “betimsel” olup, nitel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında “ilişkisel tarama modeli” esas alınmıştır. Araştırmanın evrenini, iç çatışmaların yaşandığı ülkelerden kaçarak Türkiye’ye gelmiş olan mültecilerin çocukları oluşturmaktadır. Evreni temsil etmek üzere örneklem olarak, Eskişehir ilindeki mülteciler ile Suriye’den Türkiye’ye mülteci olarak gelen ve Bursa Orhangazi Belediyesi ile Eskişehir Tepebaşı Belediyesi tarafından eğitim verilen çocuklar ve Türkiye’nin Suriye sınırında kurulan mülteci kamplarında barındırılan mülteci çocuklar seçilmiştir.

Verilerin toplanmasında; alanyazın taraması, konuyla ilgilenen demokratik kitle örgütleri ile mülteciler ve bunlara eğitim veren kamu ve özel kurum ve kuruluşların yetkilileriyle yapılan görüşmeler, bunlara ilişkin rapor ve uygulamaya esas eğitim programlarının uygulanmasıyla elde edilen sonuçlardan yararlanılmıştır. Verilerin analizi için “tema esaslı veri grupları” oluşturulmuş, alt problemler bu veri grupları esas alınarak tartışılmıştır. Bulguların yorumlanmasıyla ulaşılan sonuçlar değerlendirildiğinde, eğitimden daha yüksek düzeyde verim alınabilmesi, topluma daha kısa sürede uyum sağlanabilmesi, ortaya çıkabilecek diğer toplumsal sorunların önlenmesi amacıyla; mülteci çocuklara verilen Türkçe eğitiminin, giriş testiyle başlatılması, belli düzeyde Türkçe bilen çocuklara uygulanacak programla, hiç bilmeyenlere uygulanacak programın ayrıca belirlenmesi, MEB tarafından, daha fazla sayıda öğretmene,

*THK Üniversitesi, hates@thk.edu.tr,

** İstanbul Üniversitesi, m.ebruustunel@hotmail.com

mültecilerin anadilinde eğitim verilmesi ve gerekli bütçenin sağlanması, mülteci öğretmenlere Türkçe eğitim verilerek daha üst düzeyde verimin esas alınması, eğitim programlarına, topluma uyum konusundaki eksikliklere yönelik eklemeler yapılması, gerekirse yerel yönetimlerin de bu sisteme dahil edilmesi, mültecilerin genç nüfusundan azami verimin alınabilmesi için, mesleki ve teknik konularda örgün ve yaygın eğitimde düzenlemelerin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Türk Milli Eğitimi, Mülteci Çocuklar, Temel Eğitim, Mesleki Eğitim*

Üniversitelerin Stratejik Planlarının Girişimci Üniversite Bağlamında İncelenmesi

Kahraman ÇATI**, *Yusuf BİLGİN, *Büşra KESİCİ****, *Önder KETHÜDA***

Özet

Üniversitelerin bilginin üretilmesi, işlevselleştirilmesi ve dağıtılmasında ufuk açıcı ve yol gösterici kurumlar olması toplumun tüm kesimlerinin üniversitelerden beklentilerini her geçen gün artırmaktadır. Bu doğrultuda, son dönemlerde üniversite paydaşları tarafından sıklıkla dile getirilen beklentilerinden birisi, üniversitelerin girişimci bir niteliğe sahip olmasıdır. Yani üniversitelerde üretilen bilginin toplumun tüm kesimlerine somut faydalar sağlayacak şekilde işlevselleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır. Bu ise bir üniversitenin kısa, orta ve uzun vadede misyonunu, vizyonunu, amaç ve hedeflerini kapsayan bir stratejik yöne sahip olması ve bu süreci etkin bir şekilde yürütmesiyle mümkündür. Bu araştırmanın amacı, üniversitelerin stratejik planlarını girişimci ve yenilikçi üniversite endeksi bağlamında incelemektir. Araştırmanın evrenini, Türkiye’de Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi sıralamasında ilk 50’ye giren üniversiteler oluşturmaktadır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı araştırmanın verilerini üniversitelerin stratejik planları oluşturmaktadır. Elde edilen veriler, içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, üniversitelerin stratejik planlarının endekste yer alan temalarla büyük ölçüde örtüşmediği saptanmıştır. Üniversitelerin stratejik planlarında en çok yer verilen temanın “Dolaşımdaki öğretim görevlisi/öğrenci sayısı” olduğu tespit edilmiştir. Stratejik planlarda en az yer verilen temanın ise “Lisanslı patent/faydalı model/ Endüstriyel Tasarım Sayısı” olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Girişimci Üniversite, Stratejik Plan, Türkiye*

* Düzce Üniversitesi, kahramancati@duzce.edu.tr

** Bartın Üniversitesi, yusufbilgin@bartin.edu.tr

*** Düzce Üniversitesi,

Günümüz Türkiye'sinde Tarih Öğretmeni Yetiştirmek: Sorunlar ve Öneriler

Ahmet ŞİMŞEK*

Özet

Türkiye'de modern okullarda görev yapan öğretmeni yetiştirmenin kökeni Darülmualimlere ve daha sonra açılan Darülmualimatlara dayanır. Daha sonra Köy Enstitüleriyle ve Yüksek Öğretmen Okullarıyla devam eden serüven, Eğitim Enstitülerinin Eğitim Fakültelerine dönüştürülmesiyle bugüne kadar gelir. Tarih Öğretmeni yetiştirmek de Yüksek Öğretmen Okullarından gelen bir gelenekle uzun zaman Fen-Edebiyat fakültelerinden yardım alınarak yürütülmüş, Eğitim Enstitülerinde verilen 3 yıllık eğitim ya da Fen-Edebiyat fakültelerinin ilgili bölümlerinden mezuniyetle alınan pedagojik kurslarla devam etmiştir. 1998 yılında YÖK ve Dünya Bankası'nın ortaklaşa yürüttüğü Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılanması kapsamında Eğitim Fakültelerinin Tarih Öğretmenliği kısımları, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü içinde konumlanmıştır. Bu süreçte Fen-Edebiyat mezunlarından belli sayıda ve üst kriterlere sahip öğrencilerin alımıyla, Tezsiz Yüksek Lisans programları adı altında pek çok üniversitede tarih öğretmeni yetiştirmeye devam edilmiştir. 2010 yılında alınan bir kararla başta İlahiyat Fakülteleri olmak üzere tüm temel bilim eğitimi almış mezunlara pedagojik formasyon verilmesine başlanmıştır. 2010'dan bu yana zaman zaman öğrenci alımında kontenjan belirlenmesi konusunda farklı uygulamalar olsa da üniversitelerimizin tarih bölümlerinden mezun olan ya da olma durumunda bulunan 4. sınıf öğrencilerinin pedagojik formasyon verilmek yoluyla tarih öğretmeni olarak atanmaları süreci devam etmektedir. Bu çalışmada, verilen pedagojik formasyon yoluyla Tarih Öğretmeni yetiştirme ve Eğitim Fakültelerinden sınırlı sayıda Tarih Öğretmeni yetiştirme politikaları, çeşitli bileşenler ve değişkenler açısından tartışılmaya çalışılacaktır. Konuya ilişkin gözlenen problemler tespit edilecek, çözüm önerileri paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Tarih Eğitimi, Öğretmen Yetistirme, Pedagojik Formasyon*

*İstanbul Üniversitesi, simsek@sakarya.edu.tr

Açık ve Uzaktan Yükseköğretimde Akreditasyon

*Ertuğ CAN**

Özet

Giriş: Yükseköğretimde kaliteyi arttırmak ve kalite güvencesi oluşturmak için yükseköğrenim programları, üniversiteler ve yüksekokulları tüm boyutları ile ele almak için yükseköğrenim tarafından kullanılan kaliteyi gözden geçirme süreci, son zamanlarda oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır. Akreditasyon olarak adlandırılan bu süreç, açık ve uzaktan yükseköğretim uygulamalarının etkililiği bakımından da büyük önem taşımakta, gün geçtikçe yaygınlaşmakta ve gelişmektedir.

Dünyada ve Türkiye’de, yükseköğretimde açık ve uzaktan eğitim uygulamaları gün geçtikçe artmakta, geleneksel eğitim kurumları da açık ve uzaktan eğitim uygulamalarına yönelmektedir. Türkiye’de yükseköğretim düzeyinde 100’den fazla açık ve uzaktan eğitime dayalı sertifika, önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyde programlar yürütülmektedir. Ancak, pek çok ülkede kalite güvencesi ve akreditasyon uygulamaları esas alınmasına rağmen, Türkiye’de açık ve uzaktan yükseköğretimde akreditasyon uygulamalarının henüz başlangıç düzeyinde olduğu ve bazı yasal düzenlemelerin dışında akreditasyon uygulamalarının bulunmadığı görülmektedir. Bu bağlamda, farklı ülkelerdeki açık ve uzaktan yükseköğretimdeki akreditasyon uygulamaları ile Türkiye’deki mevcut durumu incelemek ve öneriler geliştirebilmek, Türkiye’de açık ve uzaktan eğitimde kalitenin sağlanabilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Bu araştırmanın amacı, açık ve uzaktan yükseköğretimde akreditasyon uygulamalarını incelemek ve Türkiye’de uygulanabilirliğine yönelik öneriler geliştirebilmektir.

Yöntem: Araştırmada literatür tarama yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca, farklı ülkelerde faaliyette bulunan akreditasyon kuruluşlarının uygulamaları, standartları, yasal düzenlemeleri ve bu alanda yapılan bilimsel araştırmalar incelenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma bulgularına göre, son yıllarda başta ABD, İngiltere, Avustralya ve Kanada olmak üzere, diğer birçok ülkede, yükseköğretimde açık ve uzaktan eğitim yoluyla verilen derslerin sayısında önemli artışlar görülmektedir. Bu gelişmeye paralel olarak, açık ve uzaktan eğitim uygulamalarında kaliteyi sağlayabilmek için internet hizmetleri temelinde kurumsal destek, derslerin geliştirilmesi, öğrenme-öğretme sürecinin geliştirilmesi, öğrenci ve öğretim elemanı desteği, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konularında standartlar oluşturularak uygulamaya başlanmıştır.

*Kırklareli Üniversitesi, ertugcan@gmail.com

Akreditasyon uygulamaları, kurumsal seviyede veya eğitim programları seviyesinde hükümetler, resmî akreditasyon ajansları, özel kurumlar, mesleki dernekler tarafından gerçekleştirilmektedir. Dünya’da CHEA, DETC, ACCET, ACTDE, ODLQC, QAA, ENQA gibi belli başlı uluslararası, bölgesel veya ulusal kuruluşlar, açık ve uzaktan öğrenmenin kurumsal kalite güvence prosedürleri, planlama, yönetim ve idare, ders tasarımı, ders geliştirme ve ders alımı, öğrenen desteği, değerlendirme ve teknoloji uygulamalarını içeren standartlar oluşturarak akreditasyon uygulamalarını gerçekleştirmektedirler. UNESCO ve OECD de, bu kuruluşlarla işbirliği yaparak açık ve uzaktan öğrenmede kaliteyi geliştirici uygulamalara destek vermektedir.

Türkiye’de açık ve uzaktan yükseköğretimde kalite güvencesi ve akreditasyon faaliyetleri henüz gelişme aşamasında olup, mevcut açık ve uzaktan eğitim programları için bir değerlendirme ve akreditasyon süreci bulunmamaktadır. Yeni açılacak programlar, YÖK bünyesinde faaliyet gösteren Uzaktan Eğitim Komitesi tarafından değerlendirilmekte ve bu değerlendirme sonucunda programların açılıp açılmaması konusunda karar verilmektedir.

Türkiye’de açık ve uzaktan eğitimde akreditasyonu esas alarak kaliteyi sağlama çalışmalarından daha çok, erişim, eşitlik ve kapasite yaratma çalışmalarına önem verilmiştir. Türkiye’de MÜDEK, YÖDEK, ADEK gibi oluşumlar ile “Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği” gibi düzenlemelerin yapılması önemli ancak yetersiz gelişmeler olarak değerlendirilebilir. Açık ve uzaktan yükseköğretimde, yasal ve pedagojik düzenlemeler ile birlikte bağımsız akreditasyon kuruluşlarının oluşturulması, bu alandaki uluslararası deneyimlerden ve bilimsel araştırma bulgularından yararlanılması önemli katkılar sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: *Yükseköğretim, Açık ve Uzaktan Eğitim, Akreditasyon, Kalite.*

The Changing Roles of EFL Teachers In The New Era

*Dilek ÇAKICI**

Abstract

Over the past few decades there has been an upsurge of interest in studies relating to the new responsibilities and roles of English language teachers in educational context. A considerable amount of research has agreed that teachers play a critical role in the field of teaching English as a Foreign Language (EFL). Based on the previous review of literature, there is widespread consensus that the social and educational changes have to emerge to meet the ever changing world and the different needs of students. In this shifting educational landscape, it is needed to redefine the roles of EFL teachers. Teachers have always adapted both their classroom instruction and out-of-classroom practices in response to changing educational trends and policy demands. Changes in expectations for teachers' roles have been particularly striking over the two decades of educational reform. In that sense, the new roles of EFL teachers should be redefined clearly in details.

Traditional language teacher is remarkably stable and resistant to change. The old and traditional methods in teaching a foreign language are not rewarding because they emphasize the role of the teacher as a dictator, controller and dominator of the classroom, and the teacher is the single authority and transmitter of knowledge of language rules. With the blossoming of the new trends in language teaching, EFL teachers are expected to adopt a new view of their roles and professional development in the rapidly changing modern society.

Learning to live with expanding roles and expectations and increasing complexity and contradiction is an urgent challenge. Many teachers are making efforts to become both qualified researchers and excellent teachers. The exploration of teachers' changing roles thus has great implications for curriculum reform, classroom teaching and student learning. The contemporary approaches and techniques in language teaching advise that teachers have to assume many different roles such as: role of facilitator, investigator counselor, organizer, participant, assessor, adviser, experter, prompter, advocator, etc.

This review study is framed around to define EFL teachers' varying roles to meet the new educational demands of the current era. Namely, the present study examines the roles that EFL teachers are asked to assume.

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, dcakici@omu.edu.tr

Based on aforementioned considerations, this study aims to shed light on how teachers' roles have changed depending on the diffuse body of related literature. In addition, the certain major suggestions will be made both in practice and theoretically to be an innovative English teacher in EFL classroom settings.

Key Words: *EFL Teachers, Foreign Language Teacher, Teacher Role*

Critical Thinking As an Innovative Strategy in Education

Dilek ÇAKICI*

Abstract

Ever changing and challenging world requires students, to go beyond the building of their knowledge; they need to develop their higher-order skills, such as critical thinking, decision making, and problem solving. Today's education involves teaching how to think, and learners can be a critical thinker. Students who think critically can ask suitable questions, gather relevant information, creatively sort through this information, reason from this information and come to reliable conclusion about the world that enable one to act successfully. In today's information age, obtaining facts is hardly a challenge. The real challenge today is the development of the skills that are needed to critique and process this easy to obtain information. The information age necessitates critical thinking as an indispensable part of life success. The ultimate objective for teaching critical thinking is to help students make correct judgments based on the careful weighing of available evidence. Critical thinking requires creativity, communication, and other soft skills, as well as student physical and social wellbeing, are also necessary for future success in higher education and in the workplace. It is the ability to analyze the way you think and present evidence for your ideas, rather than simply accepting your personal reasoning as sufficient proof. Critical Thinking is, in short, self-directed, self-disciplined, self-monitored, and self-corrective thinking. Although it is widely agreed that fostering students' critical thinking skills is necessary, discussion continues about how this can be realized through educational efforts. Teachers play a crucial role in developing the critical thinking skills of their students; thus, it is necessary that critical thinking become a component of the courses given at teacher education departments. Researchers generally agree that critical thinking can be taught, by either formal or informal means or both. It can be argued, then, that learning environments should aim to enable learners to perform acts of critical thinking.

This review study is an attempt to sketch the concept of critical thinking as a viable cornerstone in education. First, a number of the definitions of the concept as posited by different scholars are put forth. Second, the typical features of critical thinkers are introduced from the perspectives of education scholars. Third, different standpoints on the teachability of the ability to think critically are reviewed. And finally, a number of classroom techniques to foster critical thinking skills are proposed.

Keywords: *Critical Thinking, Strategy, Education.*

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, dcakici@omu.edu.tr

Kararlılığın Bireysel Gelişim İnisyatifi ile Yaşam Doyumu Arasındaki İlişkide Aracılık ve Moderatör Rolü

Eyüp ÇELİK*

Özet

Her yaştaki insanın ruh sağlığını etkileyebilen, ruh sağlığının ve yaşam kalitesinin önemli bir göstergesi olan yaşam doyumu, bir bireyin beklentileri ile başarabildikleri arasındaki farka ilişkin değerlendirmesidir. Bu bağlamda, insan yaşamının önemli dönemlerinden biri olan ve yaşamın geri kalan süreci ile ilgili önemli kararların alındığı bir dönem olan üniversite çağındaki bireylerin yaşam doyumu ile ilişkili olan kavramların belirlenmesi oldukça önemlidir. Çünkü ruhsal açıdan sağlıklı olan bireyler kendisine ve topluma zararı olmayan tercihler yapabilirler ve yaşamdaki işlevlerini sağlıklı bir şekilde yürütebilirler. Alanyazındaki yaşam doyumu ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde yaşam doyumu düşük olan bireylerin depresyon düzeylerinin yüksek olduğu, madde kullanımının yaygın olduğu, saldırganlık ve intihar eğilimlerinin yüksek olduğu görülmüştür. Diğer taraftan yaşam doyumu yüksek olan bireylerin genel sağlık düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu çerçevede, üniversite öğrencilerinin ruh sağlığı düzeylerini arttırmak için yaşam doyumu ile pozitif yönde ilişkili olan değişkenlerin belirlenmesi ruh sağlığı, psikoloji ve rehberlik-psikolojik danışmanlık alanındaki çalışmalara önemli katkılar sağlayabilir. Bu nedenle bu çalışmada, bireysel gelişim inisiyatifi ve kararlılığın yaşam doyumu ile ilişkisi incelenmiştir. Ayrıca, bu araştırmada bireysel gelişim inisiyatifi ile yaşam doyumu arasındaki ilişkide kararlılığın aracılık ve moderatör rolü de incelenmektedir. Araştırma verileri Bireysel Gelişim İnisyatifi Ölçeği, Kararlılık Ölçeği ve Yaşam Doyumu Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu yaşları 20 ile 25 arasında değişen 239 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Değişkenler arasındaki ilişkiler korelasyon analizi ile incelenmiştir. Aracılık ve moderatör analizi regresyon temelli aracılık ve moderatör analizi ile yapılmıştır. Araştırma sonucu kararlılık ve bireysel gelişim inisiyatifi değişkenlerinin yaşam doyumu ile pozitif yönde ilişkili olduğu görülmüştür. Aracılık ve moderatör analizi sonucu kararlılığın bireysel gelişim inisiyatifi ile yaşam doyumu arasındaki ilişkide aracılık ve moderatör etkisinin olduğu bulunmuştur. Araştırma bulguları doğrultusunda bireysel gelişim inisiyatifinin yaşam doyumu ile hem doğrudan hem de dolaylı olarak ilişkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Yaşam Doyumu, Bireysel Gelişim İnisyatifi, Kararlılık, Aracılık, Moderatör*

*Sakarya Üniversitesi, eyupcelik@sakarya.edu.tr

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öz Yönetimli Öğrenmeye Hazırbulunuşluklarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ahmet ÖZCAN*

Özet

Bilim ve teknolojiye meydana gelen gelişme ve değişimler, bilginin de hızlı ve sürekli bir şekilde değişmesine yol açmıştır. Bunun sonucunda, öğrenme sadece okulla sınırlı olmaktan çıkmış, hayatın her alanına ve bütününe yayılmıştır. Bu durum, yaşam boyu öğrenme kavramının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bireylerin yaşam boyu öğrenebilmeleri için bazı beceri ve yeterliklere sahip olmaları gerekmektedir. Öğrenmeyi öğrenme, bireylerin kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu alma olarak da tanımlanabilecek öz yönetimli öğrenme, bu becerilerden biridir. Kökeni antik Yunan'a kadar dayanan, ancak özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren önem kazanmaya başlayan öz yönetimli öğrenme, geliştirilebilir bir beceridir. Bireylerin bu beceriyi kazanabilmeleri için hazırbulunuşluklarının olması ve gerekli ön koşul niteliklere sahip bulunmaları gerekir.

Bu çalışmanın amacı, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öz yönetimli öğrenmeye hazırbulunuşluklarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan Eğitim Fakültesi öğrencilerine öz yönetimli öğrenmeye hazırbulunuşluk ölçeği uygulanacaktır. Elde edilen veriler; cinsiyet, bölüm, mezun olunan lise türü gibi değişkenler açısından incelenecektir. Verilerin analizinde t-testi ve ANOVA teknikleri kullanılacak ve değişkenler arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılacaktır. Sonuçlar benzer araştırmaların sonuçlarıyla karşılaştırılacak ve eğitimin paydaşlarına yönelik çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Öz Yönetimli Öğrenme, Öz Yönetimli Öğrenmeye Hazırbulunuşluk, Eğitim Fakültesi Öğrencileri*

*Bozok Üniversitesi, ozcanahmet60@hotmail.com

English Language Teacher Trainees' ICT Literacy Levels: Reflections from A State University in Turkey

Emrah EKMEKÇİ*

Abstract

Involving today's students in actual learning seems not to be so easy when their Information and communication technologies (ICT) competency is regarded. They, labelled as digital-natives, are born to computers and internet. Considering today's students' ICT tendencies and abilities, it will be wise to have a close look at higher education foundations training prospective teachers who will be teaching digital-natives after graduation. This study, therefore, seeks and describes the ICT levels of 66 English Language teacher trainees attending in an ELT program in a state university in Turkey. The study was conducted in the beginning of the spring term of 2015-2016 academic year. The participants were senior students enrolled in an elective computer assisted language learning course. The data were collected through a Likert-type questionnaire prepared by the researcher asking students to describe their knowledge by marking from Poor to Excellent. The results indicated that senior students qualified themselves as poor in terms of their knowledge in most of the ICT tools. Although the study with its small sample size is limited to English language teacher trainees, it is estimated that most of the senior students have similar ICT competency in higher education foundations in Turkey. In the study, some suggestions are also included to enhance teacher trainees' ICT levels.

Key Words: *ICT Literacy, Higher Education Foundations, Teacher Trainees*

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, emrah.ekmekci@omu.edu.tr

An Exploration of Causal Attributions of A Teacher Educator: A Single Case Study

Yılmaz SOYSAL, Hatice TANIK**, Sevinç TUNALI****

Abstract

The purpose of the study was to explore patterns between teacher educator's pedagogical-epistemological beliefs and instructional barrier definitions that are accompanied with causal attributions to the faced barriers. A single case study was conducted. The in-depth data was collected through semi-structured interview protocol. The questions consists of nine sets of questions and 41 sub-questions. Data was analyzed by three researchers iteratively and deductively to explore the faced barriers and attributional reasoning typologies. Results showed that the participant declared his pedagogical beliefs regarding four aspects: (i)learning (i.e., "teach as you preach"), (ii)teaching ("motivate to learn", "knowledge-transmission modes of teaching"), (iii)learners ("individual differences"; "preconceptions of the learners") and (iv)teacher qualifications ("university teacher as the role model"). In general his pedagogical orientation favors a teaching mode as "knowledge-transmission". His epistemological beliefs incorporate the ideas as "knowledge is subjective", "scientific knowledge requires specified methods to explore and reach the ultimate truth", and "scientific knowledge as professional scientists' efforts instead of lay persons". He therefore considered scientific knowledge out of himself even though he has been a practitioner of science.

The barrier attributions of teachers were found out:

- Pedagogical knowledge [the instructional barrier] > "lack of instructional sources, classroom space, disruptive external audit, out-of-specialization course liability" [the attributions to faced barriers];
- Assessment challenges" > "number of students, numbers of posed questions for reliability assessment, lack of exam times, systematic and spontaneous error in assessment";
- Planning, teaching and collaboration" > "time management issues due to accountability", "irrelevant classroom conditions";
- Support for professional and academic development" > "intensified and overloaded working hours", "overly audited entrance-exit hours";
- Managerial support" > "inert organization structure", "overloaded non-academic and academic job requirement", "colleagues' occupational burnouts", "lack of cooperation with colleagues"; and finally

*Istanbul Aydın Üniversitesi, yilmazsoysal@aydin.edu.tr

**Istanbul Aydın Üniversitesi, haticetanic@aydin.edu.tr

***Istanbul Aydın Üniversitesi, sevincuntunali@aydin.edu.tr

- Lack of instructional resources” > “non-functional or non-working instructional technologies”, “overcrowded classrooms” and “lack of support of non-academic staff”.

As a whole, the teacher educators’ attributions have a pervasive externality. He overestimated externally-oriented factors while underestimated internally- or pedagogically-oriented personal traits when made attributions to instructional barriers faced. He has been a “usual suspect” in making “fundamental attribution error” as his pedagogical-epistemological beliefs do favor a knowledge-transmission modes of teaching. However, situational factors stated as external barriers by the teacher educator should also be considered as an intimidating aspect in order not to make a fundamental attribution error as the authors of the study.

Key Words: *Teacher Attributions, Teaching Barriers, Higher Education, Teacher Educator*

Matematik Pedagojik Formasyon Sertifika Programına Katılan Öğrencilerinin Matematiği Öğretme Bilgileri

Aysun Nüket ELÇİ*

Özet

Alanı öğretme bilgisi, bir konuyu öğrencilere anlaşılır kılmak için en uygun analogileri, şekilleri, örnekleri, açıklamaları, gösterimleri, konunun öğrenimini kolaylaştıracak-zorlaştıracak yaklaşımları, farklı yaş ve seviyedeki öğrencilerin öğrenme ortamına getirdikleri kavramları bilme olarak tanımlanmaktadır. Bir matematik öğretmenin matematik konusunu bilmesi onu öğretmek için yeterli olmayacağı görüşü matematik alan bilgisinin yanı sıra matematik alanı öğretimi bilgisinin de önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Ülkemizde ortaöğretim matematik öğretmeni olmak için Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Matematik Öğretmenliği mezunu veya Fen Edebiyat Fakülteleri Matematik Bölümlerinden mezun olup Pedagojik Formasyon Sertifika Programını tamamlamış olmak gerekmektedir. Eğitim Fakültelerinde bütünleştirilmiş alan, öğretim ve alan öğretimi bilgisi dersleri lisans öğrenimi sürecinde gerçekleştirilirken, Fen – Edebiyat Fakülteleri öğrencileri öncelikle dört yıllık alan bilgisi derslerini görmekte, devamında ise iki dönemlik Pedagojik Formasyon Sertifika Programına katılmaktadır. Pedagojik Formasyon Sertifika Programlarında ise, alanı öğretme bilgisi açısından “Özel Öğretim Yöntemleri”, “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin yer aldığı görülmektedir. Matematik Öğretmenliği Programlarında alanı öğretme bilgisi derslerinin daha yoğun ve farklı dersleri içerdiği de bir açıktır. Bu iki farklı yaklaşım beraberinde öğretmen standartları açısından sıkıntılar yaratabilmektedir. Bu çalışmada, Pedagojik Formasyon Sertifika Programına katılan öğrencilerin alanı öğretme bilgisini nasıl algıladıkları incelemeye alınmıştır. Çalışmanın amacı matematik Pedagojik Formasyon Sertifika Programına katılan öğrencilerin matematiği öğretme bilgilerini incelemektir. Nicel ve nitel araştırma yöntemine dayanan bu karma yöntem araştırması, Matematik Pedagojik Formasyon Sertifika Programına katılan 150 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, Bukova Güzel, Cantürk Günhan, Kula, Özgür ve Elçi (2013) tarafından geliştirilmiş “Matematik Öğretmen Adaylarının Alan Öğretimi Bilgilerine İlişkin Algı Ölçeği” ve yarı – yapılandırılmış görüşme ile toplanmıştır. Ölçek örneklem grubuna programın başında ve sonunda uygulanmıştır. Gerek ölçeği geliştiren araştırmacılar gerekse konu ile ilgili yapılan çalışmalar, ölçeğin alanı öğretme bilgisi açısından sadece ön fikir verdiği, gerçek anlamda sahip olunan alanı öğretme bilgisi açısından durumların daha iyi ortaya çıkarılması için görüşmelerin ve sınıf içi gözlemlerin yapılması önerisi yapılmaktadır.

*Manisa Celal Bayar Üniversitesi, aysunnuketelci@hotmail.com

Bu bağlamda Matematik Pedagojik Formasyon Sertifika Programı'na katılan öğrenciler ile ölçeğin beş boyutunu içeren sorulardan oluşan yarı – yapılandırılmış görüşmeler yapılmış ve öğrencilerden ders planı hazırlamaları istenmiştir. Böylelikle alanı öğretme bilgisi ile ilgili eksik yönleri belirlenmeye çalışılmıştır. Matematik alanı öğretme bilgisinin öneminin farkına varıldığı ve dersi planlarken bu durumun göz önüne alındığı gözlenmiştir. Ayrıca Eğitim Fakültesi Matematik Öğretmenliği Programlarından mezun olan öğrenciler ile alanı öğretme bilgisi açısından karşılaştırmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Alan Öğretme Bilgisi, Pedagojik Formasyon Sertifika Programı, Matematik, Matematik Öğretmen Adaylarının Alan Öğretimi Bilgilerine İlişkin Algı Ölçeği.*

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematiğe Yönelik Tutumlarının Akademik Başarıya Etkisi

Aysun Nüket ELÇİ*, Gülenaz SELÇUK**, Altan ÇAKMAK, Hatice Büşra ŞAHİN

Özet

Öğrencilerin matematiğe yönelik geliştirdiği tutum, öğretmeninin matematiğe yönelik tutumu ile ilişkilidir. Bu konu ile ilgili yapılmış pek çok çalışma vardır. Öğrencinin matematiğe geliştirdiği tutumda, matematik öğretmenlerinin yanı sıra, öğrenciyi matematikle ilk tanıştıran öğretmen olması bakımından sınıf öğretmenleri de oldukça önemli bir role sahiptir. Bu nedenle, bu çalışmada sınıf öğretmeni adayları çalışma grubu olarak seçilmiştir. Araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri süre boyunca matematiğe yönelik tutumlarının akademik başarı ile ilişkisinin olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2015-2016 öğretim yılında bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören her sınıf düzeyindeki öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırma tarama modelinde yapılacak bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Alkan, Bukova – Güzel ve Elçi (2006) tarafından geliştirilen 42 maddelik matematiğe yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi istatistiksel programlar yardımıyla yapılacaktır. Çalışmada sınıf öğretmeni adaylarının sınıf seviyesi arttıkça matematik dersine karşı tutumlarının değişimi belirlenmeye çalışılmıştır. Bu değişimin akademik başarıya etkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Matematiğe Yönelik Tutum, Sınıf Öğretmeni Adayları, Akademik Başarı*

* Manisa Celal Bayar Üniversitesi, aysunnuketelci@hotmail.com

**Manisa Celal Bayar Üniversitesi, gselcuk@hotmail.com

Türkiye’ de Müzik Eğitiminde Bilgi Üretme

A. Meral TÖREYİN, H. Seval KÖSE***

Özet

Giriş: Bilgi, bireylerin aldığı eğitimler ve edindiği deneyimlerle ulaştığı, buluşlarla oluşturduğu tanımlamalar, algılamalar ve becerilere verilen genel ad olarak tanımlanabilir. İnsan düşüncesinin ürünüdür ve zihinsel beceri gerektirir. Bilgi ile ilgili temel sorunlar; bilginin analiz yoluyla ayrıştırılması, bilginin çözümlenmesi, bilginin ağırlık noktasının tespit edilmesi, bilgi ile bilgi olmayanın ayrıştırılması işlemleri olarak açıklanabilir. Bu bağlamda, bilgi üretimi sürecinin ürünleri olarak bilgi kaynakları önem kazanmaktadır.

Türkiye’de müzik eğitimi, Cumhuriyetin kuruluş yıllarına dayandırılmakla birlikte, kökleri daha eskilere oturan bir süreci işaret etmektedir. Bu nedenle, sanat, meslek ve eğitim alanı olarak olgunlaşma yolunda olduğu söylenebilir. Ancak, 21. yüzyıl koşullarına bağlı olarak gelişen sanat, bilim ve teknoloji alanlarındaki bilgi üretimi, müzik eğitimi alanında da gerçekleşebilmekte midir? Diğer bir deyişle, bir eğitim ve dolayısıyla bilim alanı olarak müzik eğitimi alanında bilimsel bilgi üretiminin ne düzeyde gerçekleşebildiği, irdelenmeyi bekleyen bir araştırma konusudur.

Bu çalışmada Türkiye’de müzik eğitimi alanında bilgi üretimi, Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze ele alınmaktadır. Bu bağlamda; 1923-1960, 1961-1981, 1982- 2000 ve 2000’den günümüze müzik eğitiminde bilgi üretimine ilişkin bir inceleme yapılmaktadır. Araştırmanın amacı, Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze Türkiye’de müzik eğitimi alanında üretilmiş olan bilimsel bilginin nitelik ve niceliğine ilişkin durum tespiti yapılmasıdır.

Yöntem: Araştırma, genel tarama modelinde yürütülmektedir. Bu model çerçevesinde belgesel tarama ve doküman analizi tekniklerinden yararlanılmaktadır.

Bulgular ve Yorumu: Müzik eğitiminde bilimsel bilgi üretimi bağlamında, Cumhuriyetin kuruluşundan başlayan süreçle birlikte yakın tarih ve günümüze dair ulaşılan belge ve bilgiler, 1923-1960, 1961-1981, 1982-2000 ve 2000 den günümüze süreçleri esas alınarak tasnif edilmekte ve yorumlanmaktadır.

*Gazi Üniversitesi, atoreyin@gmail.com

**Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, hsevalkose@gmail.com

Sonuç: Türkiye’de müzik eğitiminde bilgi üretimi kapsamında yürütülen araştırma sonuçlarından; müzik eğitimi alanında bilgi üretiminin nicel olarak iyi bir düzeyde olduğu, ancak bir kısmının nitelik açısından bilimsel/ sanatsal bilgi olarak kabul edilemeyeceği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Müzik, Müzik Eğitimi, Bilimsel Bilgi, Bilgi Üretimi*

Matematik Pedagojik Formasyon Sertifika Programına Katılan Öğrencilerinin Matematik Öğretimi Kavramlarına İlişkin Metafor Alguları

Aysun Nüket ELÇİ*

Özet

Metafor, eğitimde yeni bilginin daha önceden bilinen eski bilgiyle benzer ve farklı yönlerinin ortaya konularak ilişki kurulması, bireylerinin eğilimlerinin belirlenmesinde kullanılmaktadır. Ülkemizde ortaöğretim matematik öğretmeni olmak için Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Matematik Öğretmenliği mezunu veya Fen Edebiyat Fakülteleri Matematik Bölümlerinden mezun olup Pedagojik Formasyon Sertifika Programını tamamlamış olmak gerekmektedir. Eğitim Fakültelerinde bütünleştirilmiş alan, öğretim ve alan öğretimi bilgisi dersleri lisans öğrenimi sürecinde gerçekleştirilirken Fen – Edebiyat Fakülteleri öğrencileri öncelikle dört yıllık alan bilgisi derslerini görmekte, devamında ise iki dönemlik Pedagojik Formasyon Sertifika Programına katılmaktadır. Pedagojik Formasyon Sertifika Programlarında ise alanı öğretme bilgisi açısından “Özel Öğretim Yöntemleri”, “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin yer aldığı görülmektedir. Matematik Öğretmenliği Programlarında alanı öğretme bilgisi derslerinin daha yoğun ve farklı dersleri içerdiği de bir açıktır. Bu iki farklı yaklaşım beraberinde öğretmen standartları açısından sıkıntılar yaratabilmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada Pedagojik Formasyon Sertifika Programına katılan öğrencilerin alanı öğretme bilgisini nasıl algıladıklarını ortaya çıkarmak amacıyla “matematik öğretimi” kavramına yönelik metafor alguları incelenmiştir. Örneklem Matematik Formasyon Sertifika Programına katılan 75 öğrenciden seçilmiştir. Öğrencilere “Matematik Öğretimi... gibidir. Çünkü... .” cümlesindeki boşlukları doldurmaları istenmiştir. Elde edilen veriler nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Öğretmen adayları matematik öğretimini hayat, yetiştirme, inşa etme, karmaşık ve zor, eğlenceli başlıkları altındaki metaforlarla ilişkilendirmişlerdir. Dikkat çekici bir bulguda matematik öğretimini matematik ile birlikte algılayan bazı metaforlarda matematik öğretmenini çağrıştırdığı görülmüştür. Pedagojik Formasyon Sertifika Programında yürütülen derslerde öğrencilerin matematik ve matematik öğretimi arasındaki ilişkiyi anlayabilecekleri çalışmalar ile alan öğretim bilgisi üzerinde durulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Alan Öğretme Bilgisi, Pedagojik Formasyon Sertifika Programı, Matematik, Metafor.*

*Manisa Celal Bayar Üniversitesi, aysunnuketelci@hotmail.com

Öğretmen Adaylarının Yükseköğretimden Beklentileri

*Murat KEÇE**

Özet

Okul öncesi eğitimle başlayan birey için eğitim hayatında yükseköğretime devam edebilmek önemli bir ayrıcalıktır. İlkokul, ortaokul ya da lise eğitimi bireyin isteğine bağlı iken üniversiteye devam etmek sınava giren diğer adaylar arasındaki bağlı değerlendirmeye göre şekillenmektedir. Dolayısıyla Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı (YGS) ve Lisans Yerleştirme Sınavından (LYS) belirli bir puan alarak yükseköğretime hak kazanan bireylerin beklentileri artmaktadır. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının üniversite eğitiminden beklentilerinin neler olduğunu ve ne düzeyde karşılandığının tespitine yönelik gerçekleştirilen bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak 7 maddeden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının belirlenmesinde amaçlı örneklem yöntemlerinden kolay ulaşılabılır durum örnekleme tercih edilmiştir. Bu kapsamda 4'er kişilik 6 gruptan oluşan 24 sosyal bilgiler öğretmen adayı ile 50-60 dakika süren odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Katılımcılardan elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre büyük oranda katılımcıların beklentilerinin karşılanmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Büyük hayallerle üniversite kapısından adım attıklarını fakat hayal kırıklığına uğradıklarını belirten katılımcı sayısı oldukça fazladır. Öğretim sürecinde fiziki donanım eksikliği hususunun katılımcılar tarafından sıklıkla dile getirildiği gözlenmiştir. Yine katılımcıların büyük çoğunluğu üniversite ortamındaki sosyo-kültürel ortama ilişkin öğrenciler arasında çok yüksek düzeyde kültür etkileşiminin meydana gelmediği yönünde bir değerlendirme yaptıkları tespit edilmiştir. Katılımcı görüşlerinin cinsiyet, aile yerleşim birimi ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre de farklılık gösterdiği de söylenebilir. Bu anlamda kadın öğretmen adaylarının erkeklere, birinci sınıf öğrencilerinin ise üçüncü sınıf öğrencilerine nispeten beklentilerinin daha fazla karşılandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Araştırmadan ulaşılan diğer bulgu ve yorumlara tam metinde yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: *Öğretmen Adayları, Yüksek Öğretim, Öğretmen Yetiştirme, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Beklenti*

*Süleyman Demirel Üniversitesi, muratkece@sdu.edu.tr

Views of Preschool Teachers on Teaching Geographical Concepts

Sultan BAYSAN*, ***Selcen AYDOĞAN*****

Abstract

This research aims at determining the views of 4th grade Preschool Education Department students on which methods, techniques and activities they plan to use in order to teach geographical concepts in the future. The students are studying at the Faculty of Education at Adnan Menderes University. A total of 116 volunteer teacher candidates participated in the study. A 11-item questionnaire was used as a data collection tool. Moreover, students were required to plan activities related to teach geographical concepts. The results indicated that preschool teacher candidates feel that they may have problems when they will be teaching geographical concepts. They reported the reason as not taking any lecture about how to teach geography in their undergraduate studies. Moreover, planned activities of the teacher candidates mostly included classroom educational materials. They also planned to use excursion, observation, demonstration and storytelling techniques. When the students were asked "if you build a learning center in your class about teaching geographical concepts which instruments you can benefit from?" the answers were cumulated around the Earth, the Solar System models, maps, atlases, books, mountains and plain shapes prepared with kneading material, seasons strip, Moon's phases, magnifying glasses, binoculars, soil and rock samples, photographs or clothes belonging to different countries. Therefore, findings suggest there is a need including a lecture about teaching geography or geographical concepts to Preschool Education students at university level.

Key words: *Preschool, Geographical Concepts, Teacher Candidates*

*Adnan Menderes Üniversitesi, sbaysan@adu.edu.tr

** Adnan Menderes Üniversitesi, sakuyosal@adu.edu.tr

Sınıf Yönetimi Dersinin Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimine Yönelik Tutum ve İnançlarına Etkisinin İncelenmesi

Ahmet ATAÇ*, Gülenaz SELÇUK**, Cihan ÇAKMAK, Etem KÖSE*******

Özet

Eğitimde verimliliğin en temel belirleyicisi öğretmenin niteliğidir. Etkili bir öğretmenin sahip olması gereken önemli niteliklerden biri de sınıf yönetimi alanındaki yeterliliğidir. Sınıf Yönetimi Dersi kapsamında, öğrenci davranışını etkileyen sosyal ve psikolojik faktörler, sınıf ortamı ve grup etkileşimi, sınıf yönetimi ve disiplinle ilgili kurallar geliştirme ve uygulama, sınıf içinde zaman kullanımı, sınıf organizasyonu, motivasyon, iletişim, olumlu ve öğrenmeye uygun bir ortam oluşturma, sınıf içinde karşılaşılan davranış problemleri ve bunlara karşı geliştirilecek önlemler gibi pek çok konuda öğretmen adaylarının bilgi sahibi olmaları amaçlanmaktadır. Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine sahip olması, aktarılan bilginin öğrencide öğrenmelere dönüşmesi açısından oldukça önemlidir.

Araştırmanın amacı; Sınıf Yönetimi Dersinin, Pedagojik Formasyon Sertifika Programına devam eden öğretmen adaylarının sınıf yönetimine yönelik tutum ve inançlarına etkisini bazı demografik değişkenler açısından incelemektir.

Araştırmanın çalışma grubu 2015-2016 öğretim yılında Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Pedagojik Formasyon Sertifika Programında öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırma, tarama modelinde yapılacak betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Gencer ve Çakıroğlu (2005) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış “Sınıf Yönetimine Yönelik Tutum ve İnanç Envanteri” kullanılacaktır. Verilerin analizi istatistiksel programlar yardımıyla yapılacaktır. Çalışmada sınıf yönetimi dersinin öğretmen adaylarının sınıf yönetimine yönelik tutum ve inançlarına etkisi cinsiyet, yaş, medeni durum, bölüm, üniversite, mezun olunan lise ve anne-babanın eğitim durumları değişkenlerine göre incelenecektir. Sonuçlara göre diğer araştırmacılara önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: *Öğretmen adayı, Pedagojik Formasyon, Sınıf Yönetimi*

* Celal Bayar Üniversitesi, ahmet.atac@cbu.edu.tr

** Celal Bayar Üniversitesi, gselcuk@hotmail.com

*** Celal Bayar Üniversitesi, cihancakmak1818@gmail.com

**** Celal Bayar Üniversitesi, etem.kose@cbu.edu.tr

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Gülenaz SELÇUK*, ***Aysun Nüket ELÇİ*****, ***Hatice Büşra ŞAHİN******
Altan ÇAKMAK****

Özet

Bireyin yaşamının her alanında olduğu gibi mesleğindeki gelişmeleri yakından takip edebilmesi, kendini yenilemesi ile mümkündür. Bireyin kendini sürekli yenilemesi ise ancak yaşam boyu öğrenme ile sağlanabilir. Yaşam Boyu Öğrenme, bireyin olduğu her yerde her türlü kısıtlamayı ortadan kaldıran bir kavram olduğu için, eğitim alanında yapılan çalışmalarda yerini almıştır. Araştırmanın amacı; sınıf öğretmeni adaylarının yaşam boyu öğrenme yaklaşımına yönelik yeterlik algılarını akademik başarı değişkeni açısından incelemektir. Araştırmanın çalışma grubu 2015-2016 öğretim yılında Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümünde Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırma tarama modelinde yapılacak betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Uzunboylu ve Hürsen (2011) tarafından geliştirilen “Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği” kullanılacaktır. Yaşam Boyu Öğrenmenin Yeterlikleri, Öz Yönetim Yeterlikleri, Öğrenmeyi Öğrenme Yeterlikleri, İnisiyatif ve Girişimcilik Yeterlikleri, Bilgiyi Elde Etme Yeterliği, Dijital Yeterlikler ve Karar Verebilme Yeterliği başlıklarında toplanmaktadır. Sınıf Öğretmeni adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ile akademik başarıları arasında bir ilişki olup olmadığı araştırılacaktır. Verilerin analizi, istatistiksel programlar yardımıyla yapılacaktır. Çalışmada sınıf öğretmeni adaylarının yaşam boyu öğrenme yaklaşımına yönelik yeterlikleri ile ilgili diğer araştırmacılara önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: *Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri, Sınıf Öğretmeni Adayları, Akademik Başarı*

* Celal Bayar Üniversitesi, gselcuk@hotmail.com

** Celal Bayar Üniversitesi, aysunnuketelci@hotmail.com

*** Celal Bayar Üniversitesi, haticebusrasahin@gmail.com

**** Celal Bayar Üniversitesi, altancakmak5@gmail.com

The Newest Trends in Branding Higher Education Overview: A Suggestion for Higher Education Institutions in Albania

Ilda SHYTAJ*

Abstract

The aim of this paper is exploratory considering newest trends in branding of higher education institutions in the world and comes as a suggestion for HEIs in Albania by comparing their actual approach to the issue. Today, effective strategic planning and brand management in Higher Education Institutions require more than traditional advertising, marketing or identity development. Institutions that are successful to originate, present and manage a unified brand message, experience advantages in recruiting, retaining and building loyalty amongst their students, parents, staff, faculty, alumni and donors. The paper presents the new trends of branding by distinguished universities and the overview of the Albanian market and HEIs brand perception.

Introduction: Albania currently has 15 public HE institutions and 26 private institutions where the government does not subsidize the fees (1). Albanian higher education market has gone through considerable changes and still challenged by aiming at the consolidation in its rapid change. Liberalization of higher education brought a rapid expansion of students and the public funding did not keep the pace with this increase while institutions among academia and innovation struggle to expose and construct contemporary branding.

General outline: The need for a bricks-and-mortar building has for centuries been a part of our collective understanding of higher education, but now that model is being challenged by new methods, online learning spaced and a different breed of student. (Cover, 2015). One of the most notable trends in higher education branding and marketing is that institutions are dedicating far more attention to these functions than in previous years. Many universities have hired marketing professionals from the corporate world, and have invested significant time and money to create strong institutional brands. On the other hand we see a cultural resistance to branding for many academics feeling 'theoretically uncomfortable' with the marketing philosophies. However adoption to new knowledge exchanging mediums is needed and in the world with no boundaries branding has to become more essential than ever.

*Hëna e Plotë (Bedër) University, ishytaj@beder.edu.al

Perhaps the largest area of innovation and growth in higher education marketing and branding, as well as in recruitment, is in the online and digital space. This paper will explore the global trends of advertising in HEIs, the tight connection with new technologies and how this new branding is expected to influence the university recruitments and the image as a whole.

Conclusion: This exploratory research will provide a deeper qualitative information experiences in distinguished universities in the world that may be implemented in newly flourished institutions in Albania that has come through a long transitional period. The papers will emphasize the new trends in branding where the virtual is the new frontier. (Barack, 2014)

Keywords: *University Branding, Changing Communication, Student's Recruitment, Adoption Of Branding Concepts, Virtual*

Uluslararasılaşma – Ne Kadar, Kime ve Sonuç?

Füsun ÖZERDEM*

Özet

Dünya nüfusunun ve yaşam kalitesinin artmasıyla ortalama yaşam süresi uzamakta olup dünya nüfusu 9 milyarı bulacak şekilde artacaktır. Artan nüfus, eğitime duyulan talebi de beraberinde getirecek ve özellikle yükseköğretim alanı sadece eğitim alanı için değil, hayatın geri kalan diğer kısımları için de ciddi bir potansiyel oluşturacaktır. Sınırların gitgide yok olmaya yüz tuttuğu bir ortamda küreselleşmenin de etkisiyle yükseköğretime erişim çok daha kolaylaşmışken ve hatta yaşadığımız şehirde bile birden fazla aynı nitelik ve niceliğe sahip yükseköğretim kurumu bulabiliyorken nitelikli insanları kendi kurumlarına çekebilmek için eğitim kurumlarının ne gibi stratejileri olmalıdır? Ve yanı sıra buralardan mezun olan kişiler yarışa girdiklerinde en dış kulvardaki ile en iç kulvardaki kişinin eşit rekabet gücünü sağlayacak fırsatlar sadece yükseköğretim ile verilen eğitimle mi sınırlıdır? Uluslararasılaşmanın farklı biçim ve mekanizmalarını kullanarak farklı ülkelerde eğitim almayı tercih etmiş kişinin bu eğitim sonucunda beklentisi sadece iyi bir iş mi bulmaktır ve eğitim veren kurum da uluslararasılaşmanın neticesinde sadece adını uluslararası arenada duyurmak mı istemektedir? Kültürel, dilsel ve dinsel benzerlikler yurtdışı eğitim alma tercihlerinde oldukça belirgin midir? İç savaşların bu tercihlerde rolü nedir?

Bu makale bu sorulara cevap ararken aynı zamanda Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi uluslararası öğrenci profilinden yola çıkarak uluslararasılaşmanın mekanizmalarını açıklayacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Uluslararasılaşma, Benzerlikler, Muğla, Yükseköğretim*

*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, fusunozderdem@mu.edu.tr

Course Books and Technology Use in Language Teaching: Teachers' Beliefs and Practices

Diler GÜLTEKİN*, ***Selma KARABINAR*****

Özet

Teachers' instructional practices are believed to be considerably influenced by what they know, believe, and think. In view of this, it would not be wrong to claim that teachers' attitudes towards course materials and their adoption of new technologies are also likely to be influenced by their beliefs and thus, result in different instructional practices in different classrooms. This paper explores the perceptions of English language teachers towards the use of course materials and integration of technology in teaching English. This presentation is based on a descriptive study adopted both quantitative and qualitative data collection methods. Participants of the study were 36 instructors of a private university English Preparatory Program in Istanbul. The following research questions were addressed:

1. What are the teachers' beliefs about the internationally-published textbook they use?
2. What are the teachers' beliefs about the in-house produced booklets?
3. What are the teachers' beliefs about the integration of technology in the language classroom?
4. How do the teachers' beliefs about course books and the integration of technology in the language classroom influence their instructional practices? Two instruments were used to collect data for the research: a questionnaire that consisted of closed-ended questions and interviews with two teachers that consisted of open-ended questions.

The results of the study indicated that teachers' beliefs play an important role in influencing teachers' instructional decisions and classroom practices. Quite a number of teachers raised their concerns about the unattractiveness of the course book materials. Regarding technology use in the classroom, the results showed that almost all the teachers believed that it was important to become familiar with the recent technologies for both teachers and students. Findings of the study have implications for teacher education. First of all, teachers' pedagogical beliefs are shaped mostly by their own past experiences as learners. Secondly, 'social learning' and 'self-efficacy' play the most important roles in the adoption and diffusion of a new educational technologies. In brief, pre-service and in-service teacher education programs should provide training, coaching, and assistance in increasing the use of technology in the classroom to make lessons more effective and to boost student engagement, success, and retention.

Anahtar Kelimeler: *Teacher Beliefs, Language Teaching, Technology Use*

*Bahçeşehir University

**Marmara University, selmakarabinar@gmail.com

Türkiye’de Uzaktan Öğretimde Kavram ve Kapsam Karmaşası ve Bu Bağlamda Yaşanan Problemlerin Analizi

Hacer Yumurtacı AYDOĞMUŞ*, Yusuf Sait TÜRKAN**

Özet

Giriş: Bilgisayar ve web teknolojisindeki baş döndüren hız, uzaktan öğrenme uygulamalarının hızla gelişmesini ve dünyada hızlı bir şekilde yaygınlaşmasını sağlamıştır. Bununla birlikte bu hızlı değişim içinde, uzaktan öğrenme ile ilgili yaygın kullanılan terim ve kavramların ülkemizdeki üniversitelerde ve kurumlarda, kabul görmüş tanımlamalardan farklı algılanabildiği görülmektedir. Literatürde açık öğretim, uzaktan öğrenme, e-öğrenme, web tabanlı öğrenme, sanal öğrenme gibi kavramların, dünyadaki kabul görmüş tanımlardan daha farklı şekillerde tanımlanması ise mevzuatlarda ve eğitim uygulamalarında problemlere neden olabilmektedir. Bu kapsamda uzaktan öğretimde kavramların netleştirilmesine, açık ve uzaktan öğrenme uygulama kapsamalarının tartışılmasına ihtiyaç vardır.

Yöntem: Bu çalışmada öncelikle dünyada uzaktan öğrenme ile ilgili temel kavramlar, kabul görmüş tanımlar ortaya konulmuştur. Sonrasında ülkemizde uzaktan öğretim ile ilgili mevzuatlar ve uygulamalar incelenmiştir. Bu kapsamda ülkemizde, bu konudaki tanımlamalarda ve uygulamalarda, dünyadaki uygulamalar dikkate alındığında bazı farklı uygulama ve kısıtların olduğu görülmüştür. Bu aşamada ülkemizde, dünyada kabul görmüş uygulamalardan farklı şekilde oluşturulan tanımlamalar ve gerçekleştirilen uygulamaların, oluşturduğu-oluşturabileceği problemler bir anket çalışması ile incelenmiş, tanımlayıcı, çıkarımsal istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Yapılan anket çalışması sonucunda, açık ve uzaktan eğitimle ilgili ülkemizdeki mevzuat ve uygulama farklılıklarının neden olduğu problemler belirlenmiş ve bu problemlerin önem seviyeleri sınıflandırılmıştır.

Sonuç: Gerçekleştirilen incelemeler ve uygulama sonuçları incelendiğinde, ülkemizde yükseköğretim kurumlarında açık ve uzaktan eğitimle ilgili kavramsal boyutta ve uygulamalarda, dünyada kabul görmüş tanımlamalardan ve uygulamalardan daha farklı uygulamaların olduğu görülmektedir. Sonuçlar incelendiğinde bu durumun birçok probleme neden olabildiği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte yüksek önem seviyesinde olan birkaç problemin giderilmesi durumunda açık ve uzaktan öğrenmede önemli ilerlemeler kaydedilebileceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Türkiye’de Uzaktan Öğretim, Uzaktan Öğretimde Problemler*

*Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

** İstanbul Üniversitesi, ysturkan@istanbul.edu.tr

Farklı Bölümlerdeki Öğrencilerin Teknoloji Kullanımları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Mete Okan ERDOĞAN*

Özet

Bilişim teknolojileri kullanımının önemi öğrenciler açısından her geçen gün daha da artmaktadır. Bu araştırmanın amacı, bilişim teknolojileri ve üniversiteye devam eden öğrencilerin akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmaya Pamukkale Üniversitesine devam eden, farklı fakülte ve yüksekokullarda okuyan 200 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın verilerin Likert ve çoktan seçmeli sorulardan oluşan Teknoloji Farkındalık Anketi ile toplanmıştır. Katılımcı öğrencilerden bu Bilişim Teknoloji Farkındalık Anketi doldurmaları istenmiş ve bu yolla teknoloji hakkındaki görüşleri ve teknoloji kullanım sıklıkları saptanmıştır. Katılımcı öğrencilerin akademik başarıları ise Pamukkale Üniversitesi öğrenci bilgi sistemi veri tabanından sadece not ortalaması bilgileri alınarak toplanmıştır. Veri analizinde katılımcıların verdikleri bilgilerle tanımlayıcı istatistikler hesaplanmıştır. Daha sonra ise katılımcı akademik başarıları ile teknoloji kullanımları arasında korelasyon analizleri hesaplanmıştır. Araştırma bulguları katılımcı öğrencilerin bilişim teknolojilerinin önemi konusunda yüksek bir farkındalık düzeyinde olduklarını ortaya koymuştur. Ayrıca, teknoloji ile akademik başarı arasında pozitif yönlü korelasyonlar saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar ışığında üniversite öğrencilerinin derslerinde ve öğrenmelerinde teknolojinin etkin kullanımına yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Bilişim, Teknoloji, Akademik Başarı*

*Pamukkale Üniversitesi, meteokan@pau.edu.tr

Eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojileri Entegrasyonu Çalışmalarına Yönelik Bir Karşılaştırma: Türkiye, Finlandiya ve Singapur Örneği

Ali GERİŞ*, Taibe KULAKSIZ**, Özge KELLEÇİ***

Özet

Bireylerin günlük yaşamlarında teknolojiyi etkili kullanmaları ve eğitim öğretim sürecinde başarılı olabilmeleri için Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT) öğrenme öğretme süreçlerine entegrasyonunun sağlanması gerekmektedir. Bu kapsamda, ülkelerde eğitimde BİT entegrasyon çalışmaları kapsamında sahip oldukları yaklaşım ve politikalar doğrultusunda çeşitli projelere başlandığı ve yürütüldüğü görülmektedir. Nitekim eğitimde BİT entegrasyonunu etkili bir şekilde sağlayabilen ülkelerdeki öğrencilerin akademik başarı düzeylerinin de yüksek olduğu Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (Programme for International Student Assessment: PISA) sonuçlarına da yansımaktadır. Bu nedenle ülkemizde ve PISA sonuçlarına göre başarı ortalamaları yüksek olan bazı OECD ülkelerinde ne tür BİT entegrasyon faaliyetleri gerçekleştirildiği incelenmelidir. Bu hedef doğrultusunda çalışmada, Türkiye, Finlandiya ve Singapur'da BİT entegrasyonunu sağlamak amacıyla gerçekleşen projelerin amaç, süreç ve imkân bağlamında karşılaştırılması amaçlanmıştır. Aynı zamanda ülkelerin BİT entegrasyonuna ilişkin yaklaşımlarının da ortaya konulması hedeflenmiştir. Araştırmada nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında ise nitel veri toplama yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi kullanılmıştır. Ayrıca ülkeler arasındaki karşılaştırmalar, eğitim sistemlerinin karşılaştırılmasında kullanılan tanımlayıcı yaklaşıma göre yapılmıştır. Elde edilen veriler "betimsel analiz" yaklaşımı ile çözümlenmiştir. Sonuç olarak, PISA sonuçlarına göre başarı düzeyi yüksek olan öğrencilere sahip olan Finlandiya ve Singapur'un BİT entegrasyonunu sağlamada Türkiye'ye göre daha deneyimli olduğu görülmüştür. Öğrenci başarısında üst sıralarda yer alan ve eğitimde BİT entegrasyonu konusunda başarılı ülkelerin karşılaştırılması hem var olan eksikliklerin fark edilmesini hem de emsal teşkil edecek başarılı süreçlerin ortaya konulmasına olanak tanıyabilir.

Anahtar Kelimeler: *BİT Entegrasyonu, Türkiye, Finlandiya, Singapur*

*Marmara Üniversitesi, ali.geris@marmara.edu.tr

** İstanbul Aydın Üniversitesi, taibekulaksiz@aydin.edu.tr

*** İstanbul Aydın Üniversitesi, ozgekelleci@aydin.edu.tr

The Role of Language and Culture Centers of Countries of The Baku Slavic University Countries in The Development of International Relations In Education

Sevda AKHUNDOVA*

Özet

The University is the center of the language and culture of Turkey, Ukraine, Russia, Bulgaria, Greece, Poland, Czech Republic, Belarus. These centers teach the language, literature, culture, history and philosophy.

**Bakü Slavic University, axundova449@mail.ru*

Öğretmen Adaylarının Küresel Sorunların Çözümüne Yönelik Görüş ve Önerileri

Murat KEÇE*

Özet

4 milyar 600 milyon yıllık geçmişe sahip olan dünyamızda farklı zaman dilimlerinde ön plana çıkan çeşitli türdeki yerel problemlerle karşılaşmıştır. Bilim ve teknolojik alanda yaşanan hızlı değişim ve dönüme bağlı olarak ise özellikle son 100 yılda dünya üzerinde meydana gelen problemler yerellikten sıyrılarak dünyanın genelini etkilediğinde genel, küresel, global sorunlar gibi çeşitli adlarla anılmaktadır. Söz konusu küresel sorunlar iklim değişimi, terör, susuzluk, kıtlık, küresel ısınma gibi farklı alt başlıklara ayrılmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın amacı, küresel sorunların çözümüne yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini tespit etmek olarak belirlenmiştir. Nitel araştırma yönteminin benimsendiği araştırmaya Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin farklı bölüm ve sınıf düzeyinden 250 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırma verileri, yarı yapılandırılmış soru formu aracılığıyla toplanmıştır. Bu formda, katılımcılara “Küresel sorunlardan ilk 3 tanesini önem derecesine göre sıralayınız ve bu sorunların çözümüne yönelik önerilerinizi açıklayınız” şeklinde bir soru maddesi yöneltilmiştir. Verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi birlikte tercih edilmiştir, doğrudan alıntılara da yer verilmiştir. Ayrıca nitel veriler belirli “kod”lar altında birleştirilerek bağımsız değişkenler arasında anlamlı fark olup olmadığına yönelik nicel analizler yapılmıştır. Katılımcılardan ulaşılan bulgulara göre büyük çoğunluğunun “terörizm ve savaş”ı en önemli küresel problem olarak gördükleri bulgusuna ulaşılmıştır. Yine cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenlerinin katılımcıların küresel problemlere yönelik algıları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Küresel sorunların çözümü noktasında ise üzerinde görüş birliğine varılan ortak hususlar şu şekilde sıralanmaktadır: insanlar arasında işbirliği, yardımlaşma ve hoşgörünün tesis edilmesi.

Anahtar kelimeler: *Öğretmen Adayı, Küresel Sorunlar, Nitel Araştırma*

*Süleyman Demirel Üniversitesi, muratkece@sdu.edu.tr

Eğitim Fakültelerinde Evrensel Bilgiye Ulaşım: Çeviri Kitaplar ve Kullanımları

Nesrin Işıkoğlu ERDOĞAN*

Özet

Ülkemizde eğitim fakültelerinde ders kitaplarının ve özellikle çevri ders kitaplarının sayısı hızla artmaktadır. Fen bilimlerinde yaygın olan çevri ders kitaplarının kullanımı eğitim fakültelerinde de hızla artmaktadır. Çevri kitaplar üniversite öğrencilerin dil engeline takılmadan evrensel bilgiye ulaşımına katkı vermektedir. Öte yandan, eğitim gibi sosyal alanlarda ders kitaplarında evrensel bilginin yanında kültürel uygulamalar ve farklılıklar bulunmaktadır. Bu araştırmanın amacı “erken çocukluk döneminde gelişim” dersinde üniversite ikinci sınıfta kullanılan çevri ders kitabının üniversite öğrencilerinin öğrenmelerine olan etkilerini ve öğrencilerin çevri kitaplara yönelik görüşlerini incelemektir. Bu amaçla, nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı paralel karma desen araştırma yöntemi olarak seçilmiştir. Pamukkale üniversitesi okul öncesi eğitimi programına devam eden 150 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Katılımcılar araştırmacı tarafından geliştirilmiş Likert tipi ve açık uçlu sorulardan oluşan bir ankete cevap vermişler ve bu öğrenciler arasından seçilen 6 kişi ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Araştırma bulguları, katılımcı öğrencilerin çevri kitaplarla ilgili olumlu görüşler taşıdıklarını ortaya koymuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme sonuçları çevri kitaplara yönelik olumlu görüşlerin geniş bilgiye hızla ulaşım imkânları sağlamaktan kaynaklandığını göstermiştir. Bu bulgular ışığında çevri ders kitaplarının kullanımına yönelik öneriler sunulmuştur.

*Pamukkale Üniversitesi, nisikoglu@pau.edu.tr

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Fen Öğretmeye Yönelik Tutumları ve Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi

Arif ÇÖMEK*, Ecem KARASAÇ**

Özet

Dünyada meydana gelen bilimsel ve teknolojik gelişmeler birçok yeniliği de beraberinde getirmektedir. Bu yeniliklerin beraberinde de ilk etkilenecek olan eğitim sistemleridir. Yeniliklerin uygulanabilirliğini sağlayacak olan eğitimcilerdir, bu yüzden eğitimciler yeniliklere açık olup ortaya çıkan gelişmeler ve yenilikleri derslerle olan entegrasyonunu sağlayabilmelidir. Ayrıca bu öğretmenlerin yeniliklere ve Fen dersine karşı olan tutumları da bu eğitim ve entegrasyonda büyük öneme sahiptir. Eğitimcinin Fen bilimleri dersine olan tutumu ne kadar olumlu olursa o derece yeniliklere ve değişimlere de açık olur. Bu çalışmanın amacı da Fen bilgisi öğretmen adaylarının Fen dersini öğretmeye yönelik tutumlarının ve yenilikçilik düzeylerinin sınıf, cinsiyet gibi değişkenlere göre nasıl değiştiğini incelemektir. Çalışma Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi Fen bilgisi Öğretmenliği Ana Bilim Dalında öğrenim gören 190 öğretmen adayıyla gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler, Bireysel Yenilikçilik Ölçeği ile Fen bilimleri ve fen bilgisi öğretmeye yönelik tutum ölçeği olmak üzere iki farklı ölçme aracı kullanılarak toplanmıştır. Tüm veriler SPSS 17 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre; öğretmen adaylarının fen öğretimine yönelik tutumlarının genel olarak olumlu olduğu ve fen öğretimine yönelik tutumları ile yenilikçilik testi puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar sözcükler: *Fen eğitimi, Öğretmenlerin yenilikçiliği, Fen öğretmeye yönelik tutum, Bireysel yenilikçilik*

*Marmara Üniversitesi

**Marmara Üniversitesi, karasacecem@gmail.com

Okul Bahçeciliği ve Pazar Projesi

Emine AKTAŞ, Neslihan BACAĞ, Nehir DÜZ, Fatma ŞAHİN

Özet

STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) eğitimi fen, teknoloji, mühendislik ve mat-ematığın birbiriyle entegre bir şekilde öğretilmesini içeren ve okul öncesinden yüksek öğretime kadar tüm süreci kapsayan bir eğitim yaklaşımıdır. STEM Dünya eğitim gündemine bakıldığında son zamanlarda önemli yer tutan kavramlardan biridir. STEM eğitimi teorik bilgilerin uygulama ve ürüne dönüştürülmesine olanak tanınması açısından oldukça önemlidir. Yapılan bu çalışmada öğrencilerin bitki yetiştirme, büyütme ve elde edilen ürünü pazarda satabilmeleri beklenmektedir. Çalışma grupları farklı sosyoekonomik durumda olan ve farklı kültür yapısı olan üç bölgeden seçilmiştir. Her bölgede eş zamanlı olarak üç araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Gruplar Zeytinburnu (İstanbul), Sancaktepe (İstanbul) ve Çaldıran'da (Van) şehir merkezi, şehir kırsalı ve köy okulu olmak üzere üç ayrı devlet okulundan seçilmiştir. Çalışmanın ilk aşamasında ekilecek sebze seçimi için gruplara 10 soruluk açık uçlu anket soruları uygulanmış, cevapları konusunda özgür bırakılan grupların verdikleri cevapların frekansı hesaplanıp veriler grafik haline getirilmiştir. Yetiştirme aşamasında bilgilendirmeler yapılmış ve yetiştirilen ürünlerin öğrenciler tarafından pazarda satılması sağlanmıştır. Ekim, yetiştirme ve satış süreçlerini araştırmacılar tarafından yapılan rehberlikle birlikte öğrencilerin yürütmeleri sağlanmıştır. Bu faaliyetler sonunda çalışmanın gruplar üzerindeki etkilerinin saptanabilmesi için araştırmacıların hazırladığı 5 soruluk açık uçlu sorular sorulmuş ve bu cevaplar araştırmacılar tarafından sonuç haline getirilmiştir. Üç farklı bölgede uygulanan bu çalışma da grupların yaşadıkları bölgeler sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik durumlar gözetildiğinde aralarında ciddi farklar gözlenmiştir. Çalışma sonunda sorulan değerlendirme sorularına verdikleri cevaplar da doğal yaşama karşı ilgilerinin arttığını ve kendi parasını kazanabilecek yetenekte olduklarını görüp bu durumun okuldaki motivasyonlarını arttırdığı gözlenmiştir."

Türkiye’de Yeni Nesil Üniversiteler

*Gülsele Aygül ALAN**

Özet

21. yüzyılda üniversitelerin köklü bir değişime uğradığına, bilim temelli, tek disiplinli kurumlar olmaktan çıkarak, global bilgi merkezi olma yolunda ilerlediklerine dikkat çekilen günümüzde üniversiteler hedef kitlelerine yönelik farklı çalışmalar yapmak durumundadırlar. Değişen toplum yapısı ve de aslında ötesinde yeni jenerasyonların öğrenci oldukları üniversiteler yeniliklere açık olmak durumundadır. Y ve Z jenerasyonların hedef kitlesi olduğu yükseköğretim kurumlarında yeni teknolojilerin kullanımı, girişimci olan bu yeni nesil özelliklerine yönelik çalışmalar içerisinde oldukları aşikârdır. Wissema'nın da belirttiği gibi ""Üçüncü Kuşak Üniversiteler yarattıkları bilginin kullanımının ve ticari etkinlik haline getirilmesinin etkin bir biçimde peşinde olurlar ve bunu kendileri için, bilimsel araştırma ve eğitimle eşit önemde üçüncü bir hedef sayarlar"". Ancak bildiğimiz üzere dünya dördüncü ve hatta beşinci nesil üniversitelere doğru gitmektedir. Üniversiteler sadece bilgi üreten değil bunu aktaran ve ticari değer yaratan bir hale dönüşmektedir ve de hayatta kalabilmek için de dönüşmek durumundadır. Teknolojik yeniliklerin akademiyle harmanlanması ve sanayiye katkı sağlaması doğal beklenti halindedir ve de asıl farklılığı yaratan yönüdür üniversiteler açısından. Özellikle özgür tasarım üretim yapmak isteyen bir Z jenerasyonu düşünüldüğünde girişimcilik ruhunun da fazla olduğu yapılan çalışmalarla belirtilmektedir. İşin sadece teorisini değil uygulamasını da görmek isteyen, pratik yapmayı arzu eden bir nesil üniversitelere gelmektedir. Üniversiteler, sektörle yaptıkları işbirlikleri ile mezunlarına her zaman iş garantisi sağlayamamaktadır ancak mezun olan kişiyi sektöre hazır hale getirmeyi amaçlamaktadır. Türkiye’de üniversitelerin bu doğrultuda somut olarak yaptıkları çalışmaların incelenmesi hedeflenmektedir.

*Maltepe Üniversitesi, aygulalan@maltepe.edu.tr

Eğitsel Kart Oyunu Örneği: Mitoz ve Mayoz Bölünme

Melek KARACA, Fulya Öner ARMAĞAN*, Oktay BEKTAŞ

Özet

Bu araştırmada, ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin “Hücre Bölünmesi ve Kalıtım” ünitesinde yer alan mitoz ve mayoz bölünmenin aşamalarını, gerçekleşen olayları ve bu olayların oluş sırasını şekil ve açıklamalarıyla somutlaştırarak öğrenmelerini sağlayacak bir örnek etkinlik tasarlanması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda mitoz ve mayoz bölünme konusu ile ilgili araştırmacılar tarafından kart oyunu geliştirilmiştir. Mitoz bölünme konusu ile ilgili olarak tasarlanan mitoz sıralama kartları, mitoz bölünmenin her bir aşamasının şekli ve o aşamada gerçekleşen olayın açıklaması olmak üzere iki temele dayalı olarak hazırlanmıştır. Sıralamaları karışık olan her bir kart grubuna fen bilimleri kavramları kullanılarak çeşitli isimler verilmiştir. Mitoz sıralama kartlarının her birinin sağ üst köşesinde o kartın ait olduğu grubun adı bulunmaktadır. Buna ek olarak, her bir karta numara ya da harf verilmiş, böylece öğrencilerin sıralamayı tamamladıktan sonra doğru sıralamanın yazılı olduğu cevap anahtarı kartından daha hızlı ve doğru bir kontrol yapılması amaçlanmıştır. Ayrıca, birden fazla öğrenci grubunun aynı anda, bir yarışma havası içerisinde dağıtılarak etkinlik yapabilmesi için farklı sıralamalara sahip beş kart grubu oluşturulmuştur. Ayrıca bu gruplar fen bilimleri kavramları kullanılarak “gezegen, dünya, güneş, samanyolu, yıldız” şeklinde isimlendirilmiştir. Mayoz bölünme konusu ile ilgili olarak tasarlanan mayoz sıralama kartları da, mayoz bölünmenin her bir aşamasının şekli ve o aşamada gerçekleşen olayların metni olmak üzere iki temel unsura dayalı olarak hazırlanmıştır. Mayoz sıralama kartlarının yapısı, mitoz sıralama kartları ile aynı olup, bu sıralama kartları için de birden fazla farklı grup oluşturulmuştur (Örneğin; grup lale, grup zambak, grup papatya gibi). Bu çalışmada mitoz ve mayoz sıralama kartlarının içeriği, hazırlanışı, ders içi etkinliklerde nasıl ve hangi amaçla kullanılabilmesi de açıklanmıştır. Tasarlanan bu oyun kartları farklı öğretim kademelerindeki farklı konulara uyarlanabilir. Ayrıca bu eğitsel oyunun akademik başarıya etkisi araştırılabilir ve tasarlanan oyunun uygulayıcısı olan öğretmenlerin görüşleri alınıp elde edilen sonuçlar değerlendirilebilir.

*Erciyes Üniversitesi, fulyaner@yahoo.com

A New Approach In Education System: Responsible Research and Innovation

Bulent CAVAS*, Cagla BULUT**

Abstract

European Union has been putting emphasis on sharing of scientific process and recently developed technological products in a manner that society would comprehend clearly. Thus, policies with regard to creating effective interaction mechanism between scientists and society are considered to be essential. It is anticipated that a dynamic cooperation and enhanced dialogue of science and society can be provided and more scientifically literate individuals can be integrated to societies by the help of these policies. European Commission aimed to constitute strong connections between science and European citizens by applying this action plan within the 7th Framework programme so that a two-way sustainable dialogue can be created for science and society and for this purpose research on the concept of “Responsible Research and Innovation” were conducted. Responsible Research and Innovation is an approach revealing the necessity that all societal actors should cooperate each other in order to meet the expectations and values during this process. This paper focuses on this new approach by explaining the concept, emerging process, its scope and components in higher education context.

Keywords: *Responsible, Research, Innovation, European Union, Science, Society*

*Dokuz Eylül Üniversitesi

**Dokuz Eylül Üniversitesi, caglablt@gmail.com

E34: Öğretmen Adaylarının Bilim ve Teknolojiye Yönelik Algularının Metaforlar Yardımıyla Ortaya Konulması

Pınar CAVAŞ, Gürkan ÇETİN*, Ersin Palabıyık, Bülent CAVAŞ

Özet

Günümüz dünyasında büyük bir hızla gelişim ve değişim gösteren bilim ve teknoloji kavramları, insanlar için vazgeçilmez derecede önemli bir boyut kazanmıştır. Her geçen gün artan bilimsel gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan teknolojik aletler insanların günlük yaşamının önemli bir parçası haline gelmiş durumdadır. İnsanların bu araçların yararlarını algulamalarının yanında, bu araçları kendi ihtiyaçlarına yönelik olarak kullanabilmeleri oldukça önemlidir (Çepni, 2005; Çelik ve Kahyaoglu, 2007). Bilime ve teknolojiye gereken önemi veren toplumlar dünya üzerindeki diğer toplumlara yön vermelerinin yanında, bağımsız ve çağdaş bir toplum yapısına da sahip olmaktadır. Öğretmen adaylarının bilim ve teknoloji kavramlarına ilişkin olumlu bir tutum geliştirmeleri son derece önemlidir. Bilimsel gelişmelerin her geçen gün yeni ve farklı bir boyut kazanması ve bu gelişmeler doğrultusunda yaşamımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmesi bilim kavramına karşı olumlu bir tutum geliştirmenin gerekliliğini mecbur kılmaktadır. Bilimin hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olduğu gerçeğinin yanı sıra, bilim kavramını hayatımıza doğru bir şekilde entegre etmemiz ve bu entegrasyon sonucunda bilimi yararlı çalışmalar amacıyla kullanmamız da son derece önemlidir. Öğretmen adaylarının hem bilimsellik ışığı altında hareket etmeleri, hem de teknolojik gelişmeleri takip edip bunların uygulamalarını öğrenme ortamlarında etkili bir şekilde kullanabilmeleri gerekmektedir. Bunları gerçekleştirmenin başlıca şartı da bilim ve teknoloji kavramlarına karşı olumlu bir bakış açısı geliştirmeleri gerekliliğidir. Öğretmen adaylarının bu kavramlara yönelik nasıl bir algıya sahip olduğunu belirlemek oldukça önemlidir. Öğretmen adayların bilim ve teknoloji kavramlarına yönelik düşüncelerinin ortaya çıkarılması için yapılabilecek en etkili yöntem metafor çalışmasıdır. Metaforlar, genel olarak, dünyayı kavrayışımıza yardım eden bir düşünme ve görme biçimi anlamına gelir. Metaforların soyut fikirleri somutlaştırmaya yardımcı olmalarının yanı sıra, duyguyla düşünceyi birleştirici rolleri de bulunmaktadır. Bu özellikleri sayesinde metaforlar, öğrenmenin bilişsel ve duyuşsal alanları arasındaki bir köprü görevi görebilirler (Demirci Güler, 2012). Metaforlar yaptığımız çalışmalara yol gösterici niteliktedir. Metaforların genel olarak insan hayatındaki önemini ve özellikle de eğitimcilerin kendi uygulamalarını anlama ve açıklamadaki gücünü etkili bir şekilde ortaya koymaktadır (Saban, 2004). Alanla ilgili çalışmalar incelendiğinde, bilim ve teknoloji kavramlarına ilişkin yeterli düzeyde metafor çalışmasının yapılmadığı tespit edilmiştir.

*Harran Üniversitesi, grkann177@gmail.com

Bu nedenle öğretmen adaylarının bilim ve teknoloji kavramlarına yönelik bakış açıları saptanarak bu kavramlara yönelik olumlu tutum geliştirmeleri amaçlanmalıdır. Bu araştırmaya, 2014-2015 öğretim yılında Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesinin Sınıf Öğretmenliği ve Fen Bilgisi Öğretmenliği programlarının birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarında öğrenim gören toplam 305 öğrenci dahil edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının bilim ve teknoloji kavramlarına yönelik sahip oldukları algıları öğrenmek için her bir öğretmen adayından “Bilim... gibidir, çünkü...”ve “Teknoloji... gibidir, çünkü...” cümlelerini tamamlamaları istenmiştir. Bunu için her öğrenciye bu cümlelerin yazılı olduğu bir form verilmiş ve öğrencilerden boş bırakılan yerleri kendi fikirleri doğrultusunda tamamlamaları istenmiştir. Araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: (1) Öğretmen adaylarının bilim ve teknoloji kavramlarına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir? (2) Bu metaforlar ortak özellikleri bakımından hangi kategoriler altında toplanmaktadır? (3) Oluşturulan kategoriler öğretmen adaylarının bölümleri ve cinsiyetleri bakımından farklılık göstermekte midir? Elde edilen veriler nitel (içerik analizi) ve nicel (chi-square) veri çözümleme teknikleri kullanılarak analiz edilecektir. Elde edilen veriler analiz aşamasında olup, analiz aşaması tamamlandıktan sonra sonuçlar yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Metafor, Bilim, Teknoloji*

E35: Tanzimat (1839)'tan Cumhuriyet (1923)'e Osmanlı Devleti'nde Öğretmen Yetiştiren Kurumlar Hakkında Çıkarılan Resmi Metinlere (Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklere) Dair Bir Kaynak İncelemesi

Eyüp CÜCÜK*

Özet

Bu araştırmanın konusu, Osmanlı Devleti'nde Tanzimat'ın ilanından (1839) Cumhuriyet'in ilan edildiği (1923) yıla kadar geçen süre içerisinde öğretmen yetiştiren kurumlarla ilgili olarak resmi makamlar tarafından çıkarılmış olan nizamname ve talimatname türündeki resmi metinlerin incelenmesidir. Bu çalışmada, söz konusu resmi metinlerin sayısı, yayınlanma tarihi, orijinal başlığı, künye ve ulaşım yeri bilgisi, içerik bilgisi açısından incelenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu türden tarihi ve resmi metinlerin değişik açılardan incelenmesi, Osmanlı Devleti'nde modern anlamda öğretmen yetiştiren kurumlarla ilgili olarak günümüzde yapılacak eğitim tarihi çalışmalarına bir nevi kaynak tanıtımı olması ve araştırmacılara pratik fayda sağlaması hasebiyle önemlidir. Nitel araştırma yaklaşımının doğasına uygun olarak doküman incelemesi yöntemiyle gerçekleştirilen bu çalışmada, 1848 ile 1923 yılları arasında öğretmen yetiştiren kurumlarla ilgili olarak nizamname ve talimatname türünde toplamda 13 adet belgenin yayınlandığı tespit edilmiştir. Osmanlıca dilindeki bu dokümanlar, çeşitli açılardan incelenerek tasvir edilmiştir. İncelemeye alınan 13 adet belgenin betimsel analiziyle bulgulara ulaşılmıştır. Sonuç olarak, öğretmen yetiştiren kurumların ayrıntılı ders programları, idari ve eğitici kadrosu, öğrenci kapasitesi, sınavlar, vs. birçok konunun söz konusu nizamname ve talimatname türündeki metinlerde ne şekilde yer aldığı ve bu kaynakların detaylı içeriği ortaya konmuştur. Bir çeşit tarihi kaynak incelemesini amaçlayan bu çalışmanın, Osmanlı'da öğretmen yetiştiren kurumlar üzerine bundan sonra yapılacak olan eğitim tarihi araştırmalarına pratik fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Öğretmen yetiştirme, Nizamname, Talimatname, Darülmualimin, Darülmualimat.*

*Gaziantep Üniversitesi, cucukeyub@gmail.com

Akademisyenlerin Okul, Eğitim ve Toplum Hakkındaki Görüşleri

Burçak Ceren AKPINAR*, Devrim AKGÜNDÜZ**

Özet

Bu araştırmada, akademisyenlerin görüşüne dayalı olarak eğitim ve toplum olgusu arasındaki bağı, bu bağı güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymayı ve bunu yaparken ekonomik, kültürel, mekânsal farklılık boyutunda ele alarak incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma soruları olarak; (i) eğitim ve toplum kavramları ile velinin ekonomik gücü arasında bir ilişki var mıdır? (ii) eğitim ve toplum kavramları ile bireylerdeki kültürel farklılıklar arasında bir ilişki var mıdır? (iii) eğitim ve toplum kavramları ile mekânsal farklılıklar arasında bir ilişki var mıdır? soruları kullanılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma bir vakıf üniversitesinde eğitim fakültesinin çeşitli bölümlerinde görev yapan sekiz akademisyen ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubundaki akademisyenler ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşler ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş ve veriler deşifre edilerek içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırmada en çok ekonomik, sosyo-kültürel ve mekânsal faktörler ile eğitim kavramı arasındaki ilişki üzerinde durulmuştur. Elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucunda; (i) ailelerin gelir gruplarına göre (alt-üst gelir) çocuklarının okudukları okulların saygın üst düzey okullar, orta düzey okullar ve dezavantajlı bölge okulları olduğu, çocukların mezun olduktan sonra iş bulma/bulamama durumlarının farklılık teşkil ettiği, (ii) Türkiye'deki okulların genel olarak insanları birleştirici bir özelliğe sahip olsa da aynı zamanda ayrışma da yaratabildiği, (iii) okulların sosyal bütünleşmeyi sağladığı kadar sosyal kopmalara da sebebiyet verdiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Toplum, Okul, İdeal Okul, İdeal Toplum.*

*İstanbul Aydın Üniversitesi, burcakakpinar33@gmail.com

**İstanbul Aydın Üniversitesi, devrimakgunduz@aydin.edu.tr

Kız Meslek Liselerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Nurşen Demirkaya AYGÜN*, Devrim AKGÜNDÜZ**

Özet

Bu çalışmayla, günümüzde Kız Meslek Liselerinde yaşanan sorunları ile ilgili okul yöneticisi, öğretmen ve eğitimcilerin görüşlerinin alınması ve çalışılan kurum, yapılan görev, eğitim durumu ve çalışma süresine bağlı anlamlı farkların varlığı ya da yokluğu tespit edilmesi ve var olan sorunlara dönük çözüm önerileri getirilmesi hedeflenmektedir. Araştırmanın evreni, 2014 – 2015 eğitim – öğretim yılında İstanbul ili Avcılar, Eyüp, Fatih ve Gaziosmanpaşa ilçelerinde bulunan resmi Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde (Kız Meslek Lisesi) çalışan eğitim yöneticileri, öğretmen ve eğitimcilerden meydana gelmektedir. Örneklem, evreni oluşturan kurumlarda çalışan ve olasılığa dayalı olmayan, örneklemede kasti örnekleme yöntemi ile tespit edilen 240 kişiden oluşmaktadır. Araştırmada kullanılacak veriler, Aslantürk tarafından geliştirilen iki bölüm, 55 maddeden oluşan beşli Likert tipi ölçek kullanılarak toplanmıştır. Anketin iç güvenilirlik katsayısı Cronbach Alpha $\alpha = 0,933$ olarak tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, elde edilen veriler ışığında, yaşanan sorunlara yönelik çözüm önerileri getirilmiştir.

Bu çalışmayla, günümüzde Kız Meslek Liselerinde yaşanan sorunları ile ilgili okul yöneticisi, öğretmen ve eğitimcilerin görüşlerinin alınması ve çalışılan kurum, yapılan görev, eğitim durumu ve çalışma süresine bağlı anlamlı farkların varlığı ya da yokluğu tespit edilmesi ve var olan sorunlara dönük çözüm önerileri getirilmesi hedeflenmektedir. Araştırmanın evreni, 2014 – 2015 eğitim – öğretim yılında İstanbul ili Avcılar, Eyüp, Fatih ve Gaziosmanpaşa ilçelerinde bulunan resmi Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde (Kız Meslek Lisesi) çalışan eğitim yöneticileri, öğretmen ve eğitimcilerden meydana gelmektedir. Örneklem, evreni oluşturan kurumlarda çalışan ve olasılığa dayalı olmayan, örneklemede kasti örnekleme yöntemi ile tespit edilen 240 kişiden oluşmaktadır. Araştırmada kullanılacak veriler, Aslantürk tarafından geliştirilen iki bölüm, 55 maddeden oluşan beşli Likert tipi ölçek kullanılarak toplanmıştır. Anketin iç güvenilirlik katsayısı Cronbach Alpha $\alpha = 0,933$ olarak tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, elde edilen veriler ışığında, yaşanan sorunlara yönelik çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kız Meslek Lisesi Sorunları, Kız Meslek Liseleri, Kadın Eğitimi, Mesleki Eğitim*

*İstanbul Aydın Üniversitesi, nursen_aygun@hotmail.com

**İstanbul Aydın Üniversitesi, devrimakgunduz@aydin.edu.tr

Öğretmenlerin Eğitimde Sosyal Ağları Kullanma Durumları

Ahmet ÇETİNTAŞ, Devrim AKGÜNDÜZ***

Özet

Teknolojinin hızla gelişimi eğitim ortamlarının da farklılaşmasına ve birçok yeni araç ve yöntemin ortaya çıkmasına imkân sağlamaktadır. Web 1.0 ortamlarından Web 2.0 ortamlarına geçilmesiyle birlikte sosyal ağlar ortaya çıkmış ve sosyal ağların eğitim ortamlarında kullanılması bir seçenek olarak ortaya çıkmıştır.

Bu araştırma, öğretmenlerin eğitsel sosyal ağ kullanma durumlarını iletişim, işbirliği ve kaynak/materyal kullanımı açılarından incelemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma modeli olarak tarama metodu kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2014-2015 eğitim öğretim yılında İstanbul Eyüp ilçesinde görev yapan ve rastgele seçilen okulların öğretmenleri oluşturmaktadır. Öğretmenlerin eğitimde sosyal ağ sitelerini kullanımı ile ilgili veriler ""Sosyal ağ siteleri kullanım anketi"" ve Mazman (2009) tarafından geliştirilen "Facebook eğitsel kullanım ölçeği" ile elde edilmiştir. 257 öğretmen araştırmaya katılmış, sosyal ağ kullanan 213 öğretmenin verileri analiz edilmiştir. Verilerin normalliğini sınamak için Kolmogorov Smirnov-Z Testi uygulanmıştır. Veriler; frekans dağılımları, Bağımsız Örneklem t-Testi, Mann Whitney U, One-Way Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) ve Kruskal Wallis testi ile SPSS 21 paket programında değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; öğretmenlerin cinsiyetlerine, yaşlarına, branşlarına, öğrenim durumlarına, çalışılan kurum türüne sosyal ağların eğitsel kullanımı açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Öğretmenlerin sosyal ağlara giriş sıklığı ve sosyal ağlarda kalınan süre arttığında sosyal ağları eğitsel anlamda kullanım konusunda görüşlerinin daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Facebook'un eğitsel kullanımına ilişkin alt faktörler olan "iletişim", "işbirliği" ve "kaynak/materyal paylaşımı" açısından öğretmen görüşlerinin de olumlu olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal ağ, Eğitsel Sosyal Ağ, Facebook*

*İstanbul Aydın Üniversitesi, ahmetcetintass@gmail.com

**İstanbul Aydın Üniversitesi, devrimakgunduz@aydin.edu.tr

Ark of Inquiry Project

Bulent CAVAS*, Seden KIRTE

Abstract

Ark of Inquiry Project is a teacher training project which aims to support pre-service and in-service teachers by providing more authentic inquiry learning opportunities for pupils and by making science fun. The Ark of Inquiry Project involves 13 partners from 12 different European Countries. The Project is coordinated by The University of Tartu in Estonia and financially supported by 7th Framework Programme of European Commission.

Ark of Inquiry Project is about building a community of learners and supporters who will come together in this 'new science classroom' and engage in inquiry based learning and 'Responsible Research and Innovation'. Ark of Inquiry Project also involve scientist who can become real life role models for pupils and who can provide a support network for teachers. This paper will give further information about the implementation of Ark of Inquiry project in school system and introduce ark of inquiry platform for both students and teachers

Key words: *Science, inquiry based learning, research, European Countries*

* Dokuz Eylül Üniversitesi, bulentcavas@gmail.com

